

UnitedLife⁰⁴

Lifestyle with values



Peter Sagan:

„Talent je daný od Boha, ale musíte ho udržiavať a vylepšovať!“
"Talent is god given but you also must maintain it and perfect it!"

Prof. Ing. Peter Baláž, PhD.:

V krajine, kde sa nemožné vyrieši do troch dní
A country where the impossible gets resolved in three days

Filip Kulišev:

„Slovensko je moja krajina a vždy ňou ostane.“
"Slovakia will always be my country."

Cornelius Vanderbilt:

Muž, ktorý spojil Ameriku.
The man who connected America



10 ROKOV
KVALITY VYROBENEJ
NA SLOVENSKU

www.kia.com

My oslavujeme, vás obdarujeme

Využite limitovanú narodeninovú edíciu



cee'd
s cenovým zvýhodnením
1 910 €



SPORTAGE
s cenovým zvýhodnením
3 070 €

SLOVAKIA X. EDITION

Je to už 10 rokov, od kedy Kia prešla svoje prvé slovenské kilometre a nemá dôvod zastaviť sa. Iba pre Slovákov teraz prinášame limitovanú edíciu Slovakia X. Edition pri príležitosti desiateho výročia založenia výrobného závodu Kia v Tepličke nad Váhom. Získajte skvelú výbavu pre Sportage a praktické doplnky pre cee'd s jedinečnými cenovými zvýhodneniami.

NA PÄTINKY
BEZ NAVÝŠENIA



The Power to Surprise

Uvedené cenové zvýhodnenie vo výške 1 910 € pri edícii cee'd Slovakia X. Edition je súčtom hotovostného bonusu 1 300 € a zľavy 610 € za výbavu oproti cennikovej cene. Uvedené cenové zvýhodnenie vo výške 3 070 € pri edícii Sportage Slovakia X. Edition je súčtom hotovostného bonusu 1 400 € a zľavy 1 670 € za výbavu oproti cennikovej cene. Bližšie informácie sa dozviete u každého autorizovaného predajcu Kia. Kombinovaná spotreba: 3,7 – 8,5 l/100 km, emisie CO₂: 97 – 197 g/km. Záruka 7 rokov/150 000 km. Podrobnosti nájdete v zmluvných podmienkach. Obrázok je ilustračný. Ponuka platí do 31. 12. 2014 alebo do vyprendania zásob.



Vladimír Orth
CEO
United Group

Milí priatelia,

najnovšie číslo nášho magazínu Vám prináša okrem tradičného obsahu aj ďalšie novinky, ktoré sa stanú v nasledovných číslach súčasťou každého vydania. Naším cieľom je zlepšovať magazín nielen v otázke kvality, ale aj obsahu. Prinášame autentický a very soko odborný obsah tvorený ľuďmi, ktorí s odvahou prenášajú myšlienky a idey do každodenného života.

Pokrok ľudstva vždy závisel od nositeľov nových myšlienok a ich transfere medzi ostatnú populáciu. Myslenie a používanie tejto najzložitejšej časti ľudskej podstaty je azda najväčším cieľom magazínu pre svojich čitateľov. Pokrok a inovácie sú hybnou silou, na ktorej stojí ľudstvo.

Náš magazín chápeme ako platformu, na základe ktorej je možné komunikovať navzájom medzi sebou, vymieňať si názory a myšlienky, rozvíjať ich v prospech seba samého a všetkých ostatných ľudí.

Prostredníctvom magazínu umožňujeme zamýšľať sa nad prezentovanými tématami, ale aj komunikovať s autorom. Tie-to zmeny umožní úplne nová elektronická verzia magazínu už čoskoro.

Prostredníctvom autorov článkov je možnosť podeliť sa o informácie, skúsenosti a znalosti, ktoré počas svojej práce a štúdií získali. Cieľom je ponúknutť netradičný a určite nie mainstreamový uhol pohľadu, ktorý každého z nás nenechá na pochybách. Každý z nás má voľbu, či sa chce stať súčasťou niečoho nového, pokrokového. Svet okolo nás nie je bublina, svet je nekonečný a vo svojej neustále meniaci sa povahy vytvára možnosti, ktoré máme možnosť prijímať. Je len na nás, ako sa k tomu chceme postaviť. Ako povedal americký rečník William Jennings Bryan (1860-1925), osud nie je otázkou náhody, ale voľby.

Potravinový reťazec a neustále zvyšujúce sa množstvo ľudí, ktorí na našej planéte žijú, stavia ľudstvo pred dôležité otázky zabezpečenia kvality pitných zdrojov a dennej potreby. Tematika sociálnych vzťahov a existujúce psychologické hranice, ktoré vnímame, bude popisovať špeciálna rubrika. Popri tom všetkom nájdeme novinky a trendy v cestovaní, zábave, automobilovom priemysle a značkách. Náš magazín Vám prinesie zaujímavé informácie, ktorých jedinečnosť budú zaručovať odborníci z rôznych krajín sveta.

Dear friends,

In addition to our usual content, this issue overflows with up to date news which will continue to appear regularly in every upcoming issue.

We aspire to improve not only the visual but the content quality as well. We offer authentic contributions from professionals in their respective fields of expertise who eagerly implement their ideas into everyday life.

The progress of mankind has always been dependent on innovative minds and their ability to circulate new ideas among the population. To spark the incentive to use the utmost complex part of a human nature - our reason – in their readers is the wish of any magazine. Progress and innovation are the driving forces of humanity.

Our magazine is perceived as a communication platform, an exchange of views and ideas, their further evaluation and discussion, serving one's own benefit and that of all other people.

Our magazine calls for a reflection on its topics and now it also invites readers to an interaction with the authors, which soon will be brought on by a completely new electronic version of it.

Through their articles, our contributors are able to share and spread information, knowledge and experience gathered during their studies and professional life.

Our ambition is to offer an unusual and certainly not a mainstream point of view that leaves no room for doubt. We all have a choice to become a part of progress and evolution.

The world around us is not a bubble, it is infinite in its constantly changing nature, creating opportunities that can be seized and it is only up to us how we decide to face them. As the American orator William Jennings Bryan (1860-1925) once said: „Destiny is not a matter of chance. It is a matter of choice.“

The food chain and the continually increasing number of people living on our planet put humanity face to face with crucial questions of how to ensure the quality of drinking water and other daily necessities.

The issues of social relationships and the existing psychological boundaries that we perceive are elaborated in a dedicated section. In addition to it, you will find news and trends in travelling, entertainment, the automotive industry or brands. Our magazine delivers thought provoking information which uniqueness is guaranteed by experts from various countries around the world.

Private Banking



Nie každý sa môže pýšiť siedmimi hviezdičkami kvality. Vy áno.

Tento rok sme za excelentnú kvalitu našich služieb získali **7 ocenení** prestížneho magazínu Euromoney.



Private Banking



UnitedLife

Peter Sagan: „Talent je daný od Boha, ale musíte ho udržiavať a vylepšovať!“
“Talent is god given but you also must maintain it and perfect it!”

58

Filip Kulišev: „Slovensko je moja krajina a vždy ňou ostane.“
“Slovakia will always be my country.”

40

Prof. Ing. Peter Baláž, PhD.: „V krajine, kde sa nemožné vyrieši do troch dní.“
“A country where the impossible gets resolved in three days.”

10

Cornelius Vanderbilt: Muž, ktorý spojil Ameriku
The man who connected America

32

Obchod Business

- 06** Cui Bono?
- 08** Morálka musí byť na všetkých úrovniah biznisu
A call for ethics on all business levels
- 10** Krajina, kde sa nemožné vyrieši do troch dní.
A country where the impossible gets resolved in three days.
- 22** Za hranicami startupu.
Planning Past Startup.
- 24** Speekle.
Slovenský startup pomôže deťom s rečovými vadami.
Slovak startup helps children with speech disorders.

United Life, magazín spoločnosti United Group s.r.o.
"Swim against jetstream"
ISSN 1339-4304
Ročník II., 2/2014 (vydanie 04)
Vydanie: Október 2014
Vydavateľ: Multibrand, s.r.o.
Séfredaktor: Erik Stríž
Zástupca séfredaktora: Martin Viktorý
Preklad: Soňa Zájačková
Grafická úprava a layout: Ultra Print Digital, s.r.o.
Tlač: Ultra Print s.r.o.
Neoznačené texty: Erik Stríž
Neoznačené fotografie: 3Digital.sk;
Wikimedia Commons; archív TP
www.unitedlife.us
www.unitedlife.sk

Životný štýl, šport a zdravie Lifestyle, sport and health

- 30** Beh je životný štýl a prekonávanie seba samého
Running is all about lifestyle and pushing your limits
- 44** Galapág, skutočný stratený svet
Galapagos Islands, the real lost world
- 46** Hodinky sú ideálny dar pre každého
Watch – a perfect gift for everyone
- 48** Noste si teplo vovnútri
Wear the warmth on the inside
- 64** Divadlo je náboženstvo, ktorého veriacimi sú herci i obecenstvo
Theatre is like a religion with actors and audience as worshippers

Automobilizmus Motorism

- 16** Volkswagen Touareg
- 18** Peugeot 508 SW

22 Budúcnosť IT technológií
The future of IT technology

52 Online vzdelávanie
Online education

Naši priatelia a hodnoty Our friends and values

- 38** Premýšľať, dákovať, žiť s pokorou, nebyť pasívny.
Energized, aware and living with humbleness and gratitude.
- 32** Cornelius Vanderbilt
- 40** Filip Kulišev
- 58** Peter Sagan
- 62** Perfektný svet. Pre každú generáciu je niečo charakteristické.
A perfect world. Each generation has its own defining qualities

Stiahnite si magazín United Life do svojich zariadení ako PDF.
Download magazine United life as a PDF to your devices.
www.unitedlife.us
www.unitedlife.sk



Cui bono? V koho prospěch?

**Peter Bobik**

(39) | Bratislava | consultant | pbkon, s.r.o.

Nejak sa vzdáľujeme. Zatiaľ, čo my tu v slzavej Európe hovoríme o kríze, slabých a nedostatočných rastových trendoch s vratkými základami, za oceánom sme absolvovali návrat do stavu pred.

Nezamestnanosť v Spojených štátach dosiahla predkrízovú úroveň, profitabilita firiem dosiahla historické maximá (rovnako ako objem cash v bilanciách), S & P index je nad 2000 bodmi (kde nikdy neboli) a najmä boli sme svedkom výrazného oddelenia amerických domácností (toť najpodstatnejšia časť US ekonomiky), ktoré sú v súčasnosti pripravené nakupovať v rozsahu nebývalom. Ak by chceli. Ako povedal Gordon Gekko (Wall Street, 1987): „Chamtvost' je dobrá pre nedostatok lepších slov. Chamtvost' je správna, chamtvost' funguje, chamtvost' objasňuje, očistuje a zachytáva esenciu evolučného ducha.“ Ak tomu tak je, potom US ekonomiku čakajú skôr svetlé zajtrajšky, ako smutná etapa. A u nás? U nás sa doštáva do popredia téma deflácie. Horšie to snáď ani byť nemôže. „V čem udělali soudruzi chybu?“ (Pelíšky, 1999)

Tak som počas víkendu zhliadol časť seriálu Poirot a do mysle si vložil neodbytnú myšlienku. K čomu by sme dospeli, ak by niekto mal túto udalosť, kauzu Európy dneška, vyšetriť? Kto toto spôsobil a prečo. Koho obviníme? Čo ak by sme zapojili šedé bunky mozgové?

Tak na začiatok podstatné otázky. Kto sú hlavní aktéri kauzy Európa? Cui bono? Komu prospeje dosiahnutý stav (otázka

sprevádzajúca nás už od Marcia Tullia Cicera)? Ako konali hlavní aktéri?

Hlavní účastníci sa dajú aj bez obávaného vplyvu na správnosť úvah rozdeliť na sever a juh kontinentu. Strednú Európu si nechajme na samostatný odstavec, pretože tu sme doma. Veľkú Britániu z myšlienok o EU vynechajme z prozaického dôvodu - pocitu, že monarchia to tak sama chce. Minimálne môžeme konštatovať, že jej politika je s politikou únie nekonzistentná.

Cui bono? Pýtajme sa podľa výsledku. Kto je v EÚ víťazom, komu súčasný stav veci a rozhodnutia posledných rokov prospievajú? Po rezultát daleko chodiť nemusíme, a to ani geograficky. Zatiaľ, čo juh Európy prechádza očistcom, sever je vo výbornej kondícii. Nezamestnanosť v Nemecku sa blíži historickým minimám, rozpočet je vyrovnaný, index DAX sa prednedávnom (síce nakrátko) dostal nad hodnotu 10000, na ktorú sa pozrel prvýkrát v histórii. Pre porovnanie, celoeurópsky index EURO STOXX 50, zahrňajúci aj spoločnosti z južnej časti Európy, stráca zo svojich maxim dosiahnutých v predkrízových časoch viac ako štvrtinu. Export nemeckých firiem je nad hodnotami v minulosti vysnívanými a Frankfurt trápi začínajúca sa realitná bublina, znamenie doby postihnutej konjunktúrou.

Kde sa rodí tento úspech? Je to predovšetkým úspech nemeckého exportného priemyslu, ktorý vytvára nové pracovné miesta, vyťažuje subdodávateľov, platí výborne svojich zamestnancov a podobne? Čo mu tak prospieva? Je tu nie-

koľko výnimcočných okolností (náhod?) ako nízke úrokové sadzby, slabé, áno slabé euro a neposlednom rade akceptovateľné daňové zaťaženie. Prizrime sa týmto faktorom bližšie. Ak by sme tu nemali eurozónu, boli by sadzby Bundesbank s vysokou pravdepodobnosťou inde, ako sú dnešné úrokové sadzby ECB. To samozrejme umožňuje úspešnému nemeckému priemyslu financovať svoje investičné aktivity nebývalo lacno. Ak by sme tu nemali eurozónu, nemecká marka by bola pravdepodobne o dost silnejšia, ako je dnešné osudom skúšané euro a je len veľcou špekulácií, o koľko viac by Mercedes stál v Amerike a v Ázii a o koľko menej by sa ich preto podarilo predať. Daňové zaťaženie nemeckých firiem je v posledných rokoch stabilné, čo je v Európe takmer jasné, ba dokonca sa hovorí o jeho poklesu. Vyrovnaný rozpočet viac nepýta. Tomu sa hovorí priaznivá konštelácia hviezd, v prípade, ak je to náhoda.

Pozoruhodnou odlišnosťou je konzistentnosť politiky severu a to aj personálna. Je čitateľná, zatiaľ čo juh sa borí s neustálymi zmenami osôb a obsadenia. Takto daleko nedôjdete, keď neustále meníte šoféra a cestu. Angela Merkelová je tvárou dešetročia.

A čo my? Európa stredná. Slovensko naše. Stredná Európa má pás nepochybného úspechu. Varšava, Bratislava a Viedeň dávno prekonali predkrízové maximá a sú ekonomicky jasne severnou časťou Európy. Budapešť ide svojou cestou a Praha, tam by spokojný byť nemali. Slovensko, my sme predkrízové úrovne prekonali už

dávnejšie. Narástla nám nezamestnanosť, kde sprievodným javom je prudký rast produktivity práce, čo je, ako sa ukazuje, veľmi dôležité pre zahraničných investorov. A v regióne sme v tomto smere najlepší, najkonkurencieschopnejší. To je pozitívny uhol pohľadu.

A teda, aj keď nie sme vinní, pretože o dianí v Európe veľmi nerozhodujeme, mali by sme byť radi, ako to celé dopadlo.

Quo vadis

Aký z toho vieme urobiť záver? Vidiac, že sme na rázcestí, asi sa začne diať osvedčený scenár, dovezený spoza Atlantiku. Pre

Európu by teda 2015 mohol byť dobrý ročník.

S autorskou licenciou a slobodou pohľadu sa s Vami lúči

Peter Bobik

Cui bono?

We are somehow growing apart. While Europe is in tears talking about a crisis and weak insufficient growth trends with shaky foundations, those over the ocean celebrate their return to previous status quo.

Unemployment in the United States has reached the pre-crisis levels, profitability of companies climbed historical highs (as well as cash volumes in balance sheets), the S&P index floats unprecedented above 2000 points and above all, we have witnessed a significant debt reduction of American households as the most essential part of the U.S. economy, which are currently ready to spend like never before – if they decide to do so. As Gordon Gekko once said (Wall Street, 1987): „Greed, for lack of a better word, is good. Greed is right, greed works. Greed clarifies, cuts through, and captures the essence of the evolutionary spirit“. If so, the U.S. economy can be awaiting bright tomorrows rather than a depression.

And what happens here? We can sense the topic of deflation is being brought up so often you might think it can't get worse. „Where have the comrades been wrong?“ (Pelíšky, 1999)

I watched a Poirot episode this weekend when a persistent idea was put upon my mind – what would the findings and their impacts look like if someone investigated this current European affair? Who caused this and why? Whom to blame? However important questions shall come first. Who are the main participants involved in the European affair? Cui bono? Who will benefit from the given state of affairs (a question asked since March Tullius Cicero)? How have those involved acted? The main participants can be split into north and south without influencing the validity of the hypothesis. Central Europe is a topic on its own which I will discuss in the last paragraph given it is our home land. Great Britain is excluded from the

EU dialogue for one prosaic reason; the fact that the monarchy intends to keep it excluded. At least it can be said that their policy making is not quite compatible with the policy making of the European Union.

Cui bono? Let us keep the results in mind when posing this question. Who is the real winner within the EU, who benefits from the current state of affairs and recent decisions? The answers are not hiding very far, literally and geographically. While southern Europe is going through a purgatory, the north prospers. Unemployment in Germany is approaching record lows, the budget is balanced, the DAX index recently exceeded 10000 points for the first time in history, albeit not for long. As a comparison, the pan-European Euro Stoxx 50 index which includes south European companies as well is more than a quarter below its historical pre-crisis peaks. German exports have however skyrocketed to numbers previously undreamed of and Frankfurt suffers from a developing real estate bubble, a clear sign of an economic boom.

Where is all this success coming from? Can it be attributed mainly to the achievements of the German export industry, which creates new jobs and employs subcontractors while offering excellent pays, and so on? And if so, what causes it to thrive this much? Are there many exceptional circumstances (perhaps coincidences?) at play, such as low interest rates, a weak, a very weak euro indeed and last but not least an acceptable tax burden? Let us take a closer look. If it wasn't for the Eurozone, the Bundesbank rates would highly likely differ from the current ECB interest rates. This enables the successful German industry to finance its investment activities as cheaply as never before. If it wasn't for the Eurozone, the German mark would probably be quite a bit stronger than the so many times challenged euro. One could only speculate about how much more would a Mer-

cedes cost in the U.S. compared to Asia and how much less would it therefore be selling in the States. The tax burden of German companies has been stable in recent years, a phenomenon in Europe per se, let alone the rumors about even a lower upcoming tax burden. A balanced budget does not ask for more. This is called a favorable stellar constellation, provided it is all a coincidence.

A notable difference can be seen in the clear policy consistency observed in case of northern Europe while the south struggles with continuous personal changes. You will not go far if you keep changing the driver and the road. Angela Merkel is the face of the decade.

So what about us, Central Europe? Our Slovakia.

Central Europe wears a belt of success without a doubt. Warsaw, Bratislava and Vienna exceeded their pre-crisis peaks long time ago and economically speaking they belong clearly to the northern part of Europe. Budapest goes its own way but Prague should not rest satisfied. We, Slovakia, have overcome the pre-crisis levels already some time ago. Unemployment rose, accompanied by a sharp boost in labor productivity, which turns out to be very important for foreign investors. We are the best in region in this respect, the most competitive. This is a positive point of view.

Although we are not to blame for the state of European affairs because we simply do not have much say in them, we should be glad for the current outcome.

Quo vadis?

What can be concluded at this point? Standing at crossroads, a proven scenario imported from across the ocean is likely to start unfolding. So in the end, 2015 could be a good year.

With a copyright license and a freedom of opinion,

Yours Peter Bobik

Morálka musí byť na všetkých úrovniach biznisu



Erik Stríž

(26) | Bratislava | Editor-in-Chief, United Life

Je pravda, že bežný ľud je čistý, nevinný a dobrý a tí hore sú skazení, márnotratní a nemorálni? Alebo je to iba o určitom neuvedomení si väčšiny, že by sa po nástupe do vysokej pozície sama zmenila na nemorálnu? Je strata sebareflexie, pokory a morálky vecou priveľkej slobody, s ktorou si ešte nevieme poradiť alebo niečim, čo je tak prirodzené, ako akákolvek iná ľudská nedokonalosť?

Hoci to tak znie z úvodu, nezastávam tvrdenie, že "tí hore" sú skazenejší, ako väčšina "tam nižšie". Platí totiž, že aj horných dešať percent sú obyčajní ľudia s celkom obyčajnými vlastnosťami, možno sa iba ich benevolentnosť k morálke prejavuje o to väčšimi, že sú viac na očiach verejnosti a majú viac slobody. Je nevyhnutné uvedomiť si, že zatiaľ, čo kritizujeme kroky ostatných, my sami zlyhávame vo veľmi podobných prípadoch. Ten riaditeľ si nerobí svoju prácu dosť dobre, ale berie za to vysoký plat; ale čo ten muraŕ, ktorý dostane mzdu, avšak svoju prácu vyslovene odfláknie? Je jeho vina menšia alebo menej významná, keď nejde o veľké peniaze a veľkú firmu? Veď zodpovednosť má byť univerzálny pojem, bez akostí a úrovne. Nie je ľahké dospieť k záveru, že ten, kto nekoná morálne, zodpovedne a cnostne v každodenných malých veciach, nebude iný ani vo veľkom svete. Je však pravdou aj to, že človek žijúci v prebytku má viac možností uvedomiť si, že už nemá právo mysiť iba na seba a človek pocitujúci zásadný existenčný nedostatok musí niekedy voliť menšie zlo pred tým väčším.

Morálka v bežnom živote i biznise idú ruka v ruke, nie je medzi nimi rozdiel. Čím je však človek úspešnejší a v našej spoločenskej hierarchii vyššie, tým má zodpovednosť za viac vecí. Okrem iného aj za to, ako budú rozmyšľať a konáť jeho priaznivci. A práve toto je možné považovať za jeden z priestorov, v ktorom nie je miesto na alibizmus prislúchajúci deťom v škôlke, ale na uvedomenie si vlastnej veľkej zodpovednosti za okolie, v ktorom žijeme. Praktickou ukázkou tohto konceptu je skutočnosť, že firmy sú tvorené ľuďmi podobného charakteru. Keď vydete do typickej charitatívnej organizácie, nebude prekvapením, keď v nej nájdete morálne vyspelých ľudí s veľkým sociálnym cítením. A nebude prekvapením, keď príde do treťotriedneho autoservisu a stretnete sa v ňom s aroganciou, hlúpostou a neprofesionalitou manažérov i pracovníkov. Aký je šef, takí sú aj jeho podriadení a ako spoločenstvo majú veľký vplyv na svoje okolie. A môžu ho meniť k horšiemu alebo k lepšiemu, stagnácia je v tomto prípade iba ilúzia podmienená alibizmom.

Je na nás, aby sme si uvedomovali potrebu vlastnej pokory, potrebu morálneho uvažovania a konania a sami v sebe prebudili hlas svedomia a aktívne mu naslúchali. Nedokáže to každý, vyžaduje si to nielen inteligenciu, ale aj skúsenosti, pády i vzostupy a neustále vedomie vlastného miesta vo svete. Ale ten, kto takto dospeje, je sám o sebe veľkou šancou k tomu, aby sa pomery začali meniť k lepšiemu.

A call for ethics on all business levels

Can we say ordinary people are pure, innocent and good-hearted and those above are corrupt, wasteful and immoral? Or is it just that those who climbed up the ladder fail to realize they are becoming less ethical? Is the loss of self-reflection, humility and moral a result of too much freedom we cannot handle or is it only an example of yet another natural human imperfection?

The introduction was not meant to vilify those in higher positions compared to those 'down below'. It is true that even the upper 10% are only regular people like the rest of us except they have wider options and their occasional ethical missteps are more under scrutiny. We should realize our own failures in similar situations before criticizing the behavior of others. On one hand we all know a CEO who is not good at his well-paid job; but what about a mason when he clearly does a bad job and yet receives his wage? Is it less significant or is he less personally responsible only because there aren't any large amounts of money or big corporations involved? Responsibility should be universally applicable regardless of current conditions or circumstances. Therefore it is not difficult to conclude that those who don't act morally, responsibly and ethically in everyday situations will act in the same way when they come to power. It remains true though that a person surrounded by wealth has more opportunities to become aware of his duty to others while someone lacking in basic needs has to choose the lesser evil on occasion.

Ethics in daily life and business go hand in hand. The amount of responsibility for influencing thoughts and acts of those who follow grows with success and being high in social hierarchy. Such influence calls for an acknowledgement of personal liability for our immediate environment without any tolerance of hypocrisy.

Companies uniting people with similar minds are a typical example. Finding ethical people with strong social engagement in a charity organization won't come as a surprise, just like encountering arrogant, stupid and unprofessional workers and their supervisors in a third class car repair shop. Employees follow and copy their leaders and together they have an impact on the community for better or for worse by the mere definition of their scope. Alleged stagnation in such cases is merely an illusion based on hypocrisy.

Hearing the call for humility, thinking and acting morally and following the voice of inner conscience is a task left up to each of us individually. Not everybody is able to hear this call; it requires intelligence, a set of experiences, failures and successes and a consistent awareness of one's place in this world. Those who can walk this far embody a real chance for better times to come.

NOVÝ RENAULT
TwINGO
DOSTANEŠ SA KAMKOĽVEK
DOSTANEŠ SA VŠADE



OD 1 999 € PRI FINANCOVANÍ NA 1/4

Cena platí od 1. 9. do 31. 10. 2014. Pri finančnom lízingu na 36 mesiacov a financovanej hodnote 5 992,50 € zaplatíte 3 ročné splátky s 0 % úrokom a s havarijným poistením vo výške 2 016,41 €, pričom zvyšných 33 mesiacov platíte len havarijné poistenie vo výške 19,31 € mesačne. Poplatok za spracovanie obchodného prípadu je 159,80 €, predajná cena je 1,20 €, poplatok pri ukončení lízingovej zmluvy je 60 €, RPMN = 7,75 %. Celková čiastka, ktorú 36 splátkami zaplatíte je 6 907,46 €. Renault Twingo: spotreba 3,9 – 5,6 (l/100 km), emisie CO₂ 99 – 105 (g/km). Uvedené spotreby paliva a emisie CO₂ sú zmerané metodikou stanovenou podľa platných právnych predpisov vyžadovaných pre homologizáciu vozidla. Vyobrazenie vozidla je iba ilustratívne.



V krajine, kde sa nemožné vyrieši do troch dní



Prof. Ing. Peter Baláž, PhD.

(59) | Vedúci Katedry medzinárodného obchodu, Ekonomická univerzita v Bratislave

Stále sa nekončiace globálne konzekven-
cie vyplývajúce z medzinárodnej finan-
čnej krízy ďalej postihujú všetky súčasti
svetového hospodárstva. Mnohí analytici
potvrdzujú, že ak by „spadla“ do nega-
tívnej vývojovej trajektórie i ázijská eko-
nomika, tak budú tieto dopady, hlavne
pre európsky automobilový a strojáren-
ský priemysel, či pre americký vývoz
technologických zariadení a know-how,
doslova katastrofálne.

Mnohí mienkovní odborníci zabúdajú, že aj absorpčná kapacita tejto teritoriálnej enklávy má tiež svoje limity. Prím v ekonomickom raste Ázie dlhodobo dosahuje čínska ekonomika. Nie je to však len z dôvodu, že jej 1,3 miliardy obyvateľov tvrdzo pracuje a tak napĺňa svoje dlhé roky potláčané spotrebne ambície, ale hlavne preto, že bol prirodzeným vyústením implantácie grandióznej reformy pripravovanej od roku 1994. V priebehu jednej dekády bol reštrukturalizovaný celý produkčný segment v primárnom sektore, expandovalo budovanie podpornej infraštruktúry a zásadne sa reorganizoval systém vnútornej správy. Schopnosť dosahovať takmer dve dekády rast HDP, až 10 percent ročne, nemá vo svete obdobu. Vyústením celého procesu bolo dosiahnutie ekonomickej pozície eurozóny, pokiaľ ide o vytvorený HDP (v parite kúpnej sily). V roku 2013 predstihla Spojené štátu aj pokiaľ ide o kumulovaný vývoz tovaru a služieb. Jej dominancia v príleve zahraničných investícií alebo ich vývoze je nespochybniťná. EÚ a ani USA však nedocenili silu historických väzieb takzanej Greater China (Hongkong, Singapur a Taiwan). Detailnejšie analýzy potvrdili, že Čína s ich pomocou úspešne reaguje na rôzne variantné scenáre ovplyvňujúce medzinárodný vývoj. Určité obdobie sa zdalo, že orientácia Číny na masovú produkciu, vývoz výrobkov s nižšou pridanou hodnotou a rast vlastnej spotreby postupne otupia jej vplyv na hospodársky vývoj vo

svete a postupne sa tak dostane pod globálny vplyv svetových finančných centier. Detailnejšie analýzy však vyviedli z omylu „salónnych prognostíkov“ a potvrdili, že rozvojová stratégia Číny flexibilne a s predstihom reaguje na rôzne variantné scenáre, ktoré ho ovplyvňujú. Už od prelomu milénii si bola vedomá svojej interdependencie na vedecko-výskumnom potenciále metropol a preto umelo udržiavala vnútornú spotrebu prostredníctvom minimalizácie osobných príjmov na nízkej úrovni. V žiadne inej tranzitívnej ekonomike nebolo možné vyše polovicu HDP nasmerovať do fixných investící a zvyšovať štátne výdavky na výskum a vedu o 15 až 20 percent ročne. V roku 2011 podielom štátnych výdavkov na vedu a výskum 133,2 miliárd USD predbehla EÚ-27.

V roku 2015 majú byť na investovanie do výskumného a vzdelávacieho systému ročne vložené približne tri perentá z HDP, čo v súčasnosti majú len škandinávske ekonomiky. Na čínskych vysokých školách je vyše šesť miliónov študentov, približne 1,6 milióna študentov v postgraduálnom štúdiu a desiatky tisíc sú štipendistami v zahraničí. Podiel študentov z Greater China tvorí 50 percent zahraničných vysokoškolákov v USA. Výsledky celého procesu nenechávajú na seba čakať. V roku 2011 bolo v Číne priatých 526-tisíc patentových žiadostí na nové vynálezy, z toho 77 percent od domácich žiadateľov. Bolo udelených milión patentov. Čína podala v roku 2013 približne 21 500 patentových prihlášok a z tretieho miesta (za USA a Japonskom) v ich počte vytlačila Nemecko. Medzi štyrmi TNK na svete, ktoré podali viac ako dvetisíc prihlášok, sú dve čínske (ZTE a Huawei), pričom Nemecko tam má len firmu Bosch. Globálny inovačný index (2011) ju zaradil na 29. miesto a v indexe inovačného výstupu je na 14. mieste. Už v roku 2014 by sa mala dostať do prvej dvadsiatky na svete. A práve v tejto oblasti sa vytvárajú najväčšie riziká pre ekonomicke záujmy EÚ.

A country where the impossible gets resolved in three days

Never-ending global consequences stemming from the international financial crisis continue to impact all parts of global economy. Many analytics confirm that in case of Asian economies slipping into red numbers, the repercussions on European automotive and machine industries or US exports will be catastrophic.

Many opinion makers among experts keep forgetting though that even the absorptive capacity of this territorial enclave has its limits. The Chinese economy has played a prime role in the economic growth of Asia for some time. It is not only because of its 1,3 billion hard working citizens satisfying their long repressed consumer needs, but mainly because it is only a natural consequence of launching the grand reform that was being prepared since 1994.

The entire production segment in the prime sector was restructured within a decade, support infrastructure expanded and the system of administration was reorganized from scratch. The ability to experience a steady GDP growth for two decades up to 10% a year is unprecedented. The economic position of Eurozone came as a result of the entire process in terms of GDP (purchasing power parity).

US lost its advantage over Asia in total goods and services exports in 2013. Asian dominance over the inflow of foreign investments or their exports is undoubtable. Both EU and US have however understated the strength of the historical ties of the so called Greater China (Hong Kong, Singapore and Taiwan).

Detailed analyses confirmed that with their support, China is able to successfully adapt to various scenarios influencing international developments. For some time it seemed that mass production, low-value exports and the growth of domestic consumption will gradually diminish China's impact on world's economic growth, therefore putting China under the world hege-

mony of financial centers. More in depth analyses proved the self-titled experts wrong and confirmed that China's development strategy is capable of flexible adjustments to various scenarios in advance and it is therefore still affecting global economic growth.

China has been aware of its interdependence on the science and research potential of metropolises since the turn of the millennium and has therefore kept domestic consumption and incomes on a low level. No other transition economy has managed to direct half of its GDP into fix investments, as well as no other economy increased state expenditures on science and research up to 15-20% each year, reaching precisely 133,2 billion USD in 2011, overtaking EU-27.

The Chinese investment plan intends to spend approximately 3% of GDP on research and education, which is currently comparable with Nordic economies only. Domestic universities have more than 6 million students enrolled, out of which 1,6 million are in their postgraduate studies and thousands on a study program abroad. Half of all foreign students in the US are coming from Greater China.

The outcomes of the above described investment strategy are already tangible. In 2011 China received 526,000 patent applications out of which 77% were domestic and 3 million patents were issued. In 2013, China applied for 21,500 patents thus overtaking Germany and ranking after USA and Japan.

Only four transnational corporations worldwide submitted more than 2,000 patent applications, among them two Chinese transnationals (ZTE and Huawei) and only one German (Bosch).

In 2011 China ranks 29th in the Global Innovation Index and 14th in Innovation Efficiency Index and it is highly likely it will enter the top 20 as soon as 2014. This is also where the greatest economic risks for EU lurks.

Unitedgroup



Vladimír Záleský
(34) | Bratislava | CFO United Group

V rámci zmeny rubriky Vám chceme popísat nie len to, čo je u nás nové, ale aj náš pohľad na minulosť, súčasnosť a budúcnosť. Na to, aby sme sa vedeli pozrieť do budúcnosti, musíme vedieť hodnotiť minulosť. Ani sa nám nezdá, ale tento rok budeme mať šesť rokov od vypuknutia druhej svetovej hospodárskej krízy. Preto si myslíme, že je čas hodnotiť.

Azda niet spoločnosti na svete, ktorej by sa nedotkla. Jej postupný prechod bol snáď v úlohe cunami, ktorá v rôznych časových úsekokoch poškodila kompletný systém, v ktorom žijeme. Najprv bankový, potom súkromný sektor a nakoniec ľudí ako takých.

Naša spoločnosť, žiaľ, tieto otrasy tiež zažila. Z aktuálneho pohľadu musím konštatovať, že vďaka kríze sme sa naučili na naše projekty pozeráť inak. Efektivita a konsolidácia sú slová, ktoré sa čoraz častejšie u nás začali sklonovať. Našim cieľom je zabezpečiť pre zákazníka dostupné služby a naše snahy vyhnali ich kvalitu na maximálnu úroveň. Zdá sa, že je to podobne ako v prírode, kde v prípade narušenia rovnováhy príroda začne svoj samoregulačný proces, ktorý situáciu vracia spať k rovnováhe. Tak sme to zažili aj my. Čo je však dôležité podotknúť, je hlavne naša zomknutosť, väšeň pre našu prácu a nasadenie, ktoré sme ani v tých najťažších chvíľach nestratili.

Dnes, keď pozeráme do budúcnosti, vidíme neustále meniace sa podmienky, ktoré s tými spred piatich rokov už nemajú skoro nič spoločné. Našimi hlavnými piliermi úspechu sú ľudia, ktorí u nás pracujú, odhadlanosť a zápal, ktorým ovplyvajú.

Často spomínam na odporučenie môjho učiteľa z čias, keď som v mladosti študoval. Dal mi jednu veľmi dobrú radu, ktorú si dodnes pamätám: „Nikdy sa neuspokoj s tým, čo dosiahneš, neustále napreduj.“ Asi snáď každý z nás si môže vetu vysvetliť po svojom. Vo mne táto veta asociovala vnímanie okolitého sveta ako neustále meniaci sa mechanizmus a potrebu sa neustále vzdelávať a vnímať svoje okolie. Neustále zvyšovať svoje vlastné uvedomenie, informácie a pochopiť ľudí okolo seba.

Zdá sa, že práve v kritických situáciách musí spoločnosť vydať zo seba to najlepšie, ak chce prežiť. Sme svedkami doby, kedy sa tak naozaj stalo a nemožné sa stalo skutočnosťou. Preto sa u nás snažíme predpokladať trendy a stratégie, aby sme budovali úspešnú modernú spoločnosť, ktorej základným kameňom sú pracovití, inteligentní a lojálni ľudia, ktorí majú svoju prácu radi. Značka United group nie je len sexi názov spoločnosti. Je to meno, ktoré spája inteligentných ľudí, ktorí majú hodnoty a zápal pre vec. Ktorí sa každé ráno radujú, keď môžu ísť do práce, pretože ich v nej opäť čaká niečo nové.

AVIS



Bratislava Airport Parking



In this column we would like to discuss not only the news but also our opinion on the past, present and future events. The past needs to be evaluated in order for future to be seen.

It wouldn't seem so yet six years have already passed since the world's second economy depression broke out. Therefore, we think it is time to evaluate.

You won't find a company that stayed untouched by the crisis. Its gradual transition was perhaps reflected in the role of a tsunami, which at various times damaged the entire system we live in. First came the banks, then the private sector and ultimately people as such.

Unfortunately, our company experienced these shocks as well. From the current perspective, I must say that we learned to view our projects differently thanks to the crisis. Efficiency and consolidation were keywords we spelled increasingly more often. Our goal is to provide available services to our customers and our efforts drove their quality to the maximum.

What we have been experiencing as well seems to resemble nature itself where balance disruption triggers self-regulatory processes, restoring the equilibrium. What needs to be pointed out, however, is mainly the fact that our unity, dedication to our work and commitment haven't been lost even in the most difficult of moments.

Today, peeking into future, we see the ever changing conditions that have only a little in common compared to those five years ago. Our employees, their abundance of determination and passion are the major pillars of our success.

I often think of my teacher's teacher wise words from the days of my studies. He gave me one great advice that I still recall until this day: „Never let yourself be satisfied with what you have reached, keep constantly striving forward.” Perhaps each of us will find a different meaning to his words. To me, his advice got associated with a picture of our world as an ever changing mechanism, followed by my desire to continually educate myself, be aware of my surroundings and increase this awareness and level of information and understand the people around me.

It seems that exactly under such critical circumstances, a company must give its best to survive. We are witnessing a time when this is the case in point and the impossible became reality. We try to anticipate trends and strategies in order to build a successful, leading edge company on the cornerstones of hardworking, intelligent and loyal people who love their work.

The United Group brand is not only an appealing company name. It is a term that combines savvy people with values and passion for the cause who rejoice every morning on their way to work because again there will be something new waiting for them.



IM PRISTANE



**Dizajnový balík výbavy R-line
v hodnote až 3 915 € v cene vozidla**

Dizajnové balíky R-line prinášajú skutočné potešenie z jazdy pre milovníkov športového dizajnu. Teraz ich získate v cene vozidla až do výšky 3 915 eur! Paket R-Line Exteriér, zlatinové disky, parkovacie senzory, palubný počítač Premium, športové sedadlá a mnho iného. Vyberte si výbavu Comfortline alebo Highline a doprajte vášmu novému autu atraktívny dizajn. Ponuka platí na modely Volkswagen CC, Golf a Golf Variant.

Viac informácií získate u vášho predajcu Volkswagen.



Volkswagen Slovensko.

Spotreba paliva v l/100 km: 3,5 – 9,2 (kombinovaná), emisie CO₂ v g/km: 85 – 213 (kombinované). Triedy energetickej efektivity: A až F. Uvedené ceny sú vrátane DPH. Fotografia je ilustračná. Ponuka platí na vozidlá Golf, Golf Sportsvan a Volkswagen CC vo výbavách Comfortline alebo Highline.



Das Auto.

Na zamyslenie

Food for thought

**Martin Viktory**

(43) | Bratislava | Multibrand, s.r.o.

Možno raz príde doba, keď bude ľudstvo žiť v Matrixe, dovtedy však budeme existovať jeden vedľa druhého, obklopovať sa inými ľuďmi, materiálnymi statkami a prostriedkami potrebnými i nepotrebným k životu.

Život sa neuveriteľne zrýchluje, dnes máme okamžitý prístup k informáciám, doslova na počkanie, komunikujeme online s celým svetom, z výrobných liniek každú minútu prúdia nové autá, ale aj tak čoraz častejšie podliehame zhunu a nezdravému životnému štýlu.

Človek ako jedinec nežije vo vzduchoprázdne. Musí sa prispôsobovať, strieľat konanie v prospech v rodiny, okolia, školy a autoritatívnych inštitúcií. Čoraz častejšie pred nami stojia križovatky a rozhodnutia a je len na nás, aký smer si vyberieme. A predsa čoraz častejšie splyvame s davom... S davom turistov v Benátkach, kde nemusíte nazrieť do mapy a hľať z celého sveta vás strhne a vypĺňuje na Námestí svätého Marka. Veď musíme tam ísť, pretože všetci tam boli a musíme spraviť selfie pri zvonici Campanile. Pritom je možné, že krásne a podstatné veci nám unikajú práve v tých uličkách. Veci okolo seba vnímame automaticky, berieme veci ako nám ich podajú iní, často bez toho, aby sme sa zamysleli. Stávame sa nepodstatnými a neviditeľnými. Aby sme takými neboli, ponúkam zopár výrokov so silnými myšlienkami, ktoré zostanú pravdivé aj o niekoľko ďalších generácií.

Ver tomu, kto to skúsil. (Vergilius)

Náš život je taký, aký ho urobia naše myšlienky. (Marcus Aurélius)

Ked' človek veľmi dlho hľa o tom, že niečo urobí, často nakoniec neurobí nič. (E. Youngová)

Ked' si uvedomiš, že ti nič nechyba, patrí ti celý svet. (Lao-c')

Vysoká škola: dvesto ľudí prečíta tú istú knihu. Zásadná chyba. Dvesto ľudí by mohlo prečítať dvesto kníh. (John Cage)

Naozajstným zdrojom poznania je omyl. (Karel Čapek)

Problémy narastajú, čím viac sa človek blíži k cielu. (Goethe)

Ak chceš byť múdrym, nauč sa rozumne sptytovať, pozorne počúvať, pokojne odpovedať a ked' nemáš čo povedať, prestaň hovoriť. (Lavater)

Učíme sa pre život, nie pre školu. (Seneca)

A na záver jedna krásna múdrost zo života Johna Lennona:
„Ked' som mal päť rokov, mamička mi povedala, že klúčom života je šťastie. Ked' som prišiel do školy, učiteľka sa ma spýtala, čo chcem byť, ked' vyrastiem. Povedal som „šťastný“. Povedala mi, že som nerozumel otázke. Ja som povedal, že ona nerozumie životu.“

Maybe once there will be a time when we all will live in a Matrix, but until that day we continue to coexist next to each other, to surround ourselves with other people, material wealth and the more or less needed necessities.

Life accelerates incredibly quickly. Today we have literally immediate access to information, we communicate online with the entire world, assembly lines produce masses of new cars every minute and yet we are so often stressed, leading an unhealthy lifestyle.

A person as an individual does not live in a vacuum. We have to assimilate, accept many actions and restrictions for the benefit of our families, peers, schools and authoritarian institutions. Crossroads and decisions are increasingly popping up in our way and it is only up to us which direction we decide for. Yet it seems to me that we chose to integrate with the crowd ever so often. ... Just like in Venice where you don't even need a map because the crowd of visitors from all around the world drags you along and spits you out at St. Mark's Square. Of course you have to go there because everybody else did and you definitely need a selfie with the Campanile bell tower, while in the meantime you are missing out on wonderful and important things in the very same streets. Our perception is on autopilot, we accept opinions as they are presented to us by others without a second thought. Hereby we become unimportant and invisible. If you seek to change that, maybe you get inspired by the wise words below that will spread their truth and wisdom for generations to come.

Trust one who has tried. (Vergilius)

Our life is what our thoughts make it. (Marcus Aurelius)

Long contemplation often leads to no action. (E. Young)

When you realize there is nothing lacking, the whole world belongs to you. (Lao-c')

College: two hundred people reading the same book. An obvious mistake. Two hundred people can read two hundred different books. (John Cage)

Mistakes are the only true source of knowledge. (Karel Čapek)

Difficulties increase the nearer we approach our goal. (Goethe)

If you would be wise, learn to question fairly, to listen carefully, respond calmly and keep quiet when you have nothing to say. (Lavater)

We lean not in the school, but in life. (Seneca)

Allow me to conclude with one deep statement from John Lennon:

„When I was five years old, my mother always told me that happiness was the key to life. When I went to school, they asked me what I wanted to be when I grew up. I wrote down ‘happy’. They told me I didn’t understand the assignment, and I told them they didn’t understand life.“



Volkswagen Touareg

Inovácie sú základom úspechu

Nový Touareg, ktorý sa aj nadalej vyrába v bratislavskom závode Volkswagenu, je stelesnením sily, technickej vyspelosti a automobilovej bezpečnosti. Jazdiť na ňom však nie je výsadou pre vyvolených, nových majiteľov nachádza aj v radoch rodinne založených zákazníkov.

VW Touareg je jedným z najtypickejších predstaviteľov vozidiel kategórie SUV a bez väčších diskusí možno tvrdiť, že aj jedno z najúspešnejších. Prvej a druhej generácii sa predalo viac ako 720-tisíc kusov, pričom trend záujmu neklesá a dá sa očakávať, že facelift druhej generácie správ vozidlo ešte atraktívnejším pre verejnosť.

Novy Touareg môžeme pokoje porovnávať s prémiovými vozidlami iných značiek, ktoré si na nadštandardnosti založili celú modelovú paletu. Základom pre nadobudnutie pozitívneho prvého dojmu nie je len dizajn karosérie a prednej masky, i keď prešla významnými inováciami a zreteľnou modernizáciou, ale najmä kvalita spracovania interiéru a zážitok z jazdy samotnej. Interiér nového Touaregu je podriadený účelu, ale vodičovi a pasažierovi ponúka značnú mieru estetiky, dizajnovej moderny a dokonca aj luxusu. Nechýba v ňom ani moderná zobrazovacia technika a exkluzívny vzhľad masívnej stredovej konzoly. Nie je žiadne previnenie otvorené napísť, že prvú generáciu Touaregov si zákazníci nevyberali pre jeho prémiovú povahu, ale skôr pre celkovú robustnosť, silu a priateľnú cenu v porovnaní s inými SUV-čkami. Dnes sú však aj tieto dôvody iné, Touareg nie je iba nižšou verziou iných nemeckých automobilov, ale ich plnohodnotnou alternatívou. Novinky po facelife nie sú takým významným skokom, ako bol ten, ktorý sme pozorovali pri prechode z prvej na druhú generáciu. Pozornejšie oko však rozdiely spozoruje hned. Prejavom sa inovovala predná maska, ktorá dostala výrazné chrómované lemy tiahnúce sa od ľavého svetlometu k pravemu. Predné svetlomety nadobudli nový tvar, avšak stále vy-

chádzajú z toho predchádzajúceho. Zmeny nastali aj v dizajne predného nárazníka, inšpirovaný je modelom Scirocco.

Ked' si kupujete alebo prenajímate Touareg, je to predovšetkým pre jeho charakter a emócie, ktoré môžete cítiť počas jeho jazdenia. V novom Touaregu sa všetky takéto pozitívne pocitost dostavujú už pri prvom nasadnutí do sedadla vodiča a postupným zrýchľovaním sa stupňujú. A hoci keď platí pravido, že aj najlepšie auto sa časom ojazdí, na Touaregu bude takéto zunovanie trvať veľmi dlho. Základom pre toto tvrdenie je skutočnosť, že interiér nielen vyzerá, ale aj na dotyk pôsobí prvotriedne. Imitácia kože a dreva sice nemusí pasovať každému, avšak existuje predpoklad, že toto vozidlo si nebudete vyberať zarytý fanúšik prestížnych britských automobilov. Sebavedomie vodičovi dodáva nielen vysoký posed, vedomie, že jazdí krásne vozidlo a sila motora, ktorá je aj v najnižšom variante výbavy pôsobivá, ale aj taký detail, ako robustná stredrová konzola s laktovou opierkou. V tomto smere si Touareg zachováva svoj typický charakter silného auta pre náročných. Aj všetky tlačidlá a ovládače sú rozmerné, tuhé, s minimálnou vôľou a samotný volič automatickej prevodovky si udržal tradičný vzhľad.

Pod prednou kapotou Touaregov pracujú pohonné jednotky 3.0 TDI, 4.0 TDI, 4.3 TDI a 3.0 TSI Hybrid. Trojlitrový naftový agregát bude k dispozícii s dvomi nastaveniami výkonu a spektrum výkonu všetkých uvedených motorov bude od 150 do 279 kW (v súčte benzínového a elektrického motora pri hybridnom variante). Samotný V8 4.3 TDI disponuje výkonom 250 kW. V otázke krútiaceho momentu takisto víťazí naftový 4,3-liter s hodnotou 800 Nm pri 1500 otáčkach za minútu, čo je mimoriadne pôsobivý parameter.

Volkswagen Touareg teda aj nadalej zostáva tým, čím je už dlhé roky. Modernizácia vzhľadu a techniky ho však robí ešte atraktívnejším a nebolo by žiadnym veľkým prekvapením o rok zistiť, že sa tieto inovácie priamo podpísali pod veľký prejavný úspech automobilu.

Innovation is key to success

The new Touareg represents strength, technical progress and road security. Produced at the Volkswagen Bratislava plant, it reaches out to the family car segment, not just elite few.

VW Touareg is one of the most typical and doubtlessly most successful SUVs with first and second generation sales at more than 720,000 units. This trend seems to remain unchanged and the facelift of the second generation is expected to make the vehicle even more appealing to the public eye.

The new Touareg can easily be compared with other premium brands that create an entire model range based on their premium features. The first impression of the recently innovated contemporary bonnet and front mask is accentuated by the high-class interior and driving experience. The cabin interior is rather functional than a thing of beauty to behold but it has a certain amount of contemporary design and even a touch of luxury represented among others also

by a massive central console featuring a multifunctional touchscreen. There is no harm in saying openly that the first generation model was a customer's choice based on criteria such as overall robustness, strength and affordability in comparison to other SUVs rather than premium features. Nowadays this isn't the case anymore because Touareg transformed from a low-end imitation of other German brands to a comparable alternative.

Although the second facelift is less of a leap forwards than the first one, there are noticeable differences to a careful eye, especially the innovated front grille with chrome lines extending to both left and right headlamps. Although the front headlamps gained a new



hybrid variant gasoline engine paired with an electric motor). The V8 4.3 TDI itself is engineered to 335 hp. The 4.3-liter diesel is a clear winner generating an impressive 590 lb-ft of torque at 1,500 rpm. Volkswagen Touareg therefore continues to represent what it did for so many years.

touch they still resemble the previous model. The front bumper redesign was inspired by the new Scirocco model. Primarily, you are looking for a certain feeling and

driving pleasure that starts by taking the driver's seat and only gets better with accelerating when renting or purchasing a Touareg. Although it can't be argued that even the best cars get ordinary with time, it will certainly take a while with this one not only but also because of the premium look and feel of its interior. Imitation leather and faux wood certainly isn't everybody's cup of tea, but then again this vehicle wasn't built to be an exclusive British cars fans' ultimate choice. The high seating position, a powerful and impressive engine, details such as a robust center console with an armrest and the fact you are driving a car that turns heads wherever you go are real confidence boosters. Touareg continues to demonstrate all typical features of a powerful car designed for demanding customers. The control panel buttons are large and stiff; the selector lever kept its typical style.

All the engines in the lineup - 3.0 TDI, 4.0 TDI, 4.3 TDI and 3.0 TSI hybrid purr under the hood of various Touareg models. The 3.0-liter diesel powertrain is available in two power outputs and all engines produce a combined 201 hp to 374 hp (considering the total count of the



hybrid variant gasoline engine paired with an electric motor). The V8 4.3 TDI itself is engineered to 335 hp. The 4.3-liter diesel is a clear winner generating an impressive 590 lb-ft of torque at 1,500 rpm.

Volkswagen Touareg therefore continues to represent what it did for so many years.

Thanks to the contemporary design and latest technologies which only underline its appeal, staggering first-year sales won't come as a surprise.





Peugeot 508 SW

Francúzska predstava luxusného kombi

Nový Peugeot 508 SW je plný ambícií stať sa typickým predstaviteľom segmentu D s nadštantdardou mierou komfortu, bezpečnosti a techniky. Variant SW má ambície možno ešte trocha vyššie a svoje klady zdôrazňuje pri každom osobnom kontakte.

Peugeot 508 sedan a SW sú pre automobilku veľmi významné projekty. Verejnosť odkazujú, že aj Francúzi majú záujem o zákazníkov doteraz uprednostňujúcich nemecké prémiové automobily, okrem toho nová 508 predstavuje víziu dizajnu kompletného modelového portfólia v blízkej budúcnosti. Variant SW, ktorý nemožno označiť inak ako skvostný, môžeme pokojne považovať za veľmi reálnu hrozbu aj pre BMW, Audi a Mercedes-Benz. Kde sa v Peugeotе berie toľko odvahy?

Peugeot 508 SW je už na prvý pohľad majestátny automobil, ktorý svoju vyspelosť dokazuje v prvom rade prepracovaným dizajnom. Tomu venovala automobilka veľkú pozornosť, pretože práve on má potenciál oslovit aj ľudí, ktorí doteraz pred francúzskymi automobilmi skôr uhýbali pohľadom. Do očí udiera prepracovaný dizajn predných svetlometov, atraktívny profil, ladné krivky karosérie a rozumné množstvo použitých chrómových doplnkov, ktoré dotvárajú prémiový charakter vozidla.

Nový model 508 (sedan aj SW) sa bude môcť pýsiť vyspelou technikou, ktorou automobilka potvrdzuje záujem o vstup do prémiovej kategórie. Záujem technicky zdatnejšej verejnosti je orientovaný predovšetkým na efektívne pohonné jednotky vyhovujúce norme Euro 6, parkovaciu kamery napojenú na veľký dotykový displej na stredovej konzole v interéri a tiež funkciu sledovania mŕtveho uhla. Práve takéto detaily sú to, čo tvorí rozdiel medzi štandardným a skutočne dobrým autom.

Inovácie vonkajšej podoby automobilu sú zreteľné na prvý pohľad a zaregistruje ich aj menej skúsené oko, avšak stále sa drží pred pár rokmi zavedeného veľkého rebrandingu značky a jej modelov. Nové sú predné i zadné svetlá (vpred už aj s kompletou LED technikou), maska chladiča s logom automobilky uprostred, vodorovnejšia predná kapota, mierne sa zmenili aj nárazníky. Skrátka, model 508 prešiel významnými zmenami, ale naďalej si udržiava svoj pravý charakter. Identifikácia značky je takisto stále bezproblémová a s inými automobilmi si Peugeot určite nespletiete.

Interiér novinky, ktorá sa v septembri dostala k prvým majiteľom, veľmi zreteľne dáva najavo, koho chce automobilka zaujať. Nemci majú vážnu konkurenciu, pretože interiér Peugeotu je na veľmi vysokej úrovni a plati to nielen pre po-



užité materiály a lícovanie jednotlivých prvkov, ale aj o technologickú výbavu a celkovú ergonómiu šoférovania. V modeli 508 automobilka neuplatnila koncept i-Cockpit, ktorý úspešne používa v menších automobiloch z dôvodu šetrenia priestoru, pretože tu ho je dostať. Zaujme robustný stredový tunel a celá konzola uprostred, ktorá je po novom nositeľom až 7-palcového dotykového displeja. Rozmerná lakťová opierka celkom tradične ukrýva veľký ukladací priestor a pred ňou našli svoje miesto ovládače na čele s vysokou rýchlosťnou pákou. V tomto detaile ide Peugeot proti trendu minimalizácie. Prevodovka bude v základe 6-stupňová manuálna, vo vyšej výbave nachádzame 6-stupňový automat EAT6. Pred volantom nachádzame klasické ručičkové ukazovatele v elegantnom dizajne a medzi nimi

farebný displej informujúci o stave vozidla, aktuálnej jazde a poskytujúci základné navigačné pokyny. Do sveta prémiovosti a zvýšeného komfortu sa automobily posúvajú vďaka pokrokovej výbave za príplatok. V prípade Peugeota 508 ide o funkcie ako bezklúčové nastupovanie a štartu, 4-zónová automatická klimatizácia, natáčacie Full LED svetlomety, automatická parkovacia brzda či vyspelý multimedialny, komunikačný a servisný systém v palubnom počítači.

V ponuke predajcov sa objavia benzínové a naftové pohonné jednotky. Pozornosť si získava najmä Euro 6 benzínový motor 1.6 THP 165 S & S s výkonom 165 konských síl a 2-litrový BlueHDi 150 BVM6 na naftu, ako aj silnejší variant BlueHDi 180 s automatickou prevodovkou EAT6.





Peugeot 508 SW

The French idea of a luxury station wagon

The new Peugeot 508 SW is on the right track to become a typical D-segment car with a high standard of comfort, safety and technology. The SW version has high ambitions and demonstrates its impressive abilities at any given opportunity.

The sedan and the SW versions are Peugeot's two current major leading projects aimed at gaining on the pricier and mostly German end of the market. The brand new 508 also stands as an example of the upcoming model portfolio design. The superb SW variant can pose a real threat for BMW, Audi and Mercedes-Benz. Where does Peugeot find so much courage?

Peugeot 508 SW is an impressive car at the first glance that proves its maturity especially by the sophisticated and elaborate design with attention to detail, created to speak to who rather didn't appreciate the French design until now. The signature design of the front headlamps, an appealing coach with some graceful curves and a reasonable amount of chrome accessories complete the premium look of the vehicle.

The new 508 (both sedan and SW) boosts with advanced technology that demonstrates the goal to enter the

premium segment. Technologically proficient public is focused mainly on its efficient fuel use in alignment with the Euro 6 standards, blind spot detection system and reversing camera connected to a head up touchscreen display. Such details make the difference between a standard and a really good car. The exterior has a new immediately noticeable shape even for an untrained eye yet it stays loyal to its recent rebranding and model redesign launched a couple of years ago. There are new front and rear headlamps, the front ones accentuated by full LED technology, new front grille featuring the famous Peugeot lion in the middle, a revamped, more horizontal bonnet and slightly redesigned bumpers. To put it briefly, 508 experienced some major changes while it retained its original nature. You won't mistake the brand for another car; Peugeot's brand stays very intuitive as well.

The interior of the brand new Peugeot 508 launched in September points clearly at the desired segment. The German brands gained a serious competitor because of the car's highly impressive interior details and materials, as well as its onboard technology and driving experience. Applied was the i-Cockpit concept which is successfully being used in small cars in order to save space, equipped

with a central console with a 7" touch-screen display.

Control panels and gearbox are right next to a spacious armrest that quite traditionally reveals a large storage space. We can see Peugeot doesn't follow the mainstream and offers a choice between the six-speed manual gearbox on entry level and a six-speed automatic gearbox EAT6 in premium. The steering wheel is equipped with standard sleek pointers and a color display informing about the technical conditions, current driving conditions and offering basic navigation instructions.

Advanced features at a premium include keyless smart entry with push-button start, 4-zone automatic air conditioning, adjustable full LED lights, an electronic parking break and an on-board advanced communication and service system and facilitate the transition to a higher level of comfort and class.

You will find both gas and diesel engines on the market. The Euro 6 gas engine 1.6 THP 165 S & S developing 165 horsepower and the 2.0-liter BlueHDI 150 BVM6 diesel engine deserve some special attention, as well as the more powerful variant BlueHDI 180 engine with EAT6 automatic gearbox.



NOVÝ PEUGEOT 508
JEHO ÚZEMÍM JE CESTA

NOVÉ BlueHDi
MOTORY

NAVIGÁCIA
S DOTYKOVÝM displejom

FULL LED
TECHNOLÓGIA

PEUGEOT odporúča TOTAL

Kombinovaná spotreba 4 – 5,8 l/100 km, emisie CO₂ 104 – 140 g/km.

NOVÝ PEUGEOT 508

MOTION & EMOTION



PEUGEOT

Za hranicami startupu



Stephen Baldwin
(23) | New York, USA | Chief Technology Officer,
Livepage, Inc.

My všetci sme oboznámení s nedávnymi úspechmi počiatočných verejných ponúk technologických spoločností, ako aj rozsiahlymi akvizíciami malých startupov verejne obchodovateľnými technologickými spoločnosťami. Zdá sa, že v správach zakaždým počujete o akomsi malom startupe s miliónmi užívateľov, ktorý sa práve predal za miliardy, nie milióny... Ked' si dáme dokopy jedna a jedna, prídeme k záveru, že useri sú dnešnou hlavnou devízou. To platí, a zároveň aj nie.

Príliš veľa dnes začínajúcich technologických startupov sa snaží imitovať úspechy spoločností ako Facebook, Twitter, LinkedIn, Snapchat, atď. Vytvorenie udržateľného startupu je však neuveriteľne náročný projekt, skutočnú firmu totiž tvorí omnoho viac než dostatok užívateľov a počet zobrazení. Technologické odvetvie je plné neúspešných startupov, aj keď mnohé z nich boli v ranných fázach získavania užívateľov veľmi úspešné. Spoločnosti, ktoré sa na trhu udržali, však pochopili význam zoradenia užívateľských dát, na ktorom si vybudovali meno.

Pre tých, ktorí prekonajú počiatočné obvyklé prekážky a vytvoria startup so základnými finančnými prostriedkami, solídnym biznis plánom a ľudskými zdrojmi ponúkame zopár odporúčania, ako úspešne prejsť od startupu k niečomu trvalejšiemu. Ak sú vašim produktom softvérové alebo webové užívateľské aplikácie a chcete, aby boli klúčom k vášmu úspechu, uistite sa, že investujete do databáz zavčas a často. Je dôležité si uvedomiť, že ponúkať „merateľné údaje“ znamená viac, než rozšíriť hardvér v prípade zvyšujúceho sa počtu užívateľov, pretože tieto údaje hrajú dôležitú rolu počas všetkých startupových fáz. Prehľadné zoradenie dát nielen zvyšuje hodnotu firmy, ale tiež určuje rýchlosť, akou budete napredovať. Peter Drucker je autorom slávneho výroku: „Nemôžes riadiť niečo, čo sa nedá zmerať“. Neštruktúrované a zle naformátované dáta sú nemerateľné a nakoniec zostanú iba na prítaži.

Akonáhle spustíte vašu aplikáciu, je nevyhnutné získať okamžitú spätnú väzbu ohľadne jej funkčnosti; na čo sa vaši zákazníci zamieňajú a na čo nie? Pochopenie potrieb vašich zákazníkov poskytu-

je najväčšiu príležitosť speňažiť vaše služby. Potreby zákazníka často nie sú jasné a nezodpovedajú očividnému a logickému riešeniu, ku ktorému ste pôvodne smerovali. Zdá sa totiž, že skutoční online užívateľia pri výbere aplikácií vždy na logiku zabúdajú.

Vaša iracionálna užívateľská základňa a neustále napredovanie konkurencie robia schopnosti rastu a reštrukturalizácie nevyhnutnými počas spustenia akýchkoľvek prelomových prvkov. Možno bude nutné navrhnuť inú prihlásovaciu stránku pre novú skupinu užívateľov, aby ste sa stali konkurenceschopnými voči ponukateľom podobných služieb. Súčasne možno budete musieť riešiť pokles v návštěvnosti, ktorý sa vám podarilo odhaliť pomocou užívateľských analýz. Možno budete musieť ponúknutť dodatočné reporty, po ktorých užívateľia prahnu, aj keď ste na začiatku reporting nevnímali ako žiadanú funkciu. Čokoľvek vás čaká, musíte to naplánovať, vytvoriť, vyskúšať a vyrobiť v priebehu týždňov, ba dokonca dní.

Jediným spôsobom, ako to stihnuť, je správne triedenie dát už od začiatku. Najprv si to premyslite. Nakreslite si to. Predstavte si to. Vytvorte si návrh databázy pomocou nástrojov ako OmniGraffle alebo ceruzka a papier, moji osobní favoriti. Rozdeľte časti tak, aby logicky dávali zmysel a vytvárali vzťahy s rôznymi dátovými bodami. To vám umožní kombinovať údaje v prospech toho, o čo sa súčasne a v budúcnosti usilujete. Vaša aplikácia bude počas vývoja vyžadovať isté úpravy, no úpravy vo vopred dobre premyslenej databáze sa veľmi líšia od pokusov preorganizovať ju celú kvôli nedostatočnému prvotnému návrhu. Nie je nič rizikovejšie ako reštrukturalizácia celej databázy v spustenom výrobnom prostredí a nič zložitejšie, ako zvládnuť to bez dlhých výpadkov. Treba mať na pamäti, že reštrukturalizácia databázy sa nevzťahuje len na refactoring jej schémy. Vývojár musí tiež sprístupniť všetky existujúce kódy na používanie novej schémy a potom preniesť všetky dátá zo starej schémy do novej. Obvykle predošlá schéma nie je schopná sústrediť všetky údaje potrebné na naplnenie novej bez manuálneho zásahu. Toto všetko sa musí odohrať predtým, než sa váš produkt dostane na trh a začne znova zhromažďovať informácie. Stiahnutie produktu počas tejto doby z webu môže mať nepriaznivý vplyv na dlhodobý úspech vášho podnikania. Zatial, čo sa

nedá používať, vaši konkurenční napredujú. Pri správnom plánovaní ste sice schopní minimalizovať trvanie výpadkov, avšak výpadkom by ste sa mali vyhýbať, pokiaľ je to možné. Starbucks zašiel tak ďaleko, že vykonáva údržby svojich kaviarní počas ich prevádzky, aby zákazníci neboli nútene zmeniť svoje návyky a nezatúlali sa do vedľajších miestnych kaviarní čo i len na jeden deň. Použitie rovnakej taktiky v prípade vašej aplikáciu zaručí, že vaši užívateľia zostanú tým, čím sú - vašimi užívateľmi.

Dobre premyslená a dobre štruktúrovaná databáza, ktorá má schopnosť reagovať na potreby v podobe jasných a veľavrvných údajov je kľúčom k udržaniu si existujúcej užívateľskej základne, jej rozšíreniu a zvyšovaniu náskoku pred konkurenciou. Technická podpora a detailné príklady toho, ako LivePage využíva dátu vo svoj prospech na stránke horseshows.net nájdete na blogu blog.horseshows.net/data.

Planning Past Startup

We're all familiar with the recent successful IPO's of tech companies or massive acquisitions of small startups by public tech companies. It seems every time you click on the tele, some small startup boasting millions of users is being picked up for billions, not millions... Putting 1 and 1 together, we conclude that the name of today's game is „users“, right? Yes and no.

Too many tech startups today are attempting to replicate the results of Facebook, Twitter, LinkedIn, Snapchat, etc. Creating a sustainable startup company is an incredibly difficult venture. There is much more to a company than simply getting users and page views. The tech industry is littered with failed startups and many of them were successful in the early startup phase with gathering users. However, sustainable companies understand the importance of structuring their data to build a long-term brand. If you navigate through the usual startup obstacles and manage to create a startup that has the basic funding, sound business plan, and human resources, we offer a few suggestions on how to successfully move from startup to something more lasting. If you're going to deliver a software application or a user-based web application and you want to make your fortune using your product as your vessel, make sure you invest early and often in your database. It is important to remember that „scalable data“ refers to more than simply adding hardware to accommodate an increasing user base, as data will play an important role throughout the phases of your startup. Properly structuring your data not only increases the valuation of your company, it also dictates the speed at which you can move forward. Peter Drucker has a famous saying, „You can't manage what you can't measure“; non-structured and ill-formatted data is un-measurable and eventually becomes a liability.

Once your service is live, it is crucial to obtain real time feedback as to the usage of your product; where are your customers focused and where aren't they? Understanding the focus of your customers provides the greatest opportunity to monetize your service. The customer's focus is often not the obvious, logical spot where all of your initial planning was directed. The real web user always seems to abandon logic with their usage of applications. Your illogical user base matched against your competitors continuous enhancements make it mission critical to be able to extend and restructure, while still introducing cutting edge features into your product. Maybe you need to mock up a new registration page for a new tier of users on your site in order to stay relevant to a competitor with a similar feature. At the same time, you might need

to address a massive traffic-leak you've uncovered through your usage analytics. You might need to offer additional reports your users yearn for because you didn't foresee reporting as a feature that would be utilized. Whatever the task may be, you need to implement it, stage it, test it, and get it into production in weeks or even days.

The only way to do this in a timely manner is to properly structure your data from the beginning. Think about it first. Draw it out. Visualize it. Create a mockup of your database using tools like OmniGraffle, or even my personal favorite, pen and paper. Split up sections so that they logically make sense and create relationships with different data points so that you can mix and match that data to make sense for what you're trying to accomplish today, and what you're going to need to accomplish tomorrow. As your application evolves there will be need for modifications... But a modification to a well thought out database differs greatly from attempting to restructure the entire database due to poor initial design. There is nothing riskier than restructuring your entire database in a live production environment and nothing more difficult than doing it without experiencing major downtime. Keep in mind that „restructuring your database“ is not limited to just refactoring the schema. The developer must also update all existing code to use the new schema and then migrate all of the data from the old schema to the new one. Usually the inferior schema didn't collect the necessary data to populate the new one without manual intervention. All of this before you can go live and start collecting information again.

Taking your product offline for this procedure can be detrimental to the long-term success of your business. While your product is in an unusable state your competitors are advancing. With proper planning you can minimize that downtime, but downtime should always be avoided when possible. Starbucks goes as far as performing maintenance on their coffee-shops while keeping them open to ensure their customers don't break habit and venture off to another local coffee-shop for even just a day. Applying the same tactic to your application will help ensure your users stay just that – your users.

A well-thought-out, well-structured database that has the ability to respond to your needs with clean, verbose data is going to be your key to maintaining your current user base, expanding on that user base and furthering the distance between you and your competitors.

Technical resources and in-depth examples of how LivePage puts data to work for them at HorseShows.net can be found at blog.horseshows.net/data



Slovenský startup pomôže deťom s rečovými vadami

“Nesnažíme sa nahradíť logopéda, dávame mu do rúk nástroj, ktorým môže motivovať dieťa k terapii.” tvrdí Veronika Štrbáková, spoluzakladateľka slovenského startupu Speekle. Ten sa v posledných mesiacoch dočkal mimoriadneho záujmu médií, pretože má potenciál pomôcť logopédom a výrazne zefektívniť ich prácu.

Existuje veľa detí (a patrili sme medzi nich možno aj my) s rečovou vadou, ktorá by ich mohla bez vhodnej terapie v logopéda v dospelosti mrzieť. Naučiť však dieťa spolupracovať a poctivo trénovať logopédom navrhnuté cvičenia nie je vôbec ľahká úloha, predovšetkým, ak si svoj problém ešte ani neuvedomuje. Z opačnej strany na to išli tvorcovia projektu Speekle. Pomocou počítačovej hry motivujú deti k tomu, aby sa naučili správne vyslovovať napríklad "š".

Speekle ste mohli v priebehu tohto roka vidieť v pozícii mediálne úspešného startupu so slovenským kapitáлом. Či už ide o samotný nápad alebo jeho technickú reálizáciu, patrí mu nálepka "Vyrobené na

Slovensku". Na otázku, ako vôbec partia štyroch študentov Fakulty informatiky a informačných technológií Slovenskej technickej univerzity príša s takto zaujímavým a spoločensky prospěšným produkтом, odpovedá Veronika Štrbáková, mediálna tvár projektu Speekle, prekvapivo: "Vedeli sme, že chceme robiť niečo, čo pomôže ľuďom. Najprv sme zvažovali niečo v súvislosti s Alzheimerovou chorobou, cukrovkou a rôznymi inými problémami, neskôr sme chceli učiť rozprávať nepočujúcich. Bol tam však veľký komplexný zložitý problém. Neskôr nám jedna naša profesorka povedala, že prečo by sme mali riešiť nepočujúcich, keď problémy s rečou majú aj obyčajné deti. Tak sme sa pustili do logopédie."

Prekvapivá je najmä skutočnosť, že predmet snahy študentov sa vyvíjal postupne a neboli presne stanovený od úplného začiatku.

V hre Goldy napríklad dieťa vyslovovaním spoluľásky "š" uspáva draka, aby si nevšimol trpaslíka. Trpaslík získava poklady a v prípade neúspechu stráca životy. Jednoduchý koncept, ktorý funguje a deti motivuje k cvičeniu. Momentálne má Speekle tri hry - Goldy, TailTrails a Squak, ďalšie sa pripravujú a ich aktualizácia bude pre držiteľov licencie bezplatná.

Softvér slúžiaci na aktívnu podporu logopedickej terapie sa začal rysovať pri príležitosti národného kola súťaže Imagine Cup 2013. Vývoj celkom novej a dovtedy neexistujúcej platformy pokračoval ďalej a zbieral úspechy aj na ďalších súťažiach. Vyhral dokonca prestížne ocenenie Podnikateľský nápad roka 2013 a s ním aj výhru 33-tisíc eur. Veľká časť tejto sumy bola projektu, dnes už spoločnosti s ručením obmedzeným, poskytnutá v marketingo-

vých a právnych službách, zabezpečila mu však aj nevyhnutné finančné zázemie pre budúci rozvoj.

"Momentálne ešte fungujeme z vlastných zdrojov, ale určite v blízkej dobe budeme hľadať aj investorov." uvádza Štrbáková a tiež dodáva, že investori majú záujem o dialóg. V súčasnosti si firma ešte vystáva s vlastnými zdrojmi nadobudnutými zo súťaží a z predaja licencí rodičom a logopédom, v budúcnosti zvažuje nejakú investíciu. Licencie sa dnes predávajú nielen odborníkom logopédom, ale najmä bežným domácim používateľom - rodičom, ktorí takto môžu motivovať svoje deti lepšie artikulovať.

Mediálny a komerčný úspech značky Speekle by však mal ešte len nabrať na obrátkach. Aktuálna verzia pre operačný systém MS Windows sa pripravuje rozšíriť na tablety, teda na prostredie iOS a následne Android. Súčasťou prechodu na mobilné zariadenia sú nielen technologické nároky, ale aj záujem o predaj licencí vo forme platenej aplikácie prostredníctvom Google Play a App Store. V tomto prípade by mala byť cena výrazne nižšia, ako u desktopovej verzie, upravený bude aj biznis model.

Najpodstatnejším predpokladom na to, aby bol softvér komerčne úspešný a predaj licencí dostatočný na plnenie dlhodobého plánu, je jeho efektívnosť. Zaujímalo nás aj to, či už dnes disponuje Speekle údajmi o tom, že ich softvér reálne pomáha deťom. "Vzhľadom na to, že pôsobíme na trhu veľmi krátko, sa tieto údaje ešte nedajú namerať. Navyše, my sa nesnažíme nahradíť logopéda, dávame mu do rúk nástroj, ktorým môže motivovať dieťa k terapii. Terapia tak môže byť rýchlejšia, pretože dieťa chce zrazu cvičiť. A toto funguje. Máme reakciu od logopedičky, ktorej malý pacient sa naučil správne polohovať jazyk a vyslovovať "š" práve preto, lebo chcel nazbierať čo najviac pokladov bez toho, aby jeho trpaslík strácal životy."

Tvorcovia Speekle skvele odhadli príležitosť a využili ju. Zo študentského projektu sa stal skutočný obchod s vynikajúcimi výhliadkami. Pre potencionálnych investorov môže byť motivujúca najmä skutočnosť, že Speekle je jediný softvér na riešenie drobných deficitov v artikulácii a pre jedinečnosť slovenčiny je prakticky nemožné, aby jeho alternatívu na náš trh priniesol zahraničný vývojár. O skutočnom komerčnom potenciále produktov značky Speekle rozhodne zvyšok tohto roka a začiatok toho nasledujúceho. Práve počas tohto obdobia budú uvedené verzie pre mobilné platformy a nové hry.



Slovak startup helps children with speech disorders

„We're not trying to replace speech therapists; we only provide a tool that can motivate a child to participate in a therapy“ says Veronika Šrbáková, the co-founder of the Slovak startup Speekle that has been receiving extraordinary media attention in the recent months because it demonstrated its potential to support speech therapists and thereby increase the effectiveness of their work.

There are a lot of children (and many of us used to belong among them) experiencing speech disorders that can last a lifetime without undergoing a proper speech therapy. The trick lies in succeeding to teach children to cooperate and regularly follow the instructions of a speech therapist when practicing at home, especially when they are still not fully aware of their problem. The founders of Project Speekle have done some out of the box thinking. With computer games they motivate kids to learn how to pronounce letters such as the Slovak „š“ properly.

This year Speekle has been widely recognized as a successful startup with Slovak initial capital.

The product can be proudly labeled „Made in Slovakia“ thanks to both its innovative idea and innovative technology. We asked how a group of four students from the Faculty of Informatics and Information Technology at the Slovak University of Technology came up with such an interesting and socially beneficial product. Veronika Šrbáková, the face of Speekle answers the question rather surprisingly: „We always knew we wanted to do some-

thing that helps people. At first we considered projects involving Alzheimer's disease, diabetes and various other problems, later we wanted to teach those suffering from hearing impairment to speak but we encountered substantial and complex issues at that point. We became involved in speech therapy when one of our professors pointed out there is no need to focus solely on those with hearing loss while there are so many regular children suffering from speech disorders.“ Particularly surprising is the fact that their focus developed with time and was not narrowly defined at the beginning.

For example in the game Goldy the child saves a dwarf by lulling a dragon asleep by saying „š“ correctly. Meanwhile the dwarf is gathering treasure but loses life power if caught by the dragon. A simple idea that works and it motivates children to practice. Speekle currently offers three games - Goldy, TailTrails and Squak while additional games are in production. License holders will be able to download their updates for free.

The idea of software that directly supports speech therapists started to take shape around the national championship of Imagine Cup 2013. The development of a brand new and previously non-existent platform went on and proved successful at other competitions as well, among others also by winning the prestigious Business idea award 2013 together with 33,000 euros.

A large part of this amount was offered in the form of marketing and legal services but it also provided the project - today a company with limited liability - with the necessary financial support to enable further future development.

„We are still operating exclusively with our own resources, but we will certainly be looking for investors as well in the near future“ said Šrbáková while adding that most investors are interested in a dialogue. Although the company currently has sufficient funds coming from competitions and the license sales to parents and speech therapists, it stays open to investors. Today, licenses are sold not only to speech therapist but also to home users, mainly parents who look for a tool that would persuade their children to pronounce words correctly.

Media and commercial success of the Speekle brand is still only gaining momentum. The current version for MS Windows operating system will be available on tablets as well thus being compatible with iOS and Android. The transition to mobile is spurred not only by increasing technological demands but also by the intention to offer licenses as paid apps via Google Play and App Store. Their price will be significantly lower compared to the desktop version and Speekle will operate with a modified business model.

Effectiveness is the key to commercially success with sufficient license sales to fulfill the long term plan. We wondered if Speekle already has any scalable data on real life progress in children. „We are unable to measure this type of data given we have been on the market for such a short time. Moreover we are not trying to replace a speech therapist; we only give him a tool that can motivate a child to practice. Therapy can thus proceed faster because the child suddenly wants to practice. And this works. We have received feedback from a speech therapist whose little patient finally learned how to position his tongue and pronounce „š“ only because he wanted his dwarf to collect as many treasures as possible without being eaten by the dragon.

The founders of Speekle clearly identified and used their opportunity. What was formerly a student project turned into a real life business with outstanding prospects. The fact that Speekle is the only software directed at minor speech disorders on the market can be reassuring for many potential investors. Foreign competitors are virtually unable to launch their product as an alternative on the Slovak market. The true commercial potential of Speekle will be revealed by the end of this year and the beginning of next year with the release of new games and versions for mobile platforms.





AeroMobil znamená revolúciu v osobnej doprave



Štefan Vadocz

(44) | CCO Aeromobil | Bratislava

Koncom osemdesiatych rokov minulého storočia vládlo v Československu predrevolučné dusno. Režim dodýchával, ale napriek tomu sa mnoho ľudí pozeralo smerom k západným hraniciam, za ktorími čakala vytúžená sloboda. V tomto čase, keď bol podozrivý už aj dlhší pohľad smerom do Rakúska, vzniklo mnoho nápadov ako prekonať dobre chránenú hranicu na západe Slovenska. Podaktori to skúšali balónom, niektorí lodou, iní klzákmi, či len tak po vlastných. Tu niekde sa dá nájsť aj zárodok myšlienky lietajúceho auta AeroMobil, ktoré malo autorovi otvoriť cestu k slobodnému svetu.

Štefan Klein, v tom čase študent na Vysokej škole výtvarných umení v Bratislave, ktorá bola po „strojarine“ jeho druhou v poradí, si vybral tému lietajúceho auta pre svoju diplomovú prácu. Chopil sa inžinierskej a dizajnovej výzvy, ktorá nedala v minulom storočí spávať ani ľuďom ako bol Henry Ford, ktorý v roku 1940 predpovedal, že k spojeniu auta a lietadla raz musí prísť. Prišli prvé koncepty, modely, rôzne cesty vývoja bez transformácie a tiež s ňou. Zamatová revolúcia osloboďila krajinu a otvorila vzdušný priestor nad krajinou. To dodalo vývoju ďalší impulz, pretože pre človeka z leteckej rodiny neexistuje krajší pocit ako byť vo vzduchu a lietať slobodne ako vtá. Po dvadsaťročiach vývoja a úspešných letových skúšbach s AeroMobilom 1 a 2 vzniká samostatná spoločnosť, do ktorej vstúpil najprv ako investor a „biznis anjel“ Juraj Vaculík. Od začiatku bol nadšený myšlienkom nového produktu, ktorý má šancu spôsobiť revolúciu vo svete dopravy. Financoval a spolu so Štefanom Kleinom koordinoval konštrukciu pred-prototypu AeroMobilu 2.5. V súčasnosti Vaculík vedie spoločnosť už ako jej CEO. V čase, keď vznikali prvé koncepty AeroMobilu bol študentským lídom revolúcie a pomáhal vytvárať demokratický priestor na Slovensku. So Štefanom Kleinom sa spoznali počas vysokoškolských štúdií a v roku 2010 spojili svoje sily pre projekt, ktorý vznikal najprv v garáži. O tri roky neskôr, keď dokončili pred-prototyp 2.5, nastal zlom.

Rok 2013 bol pre AeroMobil vstupom na globálnu scénu. Projekt, ktorému spočiatku verilo iba zopár nadšencov, zaujal na globálnej konferencii leteckých inžinierov SAE AeroTech v Montreale odborníkov z NASA a zo spoločnosti Boeing. Po prezentácii videa pred-prototypu AeroMobilu 2.5 sa strhla lavína záujmu nielen odborníkov, ale najmä svetových médií ako CNBC, New York Times,

Reuters, Wired či Neue Zürcher Zeitung. Prišli prvé nezáväzné objednávky a ponuky na investovanie do projektu.

V hangári AeroMobilu je každý deň veľmi živo. Spoločnosť v súčasnosti testuje predvýrobný prototyp AeroMobil 3.0, ktorý je vyrábaný tak, aby splnil certifikačné normy v kategórii ultra ľahkého lietadla a limitovanej edícii automobilu M1. Zakladatelia spoločnosti veria, že vďaka skúsenostiam tímu a odbornému zázemiu, ktoré na Slovensku a v okolí existuje, dokážu vozidlo certifikovať a pripraviť na prvé dodávky od roku 2016. Práve prostredie, v ktorom AeroMobil vzniká, dodáva všetkým v tíme optimizmus. Na Slovensku boli doteraz úspešne certifikované populárne modely ultra ľahkých lietadiel Shark a Dynamic, ktoré majú svojich zákazníkov po celom svete, vzniká tu zároveň prototyp unikátneho športového auta Praga. V Českej republike je skúsenosť s leteckou a automobilovou výrobou je celosvetovo ojedinelá; je sa teda o čo opriet.

Klein a Vaculík radi hovoria o AeroMobile ako o inovácii vyššieho rádu. Veria, že AeroMobil spôsobí revolúciu vo svete osobnej dopravy, ktorá už dnes testuje limity infraštruktúry, ktorú máme k dispozícii. A pritom len 3% povrchu Zeme sú pokryté cestami alebo železnícami. Ľudstvo navyše nedokáže budovať cesty rýchlosťou. Rast populácie je dynamickejší ako naša schopnosť stavieť nové dopravné spojenia. Vozidlo ako AeroMobil môže časť osobnej dopravy preniesť do vzduchu, efektívne vyriešiť problém preplnených ciest a spojiť oblasti bez cestnej infraštruktúry.

Lietajúce auto totiž predstavuje podľa výskumov SAE najefektívnejšiu alternatívu prepravy do 700 kilometrov a najlepšiu možnosť osobnej dopravy od dverí k dverám. Dopravné zápchy na cestách a preplené letiská sa tak môžu stať minulosťou. AeroMobilu stačí na vzlet a pristátie dvesto metrov trávnej plochy a dokáže zaparkovať na bežnom parkovacom mieste. V budúcnosti, vďaka technológií, ktorá je už dnes dostupná, by mal mať schopnosť autonómnej prevádzky.

Je to zároveň vozidlo, ktoré si zaslúží novú kategóriu, podobne ako motocykel, ktorý nie je motorovým bicyklom ani dvojkolesovým autom. Názov kategórie sa ešte neustáli a lává sa medzi „roadable aircraft (cestné lietadlo)“ a „advanced flying automobile (pokročilý lietajúci automobil)“.

K vlastnej kategórii je pravdepodobne dlhá cesta, avšak prvé kroky smerom k európskym inštitúciám ako EASA (European Aviation Safety Agency) a JRC (Joint Research Centre) boli urobené. V súčasnosti spoločnosť vytvára tiež štruktúry, ktoré umožnia rozšíriť možnosti financovania projektu a tým akcelerovať jeho vývoj a prípravu potrebnej legislatívy. Finalizuje aj svoj advisory board, ktorý pozostáva zo svetových rešpektovaných odborníkov na automobilový a letecký priemysel, biznis a legislatívu.

Spoločnosť stojí v súčasnosti pred vstupom do ďalšej fázy, kedy po predstavení prototypu otvorí ďalšie možnosti externého financovania projektu z troch základných oblastí:

- Privátne financovanie individuálnych investorov, ktorí majú záujem investovať do inovatívneho odvetvia a podporiť vznik nového trhu.
- Verejné zdroje EÚ na podporu výskumu a zefektívnenie dopravy alebo inštitucionálni investori, privátne fondy a pod.

- Strategické partnerstvo s výrobcom technológií, ktorý bude v inovácii vidieť možnosť obohatenia svojho výrobného programu.

Investori AeroMobilu veria a zaujímajú sa o to, ako spustiť pozitívne zmeny vo svete osobnej dopravy. Tím spoločnosti má za sebou prvé prezentácie pre investorov v Silicon Valley, záujemcov o výrobu z Číny, či prvé ohlasy zo Saudskej Arábie. Je však stále otvorený ďalším investičným ponukám a financovaniu napríklad cez privátne fondy.

AeroMobil - a revolution in personal transport

The mood in Czechoslovakia in the late eighties of the past century was characterized by a pre-revolutionary tension. In spite of the old regime dying, many people were looking towards the western border where their long awaited freedom was waiting for them. At these times, when even a longer glance at Austria was considered suspicious, many clever ideas of how to cross the well-protected border popped up like mushrooms after rain. There were some who tried it by balloon, some by boat, others tried glides or simply walked on their own. The idea of a flying car AeroMobil was born here, with the hope it would pave the road into a free world for its founder.

Stefan Klein, back then a student at the Academy of Fine Arts and Design in Bratislava with a diploma from mechanical engineering chose the flying car as the subject of his diploma thesis. He accepted the engineering and design challenges that brought sleepless nights to minds like Henry Ford who foretold the fusion of a car and a flying machine already in 1940. The concepts, models and different paths of development with or without transformation came first. Velvet Revolution liberated the country and opened its airspace. It spurred the development even further. Nothing compares to being airborne and flying like a bird for someone from a family of aviators.

Aeromobil entered the global scene in 2013. A project supported only by few enthusiasts at its start attracted the interest of Boeing and NASA experts at a global aerospace conference SAE AeroTech in Montreal. The video presentation of the pre-prototype AeroMobil 2.5. triggered an explosion of attention from not only industry experts but also from the world media such as CNBC, the New York Times, Reuters, Wired or Neue Zürcher Zeitung along with first funding offers.

There is always something new going on in the hangar of AeroMobil. The company is currently testing the pre-production prototype AeroMobil 3.0. that is being produced in compliance with the norms of the ultralight aircraft category and the limited edition of the M1 automobile. The company founders believe in their potential to certify the vehicle and launch it by 2016 thanks to the professional experience of the entire team and the solid expertise in the field in Slovakia and its surroundings. The entire context of AeroMobil's development is especially motivating for the whole team. ,Shark' and ,Dynamic' are popular ultralight aircraft models that have been certified in Slovakia and found their customers around the world. At the same time, a unique sports car prototype Praga emerges. The level of experience in the field of aeronautical and automotive engineering

in Czech Republic is absolutely unique which means there is experience that can be leveraged.

Klein and Vaculík consider AeroMobil to be the next level of innovation in the area. They believe it will start a revolution in the world of personal transport that is already testing the limits of its current infrastructure. Bear in mind that only 3% of earth's surface are covered with roads or railways, let alone the fact that we aren't able to build roads any quicker. Population grows faster than our ability to create new infrastructures. A vehicle like AeroMobil is capable of effectively solving the issue of congested roads and connects areas without any road infrastructure by taking some of the traffic into the air.

SAE studies show that a flying car is the most effective door-to-door transport option covering distances up to 700 km (435 mi) and turning traffic jams and crowded airports into history. 200 meters in a green area are needed for an AeroMobil to take off and land and it is capable of parking in regular parking slots. With the help of technology available today the vehicle is expected to operate autonomously in the future.

AeroMobil will still remain a category on its own, similarly to a motorcycle that is neither a motor bicycle nor a car on two wheels. It stays undecided though if the new category will be called 'roadable aircraft' or ,advanced flying automobile'. It takes time until a new category establishes however the first steps have already been taken and they led to institutions such as EASA (European Aviation Safety Agency) and JRC (Joint Research Centre).

The company is currently widening its financing options with the aim to accelerate its development and the creation of required legislation, as well as creating an advisory board consisting of renowned experts in automotive and aeronautical industry, business and legislation.

After launching the prototype the company enters a new phase with external funding options consisting of three basic approaches:

- Individual private investment for clients who seek to invest into innovations and create a new market
- Structural EU funds for R&D and transportation, institutional investors, private equity, etc.
- Strategic partnership with a technology manufacturer who sees the innovation as beneficial for his production process

AeroMobil investors promote and believe in a positive change in the field of personal transport. Although the team has already presented its concepts in front of investors from Silicon Valley, potential manufacturers from China and received some initial feedback from Saudi Arabia, it still remains open to new funding offers, including private equity.



Od mýtov k realite a ďalej



Prof. Ing. Peter Hubinský, PhD.
(52) | Institute of Robotics and Cybernetics, Faculty of
EE & IT, Slovak University of Technology in Bratislava

Prvé zmienky o umelých mechanických bytostiach možno nájsť už v gréckej mytológii, za všetky spomeňme v Homérovej Iliaide spomínané zlaté pomocníčky boha Hefasta či automatické trojnožky, ktoré vozili bohov na Olymp. Umelou bytosťou bol aj obor Talos či zvodná Pandora.

Prvé automatické mechanizmy na báze hydrauliky a pneumatiky boli vytvorené Filónom z Byzancie a neskôr Herónom z Alexandrie. Podobné zručnosti predvádzal neskôr aj arabský polyhistor Al-Jazari a niektoré automatické mechanické zariadenia navhol aj renesančný génius Leonardo da Vinci.

Počnúc 16. storočím sa stala výroba mechanických automatov doménou hodinárskej majstrov. Spomeňme napríklad Juanela Turriana a jeho mechanického mnícha, Jacques de Vaucansonu, ktorý vystavoval známu mechanickú kačicu, flautistu a bubeníka či slávneho automatického pisára, kresliara a hudobníčku z dielne Pierre Jaquet-Droza a jeho syna. Použitá technológia mechanického záznamu inštrukcií pre riadenie pohybu končatín týchto automatov už potom nemala ďaleko k prvému automatickému tkáčskemu stavu Basile Bouchona a sústruhu Christophera Spencera. Zásadnú zmenu v používajúcich

Robot Unimate (1961)

technológiách prinesol rozvoj polovodičovej číslicovej riadiacej elektroniky.

Prvý priemyselný robot vhodný na manipuláciu s dielcami vytvorený americkou firmou Unimation bol nasadený na výrobnnej linke v roku 1961. Zakrátko nasledovali prvé kozmické automaty na prieskum Mesiaca a susedných planét. Začínajú sa rozvíjať aj vojenské aplikácie, napr. bezpilotné lietadlá a miniponorky. Prvé lekárske aplikácie prišli vzhľadom na chúlostivosť témy na radu až v druhej polovici 80. rokov.

Neskôr sa rozširujú oblasti aplikácie robotov najmä o problematiku zneškodňovania výbušní, prieskumných a záchrannárskych prác. Objavujú sa robotické hračky (AIBO), robotické stavebnice pre stavbu robotov používaných v rámci rôznych súťaží (LEGO Mindstorm) a prvé domáce roboty, ako napr. robotické vysávače, kosačky či roboty na umývanie podlôh (napr. od firmy iRobot).

V budúcnosti možno očakávať spolu s ďalším zdokonaľovaním robotov ich nasadenie v každodennom živote – všade tam, kde je to pre človeka, ako ich tvorca, výhodné.

From myth to reality and beyond



Mechanicka kacica z dielne Jacques de Vaucanson

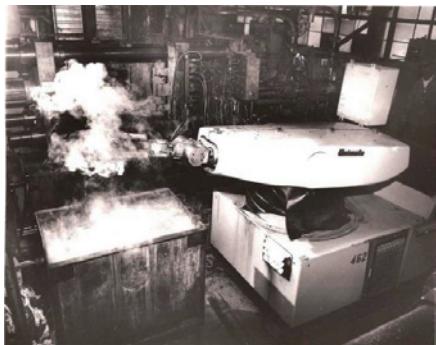
First automated mechanisms based on hydraulics and tires were designed by Philo of Byzantium and later by Heron of Alexandria. Similar craftsmanship was later shown also by the Arab polyhistor Al-Jazari and some of the automated mechanical devices were designed by the Renaissance genius Leonardo Da Vinci.

The manufacture of automated machines has become the domain of clockmakers since 16th century. To mention only some, Juanel Turrian presented his mechanical monk, Jacques

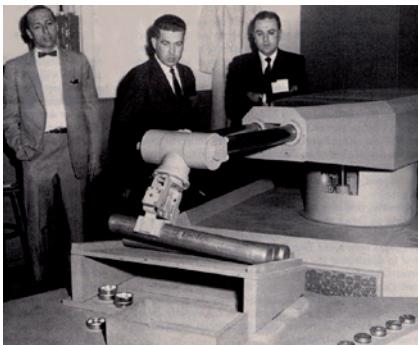
First references about artificial mechanical beings can already be found in the Greek mythology, such as the golden assistants of Hephaestus or automated tripods transporting the gods to Olympus, which are described by Homer in his Iliad. The Talaos giant and seductive Pandora were artificial beings as well.

First automated mechanisms based on hydraulics and tires were designed by Philo of Byzantium and later by Heron of Alexandria. Similar craftsmanship was later shown also by the Arab polyhistor Al-Jazari and some of the automated mechanical devices were designed by the Renaissance genius Leonardo Da Vinci.

The first industrial robot suitable for handling parts was created by the American company Unimation and launched in a production line in 1961. Shortly after, the first cosmic automatons headed to explore the Moon and the neighbouring planets. At this time, military applications such as unmanned planes and mini submarines were being deployed as well. Fledgling medical applications launched only in mid-80's due to the delicacy of their area of use. Later on, application areas for robotics have extended to explosives disposals and explorative and rescue missions. Also



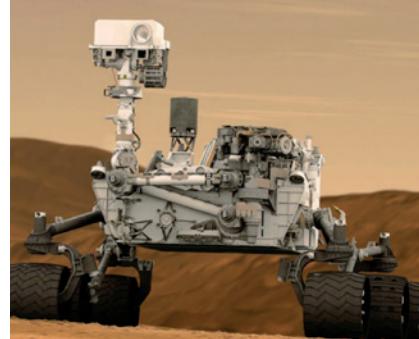
Priemyselné využitie robota Unimate



Robot Unimate and its industrial use



iRobot: Cleaning Robots (2001-2014)



NASA Curiosity, Mars (2012)

de Vaucanson created a well-known mechanical duck and Pierre Jaquet-Droz and his son created a flute player, drummer and the famous automatons of a writer, drawer and musician. The technology for mechanical recordings of operating instructions controlling the automaton limbs' motions was not far from the technology used later in the first automatic loom and lathe designed by Basile Bouchon and Christopher Spencer. Yet a fundamental change in the existing technologies was brought on by the development of semiconductor digital control electronics.

introduced were robotic toys (AIBO), robot building kits used in competitions (LEGO Mindstorm) and first domestic robots including robotic vacuum cleaners and mowing or floor-scrubbing robots (e.g. by iRobot).

Advancements in robotics go hand in hand with their application in every area of daily life where they can benefit their creators, the humans; and this is what can be expected from the future.



Robot AIBO (1999)



Bezpilotné lietadlo MQ-9 Reaper / Drone MQ-9 Reaper

Beh je životný štýl a prekonávanie seba samého

Running is all about lifestyle and pushing your limits

**Jana Obernauer**(43) | Bratislava | CEO RUNTOUR, s.r.o.,
Obehni Svet

Azda každý športovo založený človek žijúci v tejto hektickej dobe skôr či neskôr zistí, že potrebuje kompenzovať pracovný a osobný stres vhodnou formou fyzickej aktivity. Najprirodenejším ľudským pohybom je rozhodne chôdza a tým pádom najefektívnejší spôsob, ako si vystepovať pozitívnu závislosť na endorfínoch, je rekreačný beh.

Nech už patríte do skupiny bežcov akejkoľvek úrovne zdatnosti, zrejme si ešte spomínate, ako ste sa dopracovali k tzv. syndrómu nepokojných botasiek. S ubehnutými kilometrami, prekonanými kopcami a zničenými teniskami zrazu zistíte, že máte väčšinu pre beh a chcete sa o tento úžasný pocit podeliť s ostatnými „run maniakmi“. Behať sám na svojej oblúbenej bežeckej trase, čistiť si mysel' a zveľaďovať telo vás už akosi neuspokojuje a túžite po väčšom adrenalíne. Členstvo v bežeckom tíme, spoločné bežecké tréningy a prvé naozajstné bežecké preteky sú úžasné motivujúce. Účasť na národnom behu Devín – Bratislava je zvyčajne krst ohňom pre väčšinu bežeckých začiatčníkov. Nenáročná, ale dvanásť kilometrov dlhá trasa a strhujúca atmosféra učaruje väčšine rekreačných bežcov.

Z náhodného preteku sa stáva tradícia a kedže s jedlom rastie chuť, už sa registrujete na všetky možné bežecké podujatia vo svojom okolí, veľké mestské behy, postupne predĺžujete bežecké trasy z 10 km na polmaratón alebo podlahnete čaru tímových behov a dáte sa nahovoriť aj na štafetový beh na maratóne. De facto už ste maratónec, aj keď len tímový.

Mestský beh po notoricky známej asfaltovej trase je však časom nudný a chcete skúsiť ľahký krosový beh prírodou alebo spoznávať krásy Slovenska z bežeckej perspektívy. Letmo zaregistrujete reklamu na štafetový beh „Od Tatier k Dunaju“ a ak máte tímového ducha a dobrú bežeckú kondíciu, je rozhodnuté. Podlahnete čaru tímového extrémneho behu.

Až tu väčšina bežcov spoznáva čaro bežeckých trás od Nízkych Tatier, cez Šturec, Donovaly, Banskú Bystricu, Pohronie, Tekov, Žitný Ostrov až po Dunajské hradze pri Bratislave. Tímové dobehutie do cieľa na nábreží Dunaja s pocitom extrémnej únavy, ale aj nadšenia, je obrovským zadostučnením. Dáte si zákernú otázku, čo prekoná tento športový zážitok?

Skúsíte najbližší beh v susednom Česku, kde bežecká renesancia v podstate plynulo nadviazala na bežeckú tradíciu. Samozrejme, pre väčšinu zdatných maratónskych bežcov najväčšou motiváciou sú trofeje zo svetových maratónov veľkej šestky – New York, Boston, Chicago, Berlín, Londýn, Tokio.

Pre veľké maratónskej trofeje a kvalitné zážitky však nemusíte cestovať až tak daleko. Susedné Rakúsko ponúka podobnú kombináciu kvalitných mestských maratónov s puncom historickej a kultúrnej jedinečnosti či sa rozhodnete pre Viedeň, Salzburg alebo Graz. Alpy sú rovnako atraktívne pohorie pre lyžiarov ako aj pre rekreačných bežcov. Milovníci trialových alebo krosových behov si v tirolských alebo bavorských alpách určite nájdú behy s náročným výškovým prevýšením ale zato nevšednou horskou panorámom. Ak sú pre vás kopce ešte stále nepriateľom a nechce prísť o vysokohorské scenérie, príjemným kompromisom sú menšie krosové behy okolo horských jazier. Avšak bez ohľadu na to, ako a kde si budete plniť svoje bežecké méty, beh by mal byť pre nás, rekreačných bežcov, vždy v prvom rade pôžitkom a bežecké preteky spoločenským zážitkom.

Almost everyone who likes sports and lives in our hectic time finds out sooner or later that he needs a suitable physical activity to compensate for personal and professional stress. Walking is the most natural activity to humans and jogging is the most effective way how to become positively addicted to endorphins. Regardless of how long you have been a runner you will probably still recall the first time when you realized you got the so called 'restless sneakers syndrome'. You suddenly become aware of your passion for running and want to share this amazing feeling with other 'run freaks' with every kilometer you have passed, each hill you have overcome and each pair of sneakers you have worn down. You crave for more adrenaline since running alone on your favourite track, cleaning your mind and improving your body somehow isn't enough anymore.

Running club memberships, group trainings and first real races are incredibly motivating. Devin – Bratislava National Running Race is traditionally a baptism of fire for most beginners. An easy, yet twelve kilometers long trail and energized atmosphere will enchant most recreational runners. Occasional races turn into a tradition and since appetite grows by eating, you might find yourself registering at any available running races and city runs before you know it. Step by step your trails gradually expand from 10 km to a half marathon or you succumb to the charms of team runs and participate in a marathon with a relay team. You are now de facto a marathon runner, albeit only as a part of a team.

City jogs on the same old asphalt trails lose their charm over time and you think of discovering the beauties of Slovakia as a cross-country runner. If you soon after notice an ad for the relay race 'Tatras to Danube', have a team spirit and find yourself in a good shape, you don't need long to decide – now you are under the spell of team extreme running.

Many runners discover the magical cross-country trails spreading from Low Tatras through Šturec, Donovaly, Banská Bystrica, Pohronie, Tekov and Žitný Ostrov to the Danube embankment in Bratislava. Having finished such a run with a feeling of sheer exhaustion and excitement is hugely satisfying. What could possibly exceed such a kick?

Try your next run in the neighboring Czech Republic, where the running tradition smoothly transitioned to a running renaissance. Of course, for most proficient marathon runners, trophies from the world's major marathons, the big six - New York, Boston, Chicago, Berlin, London and Tokyo – are the greatest motivation. You do not have to travel that far for a marathon trophy and unusual experiences. Neighboring Austria offers a similar combination of quality urban marathons with a hallmark of historical and cultural uniqueness whether you decide for Vienna, Salzburg or Graz. The Alps are equally attractive to skiers as well as recreational runners. Cross-country runners will find trails with steep altitudes and breathtaking mountain panoramas in Tyrolean or Bavarian Alps.

If you don't want to miss out the view and mountain scenery but you aren't exactly a fan of running uphill, minor cross-country runs around mountain lakes could be the answer.

No matter how and where you are testing and reaching your limits as a recreational runner, running should always be primarily a pleasure and social experience.



KAŽDÝ DEŇ NAŽIVO

AKTUÁLNE SPRÁVY, UDALOSTI A ROZHOVORY

Cornelius Vanderbilt: Muž, ktorý spojil Ameriku



Mária Synáková

Cornelius Vanderbilt, tiež známy ako komodor, patril k najvýznamnejším americkým podnikateľom 19. storočia. Svoje bohatstvo začal budovať v lodnej doprave, ktorú neskôr vystriedala výstavba železníc. Založil svoju vlastnú parníkovú spoločnosť, až nakoniec ovládal dopravu na rieke Hudson. Poskytoval tiež prvú železničnú službu medzi New Yorkom a Chicagom. V čase jeho smrti, v roku 1877, nazhromaždil najväčší majetok v Spojených štátach. Vanderbilt je považovaný za jedného z najbohatších Američanov v historii, amerického vedúceho podnikateľa, filantropa a svojou pomocou prispel k vytvoreniu súčasných Spojených štátov. Jeho majetok by mal dnes hodnotu 169 miliárd dolárov, čo ho umiestňuje na druhé miesto v zozname najbohatších ľudí Ameriky, hneď za Rockefellerom.

Cornelius Vanderbilt sa narodil 27. mája 1794 v Staten Island v New Yorku. Corneliusovi van Derbiltovi a Phebe Handovej. Po smrti jedného z jeho ôsmich súrodencov, vo veku 11 rokov, odišiel zo školy a začal pracovať na otcovom trajekte v New York Harbor. Táto práca vzbudila jeho záujem o more, ktorý neskôr pokračoval študovaním všetkých aspektov lodného priemyslu. Už vo svojich 16-tich rokoch sa Vanderbilt rozhodol otvoriť svoju vlastnú trajektovú službu, svoj biznis začal s jednou loďou prevážaním suchých tovarov a cestujúcich medzi Staten Island a Manhattanom. Jeho energia a horlivosť v obchode boli tak veľké, že ostatní kapitáni z okolia ho zvykli volať komodor a táto prezývka mu už zostala počas celého života. Počas vojny v roku 1812 mu bola udelená vojenská zmluva, aby poskytoval zásobovanie do pevností po- zdrž rieky Hudson. V roku 1813 si Vanderbilt vzal svoju prvu sesternicu Sophiu Johnsonovú, spolu boli rodičmi trinástich detí.

Projekty v lodstve

S rozmadom parníkovej dopravy bol Vanderbiltov obchod v riziku, pretože nemohol ľuďom poskytnúť to, čo žiadali. V roku 1817 však predal svoje námorné lode a prijal prácu pre trajektového podnikateľa Thomasa Gibbonsa, ktorý ho požiadal, aby bol kapitánom jeho parníka medzi New Jersey a New Yorkom, Manhattanom. Keď mal Vanderbilt okolo 35 rokov, začal svoj vlastný parníkový biznis. Postupne začal s linkami medzi New Yorkom a okolitými regiónmi. Najprv prevzal Gibbonsov trajekt do New Jersey, potom sa presunul do západného Long Island Sound, na čo prevzal linku do Peekskillu v New Yorku. V roku 1831 ho jeho konkurent Daniel Drew prinútil, aby ho odkúpil. Na Vanderbilta to urobilo taký dojem, že sa stali s Drewom tajnými partnermi na ďalších tridsať rokov a uzavreli dohodu, že si nebudú vzájomne konkurovať.

8. novembra 1833 Vanderbilt takmer zomrel pri železničnej nehode v Hightstowne na železnici v New Jersey. O rok neskôr súťažil na rieke Hudson proti parníkovému monopolu medzi New Yorkom a Albany. Vanderbilt mal tiež skvelú schopnosť kradnúť zákazníkov. Použitím názvu "the People's Line" využil populistickej jazyk spájaný s demokratickým prezidentom Andrewom Jacksonom, aby dostal podporu pre svoje podnikanie. Vanderbiltove súťaživé schopnosti boli tak obávané, že súperi mu dokonca zaplatili za to, aby opustil rieku Hudson. Vanderbilt tak presunul svoje operácie do Long Island Sound, na čo si získal aj povest zlodejského baróna.

Počas priemyselnej revolúcie v Spojených štátach Vanderbilt dominoval parníkovému priemyslu v Sunde. S výstavbou prvých železníc v Spojených štátach začal preberať manažment spájajúcich železníc. Najatraktívnejšou z týchto liniek bola New York, Providence a Boston Railroad, známa tiež ako Stonington. Znižovaním poplatkov na konkurenčných linkách Vanderbilt znížil cenu akcií Stoningtonu a v roku 1847 prevzal predsedníctvo spoločnosti, prvé z mnohých železníc, ktorým predsedal. Do polovice 40-tych rokov spravoval flotilu s viac ako 100 parníkmi v hodnote niekoľko miliónov dolárov. Časť svojich peňazí investoval do obchodov v Strednej Amerike.

Keď v roku 1849 začala Kalifornská zlatá horúčka, Vanderbilt sa presunul od regionálnych parníkových liniek k zaoceánskym parníkom. Začal s parníkovou službou, ktorá prepravovala zlatokopov z New Yorku do San Francisca cez Nikaraguu. Jeho cesta bola rýchlejšia ako už vytvorená cesta cez Panamu a oveľa rýchlejšia ako iná alternatíva okolo Cape Hornu na južnom cípe Južnej Ameriky, ktorá mohla zabrať mesiace. Vanderbiltova nová linka bola okamžitým úspechom, zarábala viac, ako milión dolárov ročne (dnes približne 26 miliónov).

Vanderbilt mal tiež veľa neprajníkov. Jedným z nich bol Joseph L. White, partner v Accessory Transit Company. Zatial, čo bol Vanderbilt na okružnej ceste Európu jeho parníkovou jachtou s rodinou, White a Charles Morgan sa spikli, aby ho zradili a upreli mu peniaze, ktoré dlhal u Accessory Transit Company. Po Vanderbilitovom návrate z Európy začal s konkurenčnou linkou do Kalifornie a podarilo sa mu prinútiť Morgana a Whitea, aby ho vyplatili. V roku 1855 začal Vanderbilt znova kupovať svoju kontrolu nad Accessory Transit a začal dohliadať na transatlantický parníkový obchod.

Keď v roku 1861 začala občianska vojna, Vanderbilt sa pokúsil dať jeho najväčší a najrýchlejší parník Vanderbilt námornej flotile. Avšak minister flotily Gideon Welles odmietol jeho ponuku, pretože si myslal, že jeho prevádzka a údržba sú príliš drahé na to, čo očakával, že bude krátka vojna. Po druhýkrát bol ale úspešný, keď ho minister vojny Edwin Stanton a prezident Abraham Lincoln požiadali o pomoc. Lod' bola použitá na prenasledovanie konfederáčnych útočníkov. Kým skončila vojna, stal sa najbohatším človekom Ameriky so sieťou v hodnote viac ako 65 miliónov amerických dolárov, čo je ekvivalentné dnešnému 75 miliardám. Vojna ho však obrala o jeho obľúbeného syna a zrejmého dediča a on sa ponoril do depresie spojenej s alkoholizmom.

Projekty v železničnej doprave

Dôkazom Vanderbiltových obchodných zručností je aj jeho schopnosť vidieť obchodné príležitosti a prispôsobiť sa požiadavkám trhu. Vanderbilt presunul svoje zameranie z loďstva na železničný priemysel, ktorý začal rásť v Spojených štátach v 60. rokoch 19. storočia. Použil rovnaký model, ako pri predchádzajúcich obchodoch - zlepšil služby a znížil ceny. A jeho úspech prišiel veľmi rýchlo - do piatich rokov zarobil 25 miliónov dolárov v železničnom priemysle. Získal kontrolu nad viacerými železničnými traťami medzi Chicagom a New Yorkom a vytvoril interregionálny železničný systém. Vanderbilt prevzal kontrolu nad železnicou v Harleme, ktorá bola všeobecne považovaná za bezcennú a urobil ju hodnotnou. Hlavnou výhodou bola jej lokalita. Bola jedinou železnicou, ktorá viedla do centra Manhattanu. Z Manhattanu viedla k Chatham Four Corners, kde mala pripojenie k železniciam vedúcim na východ a západ. Vanderbilt urobil zo svojho najstaršieho syna Williama viceprezidenta Harlemu a vďaka jeho dobrým obchodným zručnostiam sa stal predsedom Staten Island Railway a neskôr tiež prevádzkovým manažerom všetkých jeho železničných tratí. V roku 1864 Vanderbilt predal jeho posledné lode a sústredil sa už iba na železnice.

Pri pokusoch o expandovanie Vanderbilt narazil na viaceré konflikty súvisiace so spájajúcimi linkami, ale všetky z nich vyhral. Získal kontrolu nad Hudson River Railroad, New York Central Railroad, Lake Shore, Michigan Southern Railway a tiež nad Canada Southern. V roku 1870 vytvoril jednu z prvých gigantických korporácií v americkej histórii konsolidáciou dvoch kľúčových liniek do New York Central a Hudson River Railroad.

Vanderbilt bol pohonnou silou pri konštrukcii manhattanského Grand Central Depot. Výstavba Grand Central Depotu na 42nd Street v Manhattane začala v roku 1869 bola a dokončená v roku 1871, slúžila ako konečná stanica jeho liniek v New Yorku. Na stavbe pracovalo niekoľko tisíc ľudí a z objektu sa stala najväčšia stanica na svete so 44 nástupišťami a 67 kolajovými trasami umiestnenými nad sebou na dvoch podlažiach. Stanica bola nakoniec v roku 1913 zbúraná a nahradená súčasnou Grand Central Terminal.

Dôsledky Vanderbiltových činností

V roku 1868 zomrela Vanderbiltova manželka Sophia. O rok neskôr sa oženil s jeho vzdialou sesternicou Frank Armstrong Crawfordou. Manželstvo nebolo bez kontroverzie, Frank bola o 45 rokov mladšia ako jej manžel.

Oplyvnený svojím príbuzným, Hollandom Nimmonsom McTyeireom, dotoval univerzitu v Nashville, Tennessee, ktorá bola na jeho česť nazvaná Vanderbilt University. Bola to dokonca Vanderbiltova podmienka. Na tento účel venoval jeden milión dolárov, najväčší charitatívny dar v americkej histórii toho času. Tiež kúpil kostol pre kongregáciu jeho druhej ženy nazvanú the Church of the Strangers a obdaroval kostoly v New Yorku, vrátane daru pre Moravian Curch na Staten Island, na cintorín, kde bol neskôr pochovaný.

Počas posledných rokov Vanderbiltovo života prevzal obchody jeho syn William. Cornelius Vanderbilt zomrel 4. januára 1877 vo svojom sídle vo veku 83 rokov po tom, čo bol pripútaný na lôžko približne osem mesiacov. Bezprostrednou príčinou jeho smrti bolo vyčerpanie spôsobené dlhým utrpením z komplikácií z chronických chorôb. V čase jeho smrti bol jeho majetok odhadovaný na 100 miliónov dolárov. V jeho poslednej vôle zanechal 95 percent majetku svojmu synovi Williamovi a jeho štyrom synom. Komodor tvrdil, že veril v to, že William je jediným dedičom, ktorý je schopný udržať obchodné impérium. Každému z jeho ďalších deviatich žijúcich detí zanechal iba skromné sumy v porovnaní s Williamom, ale aj to ich urobilo veľmi bohatými podľa štandardov v roku 1877.

Vanderbilt žil v relatívnej umierenosti, ak berieme do úvahy jeho takmer neobmedzené prostriedky, utrácajúc iba na dosťihové kone a zanechájúc jeho potomkom prostriedky na výstavbu Vanderbiltových domov, ktoré charakterizujú americkú pozlátenú dobu. Vanderbiltove rezidencie postavené jeho potomkami zahrňajú 250-izbový statok v Biltmore, postavený v 19. storočí jedným z Vanderbiltových vnukov. Je to dodnes najväčší súkromne vlastnený dom v Spojených štátach.

V roku 1999 bol Cornelius Vanderbilt uvedený do siene slávy v North America Railway, v kategórii „Railway Workers & Builders: North America“, čím bol uznaný za jeho významný príspevok do železničného priemyslu.

Vanderbiltove najznámejšie výroky:

“Ak by som sa učil vzdelaniu, nemal by som čas učiť sa nič iné.”
“Nestarám sa ani z polovice tak o zarabanie peňazí, ako o to, aby som si niečo predsažal a mal úspech.”

“Vždy som slúžil verejnosti najlepšie ako som bol schopný. Prečo? Pretože, rovnako ako každý iný človek, je v mojom záujme tak robiť.”



Cornelius Vanderbilt: The man who connected America

Cornelius Vanderbilt, also known as the Commodore, belonged to the most important American entrepreneurs of the 19th century. He began to built his wealth in shipping which was later replaced by construction of railroads. He started his own steamship company, eventually controlling Hudson River traffic. He also provided the first rail service between New York and Chicago. At the time of his death, in 1877, he had accumulated the largest fortune in the U.S. Vanderbilt is deemed one of the richest Americans in history, America's leading businessmen, philanthropist and is credited for helping to shape the present-day United States. His empire today would have the value of 169 billions of dollars, what puts him on the second place in the list of the richest people in America, following Rockefeller.

Cornelius Vanderbilt was born on May 27, 1794 in Staten Island, New York, to Cornelius van Derbilt and Phebe Hand. Following the death of one of his eight siblings, Vanderbilt, at age 11, dropped out of school and began working on his father's ferry in New York Harbor. This job sparked his interest in the sea, which he pursued by studying all aspects of the shipping business. At the age of 16 Vanderbilt decided to start his own ferry service. He began his business with one boat by ferrying dry goods and passengers between Staten Island and Manhattan. His energy and eagerness in his trade was so huge that other captains nearby took to calling him The Commodore - a nickname that stuck with him all his life. During the War of 1812, he was awarded a military contract to provide supplies to forts along the Hudson River. In 1813, Vanderbilt married his first cousin, Sophia Johnson. They were the parents of 13 children.

Projects in shipping

With the rise of steamboat travel, Vanderbilt's business was at risk because he could not provide what people were demanding. In 1817, he sold his sailing vessels and accepted the job for ferry entrepreneur named Thomas Gibbons who asked him to captain his steamboat between New Jersey and New York, Manhattan.

In his mid-30s, Vanderbilt started his own steamboat business. Step by step, he started lines between New York and the surrounding region. First he took over Gibbons' ferry to New Jersey, then switched to western Long Island Sound, he took over line to Peekskill, New York. In 1831 his competitor called Daniel Drew forced Vanderbilt to buy him out. Vanderbilt was so impressed that he became a secret partner with Drew for the next thirty years and they entered into an agreement to not compete with each other.

On November 8, 1833, Vanderbilt was nearly killed in the Hightstown rail accident on the railroad in New Jersey. A year later, he competed on the Hudson River against a steamboat monopoly between New York and Albany. Vanderbilt also had a great ability to steal away customers. Using the name „The People's Line,” he used the populist language associated with Democratic president Andrew Jackson to get popular support for his business. Vanderbilt's competitive abilities were so feared that rivals actually paid him to leave the Hudson River and so he switched his operations to Long Island Sound. Then he gained a reputation as a robber baron. During industrial revolution in the United States, Vanderbilt dominated the steamboat business on the Sound. With the construction of first railroads in the United States, he began to take over the management of the connecting railroads. The most attractive of these lines was the New York, Providence and Boston Railroad, popularly known as the Stonington. By cutting fares on competing lines, Vanderbilt drove down the Stonington stock price, and took over the presidency

of the company in 1847, the first of the many railroads he would head. By the mid 1840s, Vanderbilt was operating a fleet of more than 100 steamboats worth several million dollars. He invested part of his money into ventures in Central America.

When the California Gold Rush began in 1849, Vanderbilt switched from regional steamboat lines to ocean-going steamships. He launched a steamship service that transported prospectors from New York to San Francisco via a route across Nicaragua. His route was faster than an established route across Panama, and much speedier than the other alternative, around Cape Horn at the southern tip of South America, which could take months. Vanderbilt's new line was an instant success, earning more than 1 million dollars (about \$26 million in today's money) a year.

Vanderbilt also had many grudges. One of them was Joseph L. White, a partner in the Accessory Transit Company. While Vanderbilt was on a grand tour of Europe in his steamship yacht with his family, White and Charles Morgan conspired to betray him, and deny him money he was owed by the Accessory Transit Company. After Vanderbilt's return from Europe, he started a rival line to California and forced Morgan and White to pay him off. In 1855, Vanderbilt began to buy control of Accessory Transit once again and began overseeing a transatlantic steamship business.

When the Civil War began in 1861, Vanderbilt attempted to donate his largest and fastest steamship, the Vanderbilt, to the Union Navy. However, secretary of the Navy Gideon Welles refused his offer, thinking its operation and maintenance too expensive for what he expected to be a short war. For the second time he succeeded when Secretary of War Edwin Stanton and President Abraham Lincoln called on Vanderbilt for help. The vessel was used to chase down Confederate raiders. By war's end, he was the richest man in America with a net worth of over \$65 million equivalent to nearly \$75 billion today. But the war cost him his favourite son and heir apparent and he dived into a drink fuelled depression.



Projects in rail transport

The proof of Vanderbilt's business competence is also the ability to see the business opportunities and to adapt to market's demands. Vanderbilt shifted his focus from shipping to the railroad industry, which began to grow in the United States in the 1860's. He used the same model as in previous businesses - he improved services and cut prices. And his success came very quickly - in 5 years he made 25 million dollars in the railroad business. He gained control of a number of railway lines operating between Chicago and New York and established an interregional railroad system. Vanderbilt took control of the railroad of Harlem, which was generally considered worthless, and made it valuable. The key advantage was its location. It was the only steam railroad to enter the center of Manhattan. From Manhattan it ran up to Chatham Four Corners, where it had a connection to the railroads running east and west. Vanderbilt brought his eldest son William in as vice-president of the Harlem and thanks to his good business skills he became the head of the Staten Island Railway and later also operational manager of all his railroad lines. In 1864, Vanderbilt sold his last ships, concentrating only on railroads.

Trying to expand, Vanderbilt encountered conflicts with connecting lines, but he won each of them. He bought control of the Hudson River Railroad, the New York Central Railroad, the Lake Shore, Michigan Southern Railway and the Canada Southern as well. In 1870, he created one of the first giant corporations in American history by consolidation of two of his key lines into the New York Central and Hudson River Railroad.

Vanderbilt was the driving force behind the construction of Manhattan's Grand Central Depot. In 1869, the construction of the Grand Central Depot on 42nd Street in Manhattan began. It was finished in 1871, and served as his lines' terminus in New York. Several thousands of people were working on the building and the object became the biggest station in the world with 44 platforms and 67 rail tracks situated over each other on two floors. The station eventually was torn down and replaced by present-day Grand Central Terminal in 1913.

Consequences of Vanderbilt's activities

In 1868, Vanderbilt's wife, Sophia, died. A year later, Vanderbilt married a distant cousin, Frank Armstrong Crawford. The marriage wasn't without controversy, Frank was 45 years younger than her husband.

Affected by his relative Holland Nimmons McTyeire, he endowed the university in Nashville, Tennessee, which was named Vanderbilt University in his honor. For this purpose he gave 1 million dollar, the largest charitable gift in American history to that date. He also bought a church for his second wife's congregation, the Church of the Strangers and donated to churches around New York, including a gift to the Moravian Church on Staten Island for a cemetery in which he was later buried.

During the last years of Vanderbilt's life, his son William took over the business. Cornelius Vanderbilt died on January 4, 1877, at his residence, at the age of 83, after having been confined to his rooms for about eight months. The immediate cause of his death was exhaustion, brought on by long suffering from a complication of chronic disorders. At the time of his death, his fortune was estimated at 100 million dollars. In his will, he left 95 % of his estate to his son William and to William's four sons. The Commodore stated that he believed William was the only heir capable of maintaining the business empire. He left only modest sums to each of his other nine surviving children in comparison with William, but it made them very wealthy by the standards of 1877.

The Commodore had lived in relative modesty considering his nearly unlimited means, splurging only on race horses, leaving his descendants to build the Vanderbilt houses that characterize America's Gilded Age. The Vanderbilt mansions built by Cornelius Vanderbilt's descendants include the 250-room Biltmore estate, constructed in the late 19th century by one of Vanderbilt's grandsons. It is the largest privately owned home in the United States today.

In 1999, Cornelius Vanderbilt was inducted into the North America Railway Hall of Fame, in the „Railway Workers & Builders: North America“ category, recognizing him for his significant contributions to the railroad industry.

Vanderbilt's best known quotes:

"If I had learned education I would not have had time to learn anything else."

"I don't care half so much about making money as I do about making my point, and coming out ahead."

"I have always served the public to the best of my ability. Why? Because, like every other man, it is to my interest to do so."



**Kompletný obsah
časopisu a ešte viac
nájdete na webe
unitedlife.sk**

**All content
from magazine and more
you can find on website
unitedlife.us**



Premýšľať, d'akovovať, žiť s pokorou, nebyť pasívny



Vladimír Orth

(44) | Zakladateľ a predseda správnej rady
nadácie United Philanthropy, Slovakia

Čo ľudí vedie k tomu, aby pomáhali iným? Prečo zakladať nadáciu, keď už okolo nás existuje množstvo iných nadácií a organizácií? Prečo vôbec niečo podporovať? Veľa otázok blízkych a známych pre viacerých z nás, ale ktokoľvek, kto niečomu nerozumie, sa jednoducho opýta.

Sme presvedčení, že pomáhať iným je stav myслe. Stav myслe, kedy človek začne premýšľať nielen sám o sebe, o svojich blízkych, ale aj o iných ľuďoch, ktorí také možnosti nemajú. Ľuďoch, ktorých niečo trápi, ktorí nevedia ako ďalej. Dôvod vzniku našej nadácie je iný, aj keď možno nie až tak jedinečný. Náš záujem je smerovať pomoc na odstránenie príčin a nie následkov. Príčiny väčšiny problémov, ktoré dnes vnímame, sú príčiny nešťastia, zlého zdravotného stavu, neúspechu, depresií a častokrát aj toho najhoršieho. Príčiny, ktoré sa dajú pomenovať jedným slovom a dajú sa odstrániť - vzdelávaním a šírením medzi ľuďmi.

Existuje viacero foriem vzdelávania, poznáme nielen profesijné, ale aj všeobecné, sociálne, geografické, ekonomicke, atď. Podporovaním vzdelávacích programov vieme pomáhať ľuďom tak, aby sa im žilo ľahšie, lepšie a hlavne plnohodnotne. Aby každé ráno u týchto ľudí bolo usmievavé a štastné.

Náš záujem budeme smerovať hlavne na podporu škôl, študentských organizácií, ktoré intenzívne prehľbujú rôznorodé krúžky, semináre a všetky možné vzdelávacie mimoškolské aktivity. Svoju pozornosť však upriamime na to hlavné, na študentov.

Náš tohtoročný program sa bude zameriavať na nasledovné:

Toastmaster - rečnícke a prezentačné programy:

Tento skvelý nápad ma velmi príjemne prekvapil. Nápad, ktorý pomáha študentom rôznych kategórií prezentovať sa a zdokonaliť si tak rečnícke schopnosti. Bola to zaujímavá skupina ľudí, ktorí svoj voľný čas venujú činnosti, ktorá im pomáha zlepšiť svoje kvality.

Medzinárodná studentská organizácia AISEC:

Nemenej zaujímavá je študentská organizácia AISEC, medzinárodná organizácia združujúca študentov, ktorým pomáha s ich zručnosťami a osobnostným rozvojom v rámci celosvetového pôsobenia.

Máme záujem perspektívne vytvárať vyučovací proces s učiteľmi a študentmi, ktorí budú mať možnosť zúčastniť sa študijných a výmenných stáží na univerzitách v USA, čím dojde k zvýšeniu ekonomickeho povedomia študentov ekonomických škôl.

Našim zámerom je ponúkať granty pre tých, ktorí z finančných dôvodov nemajú možnosť sa vzdelávať (nízkoprijmové skupiny), ale aj pre tých, ktorí majú záujem si zvyšovať úroveň vzdelania. Považujeme za nevyhnutné, aby sme všetky svoje aktivity propagovali čo najviac a získavali tak partnerov z rôznych študentov, ktorí budú svoje myšlenky šíriť na školách a vo svojom okolí, a zároveň budú mať možnosť posunúť sa o krôčik vpred za vzdelaním a lepším svetom. Nielen pre seba, svojich blízkych, ale aj pre okolie ako také.

Každý z nás stojí pred voľbou. Pomôcť alebo sa len prizerať. Nadácie do istej miery suplujú pomoc štátu. Upozorňujú na to, čo nie je správne a kde pomoc štátu chýba alebo zlyháva.

Vo vyspejšej kapitalistickej spoločnosti, kde podstatou existencie systému je súťaživosť, garancia súkromného vlastníctva, získava každý člen spoločnosti možnosť pomáhať a tvoriť nielen pre samého seba, ale aj pre tých, ktorí za situáciu, v ktorej sa nachádzajú, nemôžu a častokrát sú odkázaní na pomoc od iných. Základným cieľom nadácie je „nenechať Vás pasívnym“ premýšľať, d'akovovať, žiť s pokorou a s cieľmi, ktoré nás robia úspešnými. Pomáhať iným, záujem sa vzdelávať a zároveň vzdelávať iných pre dobro spoločnosti.



United Philanthropy

Energized, aware and living with humbleness and gratitude

What motivates us to help others? Why are we establishing a foundation when there are already so many and where did the idea to help someone come from to begin with? Many of us have already posed these questions but don't hesitate to ask again if there is something still unclear.

We believe that service to others is a state of mind when you start considering others apart from yourself and your loved ones. You suddenly take far more people into consideration, people with fewer options, people who often have their share of worries and don't know what to do next. The reason to establish this foundation is different, albeit not so unique. We want to help by tackling the roots of problems and not just their results. The roots of almost all problems we see today are causing unhappiness, bad health, failure, depression and often even the worst of all. These roots have a name and they can be removed by educating the population.

There are many forms of education not limited to professional studies, general knowledge or social, geographical and economical education. By supporting educational programs we are helping people to live easier, better and more fully so they can wake up with a smile every morning.

We are mainly interested in supporting schools and student organization with diversified activity plans including classes, seminars and any other educational free time activities but above all we focus our attention on the students. These are the core focus areas this year:

Toastmaster – workshop on rhetorical and presenting skills

This great idea caught me pleasantly by surprise. Toastmaster helps students of different age present themselves by bringing their communication skills to perfection. I enjoyed having seen young people spend their free time improving their skills.

International Student Organization AISEC

We are just as interested in the international student organization AISEC that is helping students with their skills and personal development within a worldwide framework.

We would like to purposefully engage in creating the teaching process along with teachers and students, enabling them to participate in educational and exchange internships at universities in the USA and thereby increase the economical awareness of economy students.

We aim to offer grants for those whose financial situation would otherwise not allow them to access to education (low-income groups) as well as for those who would like to continue their education.

We consider advertising our activities crucial in order to attract many partners among students who are presented with an opportunity to spread their ideas at schools and in their environment, taking the extra step towards an educated future and a better world at the same time; not just for their own benefit, but for the sake of their environment, too.

Each one of us has a choice – to offer a helping hand or just watch. Foundations substitute the state up to a certain extent and raise awareness of areas the state fails to support. This way every member of an advanced capitalistic society with competitiveness at the core of its existence is given a chance to help and gather not just for himself, but also for those less fortunate who are often dependent on help from others.

Leaving you energized, aware and living with humbleness, gratitude and dreams that make us successful is the main objective of this foundation. Passion for education and service to others by educating them for a better tomorrow.



Držiteľ titulov **Master QEP** a **FBIPP**, jeden z najvýznamnejších slovenských fotografov, profesionál, charizmatická osobnosť a vzor nespočetného množstva začínajúcich fotografov. Je pre nás veľkým potešením predstaviť vám Filipa Kuliševa, zakladateľa značky **Amazing Planet**. Otvorene tvrdí, že so Slovenskom počíta aj do budúcnosti, zároveň však úprimne dodáva, že národná hrdosť v ňom nevytvára ilúziu o tom, aká je táto krajina výnimočná svojou prírodou. Navštívil, videl a nafotil už množstvo atraktívnych miest, z ktorých nie jedno vyzerá ako vytvorené v počítači. Filipa Kuliševa sme sa pýtali nielen na jeho značku **Amazing Planet**, ale aj to, či počas svojich cest zaznamenal významnejší dopad človeka na životné prostredie.

Filip Kulišev: "Slovensko je moja krajina a vždy ľou ostane."

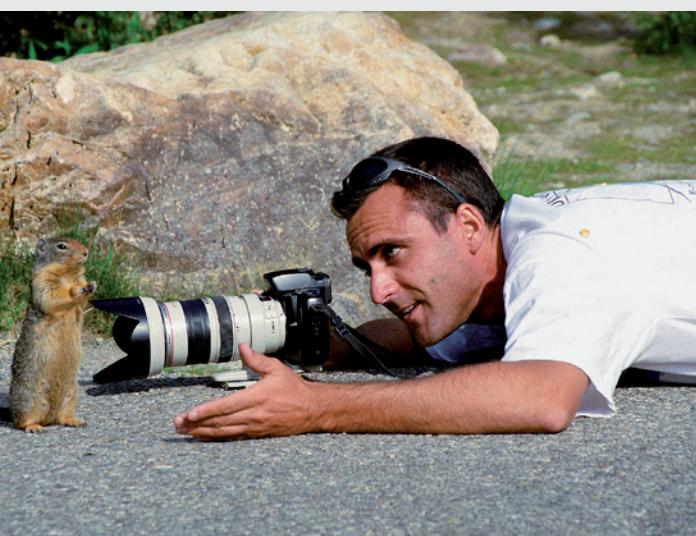
V roku 2011 ste založili značku **Amazing Planet, považujete ju za slovenskú, keď má anglický názov a medzinárodný úspech?**

Ked' sme hľadali názov projektu, tak bolo jasné, že sa to musí orientovať tak, aby to bola medzinárodná značka. Na Slovensku používame slovenský ekvivalent názvu Amazing Thailand, ale od začiatku sa to malo dobre hľadať v abecedných zoznamoch, tam bolo jasné, že áčkom by sa to mohlo začínať. Navyše vtedy bežala taká reklama na Amazing Island a to slovo "amazing" sa mi veľmi páčilo; a planéta je úplne logická. Slovo "world" sme veľmi nechceli, slovo "planet" skôr evokuje modrú planétu, teda niečo pozitívne. Alternatívi bolo viac, ale takto sme sa rozhodli nakoniec.

Vstupovali ste do projektu s uceleným biznis plánom alebo to bolo skôr o väšni k foteniu a úspech prišiel až ako "odmena"?

Prišlo to až potom. Ja som do toho nevstupoval s tým, že raz budem predávať. Pôvodne to bol taký test, mali sme celkom slušný archív z dovolenie, takých skôr amatérskych, potrebovali sme ich dať dokopy. Nakoniec vznikla prezentácia a časom aj myšlienka, že môžeme spraviť výstavu. Potom sa založili firmy a už to celé išlo. Takže nebol tam žiadny taký ciel', že musí to fičať, ale podarilo sa.

Ste držiteľom prestížneho titulu **Master QEP, uznaným odborníkom a vaše diela vlastnia aj svetoví prominenti. A takisto ste určite vzorom pre tisíce fotografov u nás aj vo svete. Ste niekedy ešte kon-**



frontovaný s potrebou vlastnej profesionálnej pokry? Máte napriek úspechom cieľ a motiváciu zlepšovať sa?

Určite, človek sa nikdy nenašiel ako majster sveta, ani tak nikdy nezomrie. Neprestáva sa učiť na vlastných chybách a ďalej sa formuje. Inšpiraciu hľadám medzi ľuďmi, ktorí mi dodávajú energiu. Tu teda nie je žiadna taká konečná, že už som všetko dosiahol. Ten, kto to povie, v podstate už skončil.

Máte v tejto chvíli niekoho, komu ste mentor? Ak nie, plánujete niekedy v budúcnosti posunúť svoje znalosti aj iným fotografovom?

Určite. Mám okruh ľudí, ktorí sledujú to, čo robím a v rámci možností im rád pomáham. Sú to väčšinou mladí ľudia. Ale nie, nerobím žiadne školenia alebo nejaké semináre. Jednak na to nie je veľmi čas a možno, že ani nie som tak odborne znalý, aby som to vedel.

Neviem, myslíte?

Tak viete, sú ľudia, ktorí sú na takéto veci školení, učením a robia to roky. Možno, že by som to prakticky vedel robiť, ale tá teória... To by som sa asi musel roztrhať.

Ešte k tým mladým fotografovom. Je možné stať sa naozaj dobrým, aj kommerčne uspešným, ak amatér nemá hned k dispozícii profesionálnu techniku? Čo je základom úspechu, je to len o fototechnike?

O fototechnike to určite nie je, tá je už dnes iba otázkou financií. Takže za tým musí byť niečo iné. Také klasické fotenie nevzniká len vďaka dobrému objektívu, ale aj treba mať na to aj veľké nadanie alebo svoj profil. Časom sa vytvorí profil a určite zohrávajú úlohu aj kontakty. Nie je to teda o tom, že každý, kto má dobru techniku, bude hned úspešný. Keby to tak bolo, tak by bolo na celom svete veľmi veľa úspešných a dobrých fotografov, i keď aj teraz ich je dosť, ale tie čísla by boli oveľa väčšie. Nie je to iba také jednoduché. V každom prípade je to kombinácia viacerých možností, či už umenia vlastného, schopnosti sa presadiť, čo tu na Slovensku v tomto prípade nie je až taký veľký problém ako v iných krajinách,

Tento rok vás čakajú ešte tri výstavy a veľa ste ich už absolvova-

II. Na všetkých vyzerajú tie fotky krásne a jedinečne a vyzerá to tak, že naozaj jediná vec, ktorú potrebujete k nich vytvoreniu je špičková technika. Ako ste povedali, nie je to pravda, ale kolko z vašich fotografií je nevydarenych a kolko ich nakoniec uvidí verejnosť?

Nefotím všetko, to znamená, že keď vidím motív a má dobrú kompozíciu, tak to odfotím. Druhá vec, ani takto vo veľkom štýle nefotím, že by som nafotil všetko a potom z toho vyberal. Nepovažujem to za nejak mimoriadne výhodné. Skrátka, keď vidím ten moment, že je úžasný, odfotím ho, ale určite, že keď je človek v helikoptére a visí nad nejakým prameňom a úžasnému motívom, tak tam tých fotografií nárobí viac, ak by zlyhalo technika. Takže fotím to viackrát a z viacerých uhlov, ale určite nefotím všetko. Tým pádom ani nemám žiadny drastický megavýber.

Kolko krajín ste dodnes navštívili kvôli foteniu? Prípadne kolko ich bolo tento rok?

Nedávno som sa zaregistroval na jednej stránke, aby som mal prehľad presne v tom, na čo sa pýtate. Doteraz to bolo 104 krajín, ale pre mňa toto číslo nie je až také dôležité. Pretože v niektorých krajinách som sa zastavil veľakrát. Nie je pre mňa dôležité navštíviť všetky krajininy planéty a povedať, že som bol všade, ale tam, kde si myslím, že je to výborné na fotenie.

Je nejaké miesto, na ktoré by ste sa vyslovene neodvážili ísiť fotiť? A naopak, je miesto, na ktoré sa aj radi vracieť?

Tých je miest je veľmi veľa, či už krajinu ako Aljaška, Hawaii, Namibia, Nový Zéland, Island, Austrália, samozrejme západ USA, Antarktída, tieto krajininy sú naozaj veľmi dobre rozoberať. No a také miesta, kde sme plánovali ísiť, ako Etiópia, to je veľmi drastické miesto, ale naonieč sme tam ani nešli, kedže sa začali boje. Takže to sú také miesta, kde som nebol, ale rád by som tam išiel. Uvidíme, ako to dopadne.

A existuje teda miesto, na ktoré by ste vyslovene nešli? Z obavy napríklad...

Všetky nezaujímavé miesta, tam by som nerad išiel, na Balaton napríklad. Neviem vám povedať, človek chodí tam, kde

ho to baví. Tých miest, kam by som nešiel, je asi drívá väčšina.

Obehli ste prakticky svet a rôzne výnímočne prírodné skvosty, zdá sa vám pri nich ešte slovenská príroda zaujímavá, výnímočná?

Tak viete, národná hrdosť hovorí, že aké to tu máme úžasné a každý by chcel odo mňa počuť, že aké máme fantastické Slovensko. Do určitej miery to pravda je a ja sa tu, samozrejme, cítim veľmi dobre. Aj preto, lebo tu mám svojich kamarátov, blízkych, rodinu, Slovensko je moja krajina a vždy hou ostane. Ale na druhej strane sa nerad pretvarujem a tvárim, že je to tu najkrajšie. Hlavne keď viem, že ako sa tu tá príroda chráni a ako sa nechráni, aj napriek tomu, že sú tu určité miesta pekné, ale nepoviem, že najkrajšie v Európe. Máme tu krásne miesta, ale ja som tak trocha zanevrel na Európu, pretože mi tu všetko pripadá veľmi podobne. Asi aj preto sa mi zdá, že čím ďalej, tým lepšie a čím vzdialenejšie, čím exotičkejšie, čím menej dostupnejšie. To je pre mňa naozaj také to odtrhnutie sa od reality, taký úlet. Postupne ale zbieram aj krásy Slovenska.

Monacké knieža Albert II. sa o vašej tvorbe vyjadril, že upozorňuje ľudí dobrej vôle na stav našej planéty. Stretli ste sa počas vašich cest s výraznejším dopadom ľudí na životné prostredie? Z vašich fotografií sa Zem javí ako čisté a nedotknuté miesto.

Určite áno, ten zásah a vplyv človeka je veľmi veľký. Je to dané aj tým, že je čoraz viac turistov, cestovateľov, takže tí automaticky miesta, ktoré boli dlho nedostupné, nepoznané, robia ľahko dostupné vďaka internetu a vôbec kvôli celej globalizácii. To platí aj pre tie predtým náročnejšie destinácie. To má automaticky vplyv na životné prostredie, je to ale prirodzený vývoj.

Ja sa snažím hľadať miesta, ktoré sú výnímočné práve svojou príjemnou scenériou, krajinkou, štruktúrou, takže mne sa napriek všetkému stále darí nájsť miesta. Ale poznám aj takého fotografa, ktorý už prestal fotiť a navštievovať niektoré miesta, pretože ho to tam presne pre toto už prestalo baviť.

Za poskytnutie rozhovoru ďakujeme a želáme veľa osobných i pracovných úspechov.

Erik Stríž

Filip Kulišev:

"Slovakia will always be my country."

Awarded with a Master QEP and FBIPP; one of the most respected experts in his field, a charming personality and the idol of many beginner photographers. It is our pleasure to introduce Filip Kulisev, the founder of Amazing Planet. He openly shares his future plans in Slovakia, but at the same time he admits that national pride does not make him falsely advocate the illusion of uniqueness of Slovak nature. He visited, experienced and photographed many places so breathtaking that you might think they were produced by advanced computer technology. We were curious about his brand Amazing Planet and we wanted to know if he noticed any significant human impact on the environment during his travels.

Amazing Planet was founded in 2011. Do you consider it a Slovak brand in spite of the English name and international success?

When we were thinking of a project name it was clear to us that it has to be international. We use the Slovak equivalent of Amazing Thailand in Slovakia but we knew from the beginning our brand name had to start with an A so it could be easily alphabetically found. An ad for something called an 'Amazing Island' ran at that time and I liked the 'amazing' part very much. 'Planet' came as a straight choice over 'world' because we it has this blue planet connection, which is something positive. There were more alternatives but we went with this one in the end.

Did you prepare a full business plan when you launched your project or did you dive in armed only with your passion for photography while success came merely as a pleasant side effect?

It all happened over time. I didn't start all this having sales on my mind. Originally it was a test; we had an impressive amateur holiday photo archive that asked for some form. It turned into a presentation which later developed into the idea of an exhibition. We founded our company and everything started moving. So there definitely wasn't any goal at the beginning defining how quickly we have to move forward, but we moved nevertheless.

You have been awarded with the Master QEP in addition to being a respected expert in your field, even world-known celebrities own your work and you are a role model for thousands of photographers. Does professional humility still belong to your vocabulary? Do you feel a drive to improve or reach a certain goal in spite of your success?

Of course I do. Nobody is born an expert and nobody dies as one. We continue to learn from our own mistakes and keep developing. I seek my inspiration among people that charge me with positive energy. There isn't any point of arrival in what I do; a point of having reached it all doesn't exist. Those who claim to have reached this point have already lost.

Are you mentoring anyone? If not, do you plan to share your knowledge with other photographers in the future?

Most certainly yes. I engage with a group of people, mostly young people who follow my work and I'm glad to support them if I can but I don't offer any workshops or courses. These are too time-consuming and perhaps I don't possess enough professionally skills to lead one.

I am not convinced. Do you think so?

I mean, there are people specifically educated and trained to do that and they have been doing it for years. I might be able to

offer some practical exercises, but less theory... theory would kill me.

Let us open the topic of young photographers one more time. Is it possible for an amateur without professional equipment to become a really good and commercially successful photographer? What is the secret to success - is it only about the right equipment?

Photographic equipment isn't the key; it is only a matter of financial resources so there have to be other variables at play. Great shots require great talent or an individual style besides a high quality lens. Style emerges with time and knowing the right people plays a certain role, too. So having solid technical equipment doesn't equal being successful. If that was the case, tons of successful and excellent photographers would walk the earth. There are many among us now, but their number would increase dramatically if equipment was all they needed. However it's not that simple. One way or another, you need a combination of individual artistic expression and the ability to be recognized. Compared to other countries the latter isn't as difficult in Slovakia.

There are three upcoming exhibitions this year in addition to those you already absolved. Your photographs are so splendid and unique that it is hard to believe you need more than cutting edge equipment to capture such moments. You mentioned this isn't quite the case; yet how many of your shots are unusable and how many are presented to the public?

I don't try to photograph everything. This means I take shots only when I see a motive with a good composition. Secondly, I don't just take shots of literally everything and then choose from them. I don't work this way because I don't see any benefit in it. To put it short, I simply capture amazing moments when I happen to come across them. Admittedly, you are able to take much more shots if your equipment fails while dangling from a helicopter over a spring with magnificent scenery around. So it is true I take more shots from various angles, but I don't photograph everything. This also means I don't have such a wide range to choose from.

How many countries have you visit until now thanks to your profession? How many countries have you been to this year?

I have recently registered on a certain webpage to keep an overview. It totals to 104 countries as of now, however this number doesn't mean anything to me since I visited some of these countries several times. Talks about having been to all countries bear no importance to me. I prefer travelling to countries with outstanding conditions for a photographer.

Are there certain places where you are afraid to work or where you keep coming back with pleasure?

I love coming back to many places among them Alaska, Hawaii, Namibia, New Zealand, Island, Australia and of course the American West or the Arctic; these are all excellent shooting locations. Then again there are hard-core places we planned to visit such as Ethiopia but we cancelled the trip in the end because of

armed conflicts, but I would still very much like to go. We will see how it turns out.

Is there a location though that is a clear no-go for you? Perhaps out of fear?

I wouldn't appreciate being forced to travel to boring places, Balaton for example. Nothing more I can say, people usually go places they like. In my case it means I wouldn't want to go to the vast majority of known places.

Do you still appreciate the uniqueness and appeal of Slovak nature given you have been around the world and seen breathtaking natural marvels?

National pride dictates to claim how stunning and fantastic Slovakia is and I'm sure everybody would love to hear that from me. Of course it is true up to a certain extent and naturally I feel good here because of my friends, family and relatives. Slovakia will always be my country.

At the same time I don't like to pretend that it is unparalleled to anything I have seen before, especially knowing how poorly protected Slovak nature is. There are beautiful places here, but I can't say they are the most beautiful in all Europe. In spite of many wonderful spots there I am not such a big fan of Europe because everything looks the same way. That is probably why I tend to think the further, the more exotic and the less available, the better. For me this is a real escape from reality. But I am also gradually collecting the beauties of Slovakia.

Prince of Monaco Albert II said your work plays an effective role in alerting men and women of goodwill to our planet's situation. Have you witnessed any significant human impact on the environment on your travels? Your photographs depict planet Earth as a clean and untouched place.

The answer is definitely yes and human impact is huge. There are increasingly more tourists and travelers who immediately make many previously unknown and undiscovered places suddenly available thanks to the internet and globalization as such; far-away or exotic destinations aren't an exception. Its evolution but at the same time it has an effect on the environment.

I search for places that are special because of their scenery, landscape and structure and I continue to succeed in spite of everything. But I also know a photographer who stopped going to certain spots exactly because they got overcrowded.

We would like to thank you for taking the time and wish you the best of luck in your future endeavors.



Galapággy, skutočný stratený svet

Ked' bežný človek počuje slovo Galapággy, v myсли si automaticky vizualizuje korytnačku Georgea, vedca Charlesa Darwina, nedotknutú prírodu a leguána morského. Tieto ostrovy sú však ešte oveľa viac. Sen mnohých cestovateľov, Noemova archa ekologických aktivistov a do určitej miery skutočný stratený svet.



Ekvádorské súostrovie sa nachádza vo východnej časti Tichého oceánu asi tisíc kilometrov západne od Ekvádoru, všetky ostrovy sú sopečného pôvodu a niektoré sopky sú činné dodnes. Možno sa to tak nezdá, ale na súostroví Galapággy žije až 31-tisíc ľudí a samotné súostrovie sa skladá až zo štrnásťstich väčších a šiestich menších ostrovov s celkovou rozlohou 7 844 km². Okrem týchto ostrovov môžu návštevníci tohto takmer jedinečného prírodného úzaku pozorovať aj vyše stovku skalnatých výbežkov. Na nich je možné často sledovať slniace sa plazy.

Galapággy majú približne rovnako dlhú história, ako celá Amerika. Objavili ich Španieli v roku 1535, výpravu viedol španielsky biskup Fray Tomás de Berlanga. V tom čase boli na súostroví iba zvieratá, neskôr sa však našli dôkazy, že ich zrejme ešte dlho pred Španielmi obývali pôvodní domorodci. Prečo sa z ostrovov vystáhovali, nie je známe. Vie sa však to, že neskôr, v 17. až 18. storočí, boli Galapággy využívané moreplavcami a pirátmi ako krátkodobý prístav a zdroj pitnej vody. Až do roku 1832 však Galapággy nepatrili nikomu, vtedy si ich privlastnil Ekvádor. Dnes je celé súostrovie vyhlásené a medzinárodne akceptované ako národný park a v roku 1978 boli zapísané na Zoznam svetového dedičstva UNESCO.

Galapággy zohrali veľmi dôležitú historickú úlohu v dokazovaní toho, čo dnes akceptujeme ako samozrejmú realitu - evolúciu. V roku 1835 sem prišiel Charles Darwin na päť až šesť týždňov a skúmal rôzne živočíšne druhy, ktoré sa tu v tom čase vyskytovali. Prišiel v rámci výpravy loďou HMS Beagle, ktorá sa s prestávkami plavila od roku 1831. Práve tu sa zrodil dôkaz o mechanizme evolúcie, o prirodzenom výbere. Aj dnes je zaujímavé jeho pozorovanie skutočnosti, že na rôznych ostrovoch žili rôzne druhy korytnačiek, pričom mali preukázateľne spoločného predka v dohľadnej minulosti.

Jedinečnosť miestnej fauny a flóry spočíva v tom, že Galapággy vzniknuté sopečnou činnosťou uprostred Pacifiku pred miliónmi rokmi nikdy nemali spojenie s pevninou. Spočiatku pusté ostrovy tak boli postupne osídľované živočíshnymi a rastlinnými výsadkami z juhoamerickej pevniny. Najdôležitejšimi dopravnými prostriedkami pre plody, semená a výtrusy rastlín boli vtáci, vtáci a morské prúdy. V priebehu niekoľkých tisícročí sa z týchto pôvodne juhoamerických druhov rastlín vyvinulo okolo 600 nových, len na Galapágoch rastúcich, endemických rastlinných druhov. Väčšina živočíshnych druhov na Galapággy doletela (vtáci) alebo bola zavlečená vetrom či morskými prúdmi na kmeňoch stromov (plazy), čo mohlo trvať nanajvýš 2 týždne. Z približne 100 vtáčích druhov je 28 endemických, patrí sem predovšetkým 13 druhov piniek, ktoré mali pravdepodobne spoločného predka.

Neuvieriteľný mix polárnych i tropických druhov, od tučniakov a tuleňov až po plameniaky a tropické ryby, vás privedie k úžasu. Nie nadarmo sa Galapággy v španielčine nazývajú Islas Galapagos - Korytnačie ostropy. Obrovské suchozemské korytnačky slonie, ale i menšie morské korytnačky sú totiž jedným z najtypickejších obyvateľov ostrovov, ba dokonca jednotlivé ostropy majú aj svoje vlastné poddruhy korytnačiek.

Kedže korytnačkám sloním hrozí vyhynutie a niektoré poddruhy už aj vyhynuli, na Darwinovej výskumnej stanici sa vo veľkom počte umelo odchovávajú a následne sa vypúšťajú späť na svoje domovské ostropy. Ďalšími typickými obyvateľmi súostrovia sú leguány, uškatce, raje, delfíny a veľryby. Galapággy sú skutočným strateným svetom, monumen-tálnym prírodným experimentom evolúcie a atraktívnym priestorom pre cestovateľov, ktorí už veľa videli.

Galapagos Islands, the real lost world

When an average person hears Galapagos he immediately thinks of the turtle George, Charles Darwin, the virgin nature and the marine iguana although these islands have so much more to offer. They are a dream of many travelers, a Noah's Ark for environmental activists and to some extent also the real lost world.

The archipelago of Ecuador is located in the eastern Pacific Ocean roughly one thousand kilometers off the west coast of Ecuador. All islands have volcanic origins with several active volcanoes until this date. Although it might not be obvious at the first sight there up to 31,000 inhabitants in the Galapagos archipelago which consists of fourteen major and six minor islands spreading over 7,844 km². In addition to the unique variety of islands visitors can admire hundreds of rocky cliffs while watching reptiles sunbathing.

The Galapagos Islands have a rich history similar to that of America. Spaniards discovered the islands in 1535 when a Spanish expedition led by Bishop Fray Tomás de Berlanga reached the shore. At that time the explorers found only animals, but later they came across evidence that proved indigenous tribes had inhabited the land long before the arrival of Spaniards. We don't know what forced the indigenous people to leave; for all we know Galapagos were used by sailors and pirates as a short term haven and a safe source of drinking water during 17th and 18th century. Galapagos did not belong to anyone until they were annexed by Ecuador in 1832. UNESCO recognized the islands in 1978 as a World Heritage Site and the entire archipelago is declared and internationally recognized as a national park today.

Galapagos played a fundamental role in corroborating an accepted hypothesis – the evolution. Charles Darwin stayed on the islands for five to six weeks in 1835 studying various local animal species. He came with a round-the-world expedition sailing since 1831 on a survey ship called HMS Beagle and discovered a proof for evolution and natural selection. His observation of different turtle species inhabiting various islands with demonstrably common predecessors not so long ago stays interesting until this date.

The Galapagos Islands were formed by volcanic activity in the Pacific millions of years ago and never had a connection to the mainland which resulted in a uniqueness of local flora and fauna. These initially deserted islands were gradually colonized with animals and plants from the South American mainland while wind, birds and ocean currents were the most important means of transport for fruits, seeds and spores. Only within a few millennia these originally South American plant species evolved into roughly 600 new endemic species growing exclusively in the Galapagos. Most animal species found today either flew in (birds) or were carried by wind or sea currents on tree trunks (reptiles), which could take maximum two weeks. 28 out of approximately 100 bird species are endemic including 13 kinds of finches which most probably had a common ancestor.

An incredible mix of polar and tropical species ranging from penguins and seals to flamingos and tropical fish will make you gasp. No wonder Galapagos are called Islas Galápagos in Spanish – turtle islands. Giant tortoises and smaller sea turtles are in fact the most typical inhabitants of the islands; so typical that their subspecies exist on each island.

Darwin research station artificially breeds giant tortoises in large numbers and then release them back to their home islands because they are on the verge of extinction just like some of their subspecies are already extinct. Other typical archipelago inhabitants are iguanas, sea lions, skates, dolphins and whales.

The Galapagos are a real lost world, a monumental evolutionary experiment in nature and a fascinating destination even for travelers who have already seen many corners of the world.



Hodinky sú ideálny dar pre každého

Takýto dar si však vyžaduje veľkú mieru vkusu, empatie a informácií o prijímateľovi.

Náramkové hodiny sú skvelým darom pre väčšinu ľudí, s ktorými prichádzate do kontaktu v práci i v súkromí. Ak správne odhadnete vkus osoby, ktorú chcete takto obdarovať, tá bude vaš dar aktívne využívať a tešíť sa z neho dlhé roky. Platí totiž, že ani tucet náramkových hodín nie je dostatočný počet, ak človek žije aktívne a je účastný na množstve spoločenských podujatí. Nikto neodmietne takýto dar s odôvodnením, že už predsa vlastní tri kvalitné hodiny v šatníku a štvrté na ruke, pretože si sám uvedomuje, že takto len vylepšuje vlastnú schopnosť zladiť sa s danou situáciou a práve noseným oblečením.

Tá najzákladnejšia vlastnosť hodiniek, nech sú už vybavené akýmkoľvek technologickými inováciami, je zobrazenie aktuálneho času a prípadne jeho meranie. A skutočnosť, že každý jeden človek, bez ohľadu na spoločenské postavenie, vkus, osobnosť či akýmkoľvek inú charakteristiku, potrebuje informáciu o presnom čase mnohokrát denne, je nepopierateľná. Preto vyslovujeme predpoklad, že hodinky sú takmer dokonalým darom pri väčšine príležitostí. Promocie, povýšenie, narodeniny, úspech v biznisе, vyjadrenie náklonnosti a lásky, to všetko sú správne dôvody na darovanie hodiniek, pretože sa k nemu dá pripojiť aj hodnotná myšlienka. Veľkým zadosťučinením je skutočnosť, že keď správne odhadnete vkus prijímateľa a príležitosti, pri ktorých bude nové hodinky nosiť, doprajete mu aj časté pripomienutia vašej osoby. To pomáha nielen rodinným a piateľským vzťahom, ale aj obchodu.

Nemusí ísť vždy o technicky vyspelé a práve teraz predstavené nové hodinky, aby z nich mal prijímateľ radosť. Nesmierne záleží na osobnosti príjemcu, od ktorej sa odvíja kompletný postup výberu správneho produktu. Je zásadný rozdiel darovať hodinky predsedovi predstavenia medzinárodnej firmy, ktorému by ste sa radi zavŕačili a kamarátovi, ktorí si vedie vlastnú on-man-show reklamnú agentúru. Obaja súce môžu mať vysoké nároky, avšak očakávania ich spolupracovníkov a klientov sú diametrálne odlišné. Zatial, čo druhý uvedený priateľ s vlastnou menšou firmou ocení hodinky so zvučnou značkou a napríklad spôsob marketingovej komunikácie daného produktu ho veľmi nezaujíma, prvy z uvedených si bude všímať všetko - od technickej stránky

produkту, cez jeho propagáciu až po spoločenskú zodpovednosť a celkový PR jeho výrobcu. Jeho vzhľad totiž takisto sledujú ľudia kladúci dôraz na detaily. Hovorí sa, že hodinky sú jediný dovolený šperk pre mužov. Mnohí s tým istotne nesúhlasia, avšak pravdou je, že náušnice v ušíach a prstene sú záležitosťou predovšetkým mladších ročníkov. Zato hodinky, tie nepoznajú vekové obmedzenia a prípadnú potrebu vlastníctva ušľachtilých materiálov dokážu veľmi uspokojoivo vykompenzovať. Nielen dámske, ale aj pánske hodinky dnes disponujú exkluzívnymi materiálmi, drahými kovmi a kameňmi, ktoré navýše nemajú iba estetický význam. Využívanie zafríu, zlata, platiny, kevlaru a iných materiálov má aj svoju funkciu.

Limitovaná edícia Carrera Cal. 1887 Jack Heuer

Jedny z hodiniek, ktoré možno považovať za takmer univerzálne pre široké spektrum príležitostí, sú Carrera Caliber 1887 Jack Heuer. Ich cenovka rozhodne nie je ľudová, avšak môžu byť vzorovým príkladom toho, ako má vyzeráť kultivovaný, triedy a moderný dizajn súci do vlastníctva takmer každému.

Hodinky sú osadené vlastným strojčekom Calibre 1887 a disponujú puzdrom a dizajnom ciferníka, ktoré navrhol sám Jack Heuer, pravnuk Edouarda Heuera, zakladateľa značky TAG Heuer. Dizajn ciferníka je priamym odkazom na ten z prvého modelu Carrera z roku 1963. Na atraktivite hodín neuberá ani fakt, že pôvodný model Carrera bol určený do náročných podmienok automobilových závodov, s ktorými nemá práca v bielych golieroch veľa spoločného.



Watch – a perfect gift for everyone

In this case the art of giving certainly requires a sophisticated taste and both a high level of empathy and knowledge about its future owner. Wristwatches are the perfect gift for most people you engage with in private or at work. If you succeed in correctly identifying the taste of the recipient he will make a frequent use of your present and enjoy it for many years in return. Anybody leading an active social life will tell you that even a dozen of watches sometimes aren't enough. You can rest assured nobody will refuse such a gift with the excuse he already owns a couple of them including the one he is wearing because he realizes a wristwatch is an ideal way of attuning to any given situation or current attire.

However technologically advanced a watch might be its main features are the display and measurement of time. As a matter of fact every person needs accurate time information multiple times a day regardless of his social status, taste, personality or any other individual characteristics. This is what makes us claim a watch is the perfect gift at most occasions. Graduations, promotions, birthdays, business achievements and expressions of love and affection are all good reasons to give a watch to someone to celebrate and symbolize these moments. If you choose a watch that corresponds with the taste and lifestyle of its owner it will be satisfying to know that it reminds him of you so frequently, thus strengthening your personal and professional relationships.

Receiving a watch as a gift is always a delight even if it isn't cutting edge or has been on the market already for some time. Personality of their future owner is the key that opens the door to a successful selection of the right watch. There will be a major distinction in your choice if you intend to give a token of appreciation to a board director of a multinational corporation or a gift to your freelancer friend who owns his one-man ad agency. While both may have high expectations, the expectations of their co-workers and clients are radically different. The latter will appreciate an exclusive brand but may not be as interested in its public profile while the former will notice every detail from technical features and marketing strategies to general PR and social responsibility of the manufacturer because he is also aware of being under the spotlight and surrounded by people with attention to detail.

It has been said a man needs no more ornaments than a watch. Many will certainly disagree yet it stays true that earrings and rings are common almost exclusively among younger generations. On the other hand no limitations of age apply in case of a watch while it can fully satisfy a desire to own precious metals. Nowadays both male and female watches feature gems, exclusive materials and precious metals such as sapphire, gold, platinum, Kevlar and others which are functional besides having a purely aesthetical purpose.

Carrera Cal. 1887 Jack Heuer limited edition

The Carrera Calibre 1887 Jack Heuer is one of those watches that can be considered almost universally suitable for a wide range of opportunities. It serves as a prime example of sophisticated sober contemporary design although it doesn't come with a low price tag.

Together with the in-house chronograph Calibre 1887 this watch uses a case and a dial designed by the great-grandson of the TAG Heuer brand founder Edouard Heuer, Jack Heuer himself. The dial provides a visual link to the original Carrera from 1963 and the fact that it was designed for professional drivers and tough racing conditions which don't seem to have much in common with the while collars doesn't make it any less appealing.



VIAC AKO 300 ÁUT 27 × NA SLOVENSKU



NAJVÄČŠIA AUTOPOŽIČOVŇA , VÝBER Z VIAC AKO 300 ÁUT,
NAJLEPŠIE CENY A TERAZ AŽ 27 POBOČIEK PO CELOM SLOVENSKU.

Viac na avis.sk

AVIS®
We try
harder®
ČLEN SKUPINY UNITED GROUP

Nepodceňujme zdravie našich úst



Bc. Brigitta BORSUKOVÁ

(45) | Dental hygienist | PRO SANUS, a.s.,
Policlinic ProCare Centrál

Potreba ľudí starať sa o svoje zuby je stará ako ľudstvo samo. Prvé záznamy o zubnej kefke sa datujú okolo roku 3000 pred Kristom u Sumerov. Predchodcami zubnej kefky sú špáradlá, drevené paličky, na konci rozstrapkané vetyčky používané Asýrčanmi, Babylončanmi a starými Číňanmi.

Na konci 19. storočia dentálne žurnály začali uverejňovať články o prevencii a profilaktických metódach. Pravdepodobne D.D.Smith z Philadelphie mal veľký vplyv na vznik profesie dentálneho hygienika. V roku 1906 Dr. Alfred Civilion Fones učil svoju sesternicu Irenu Newmanovú, ktorá pracovala ako jeho dentálna asistentka, starať sa o pacientov a udržiavať ich zuby čisté. Používal ju ako pacientku a neskôr bol on sám jej pacientom. V roku 1913 Fones založil prvú školu pre dentálnych hygienikov v Bridgeporte, v štáte Connecticut. Neskôr v rokoch tridsiatych a štyridsiatych sa otvárali školy v Nórsku, Veľkej Británii, Kanade a v ďalších desaťročiach už po celom svete. Na Slovensku vznikla prvá škola vo Zvolene v roku 1992.

Potreba dentálnej hygieny má základnú úlohu pri presadzovaní prevencie v živote pacienta. Prevencia je súhrn metód a opatrení, ktorých cieľom je zabrániť vzniku zubného kazu, zápalu, čelustno-ortopedických anomalií, úrazom zubov a nádorov. Predpokladom je správna motivácia a informácie v oblasti orálnej hygieny, výživy a fluoridácie.

Prevenciu okrem zubného lekára vykonáva dentálna hygienička. Je hlavnou súčasťou jej práce. Vykonáva sa individuálne alebo skupinovo. Dentálna hygienička pracuje samostatne, ale vždy pod dozorom zubného lekára. Jej úlohou je pomôcť zorientovať sa pacientom v splete zubných pomôcok a vybrať tie správne pre konkrétnego pacienta. Denne k nám prichádzajú pacienti na ošetroenie s námosmi plaku a zubného kameňa, s krváčajúcimi dásnami, so zápacjom z úst, s kývavosťou zubov a ich rozostupom. Tieto problémy sú dôsledkom nedostatočnej ústnej hygieny. Potreba je, aby si pacient raz denne vyčistil zuby tak, že na nich neostane žiadnený plak, nevytvorí sa zubný kameň, nevznikne zápal a krvácanie a ani zápach.

Zubný kaz a zápal dásien nie sú dedičné ochorenia, sú následkom nesprávnej techniky čistenia zubov a používania nevhodných zub-

ných pomôcok alebo žiadnych. Zubný lekár často v návale práce ošetrí „špinavý zub“, ktorý pacient bez doporučenej vhodnej individuálnej starostlivosti po čase aj tak stratí.

Výplň bez vysvetlenia príčiny je len liečba symptómu a choroba pokračuje ďalej. Žijeme v rýchlej dobe a preto si aj orálnu starostlivosť často uľahčujeme používaním ústnych vôd a „vhodných“ zubných pásť, ktorími nás zaplavuje reklama. Ich používanie bez správej techniky čistenia zubov a použitia vhodných pomôcok vedie opäť k zakrývaniu príznakov, no nevedie k odstráneniu príčiny. Na očistenie zubov nám stačí zubná kefka a vhodne zvolená pomôcka na dočistenie medzizubných priestorov.

Všetky tieto informácie sa dozvieme v ambulancii dentálnej hygieničky, ktorej cieľom je vytvoriť ideálne hygienické podmienky v ústach, zvyšovať záujem pacienta o jeho orálne zdravie, kladne ovplyvňovať pacienta pred ošetroením u zubného lekára. Dentálna hygienička pomáha lekárovi pri dentálnom vyšetrení, vyšetruje vitalitu zubov, stav parodontu, ústnej hygieny, odstraňuje tvrdé a mäkké námosy, robí hlboké čistenie tzv. zatvorené kyretáže parodontálnych vačkov, leští korene, fluoriduje, leští a upravuje výplne, u detí pečať fisúry po vyšetrení zubným lekárom. V prípade ortodontických pacientov zhotojuje študijné modely, podľa pokynov lekára odstraňuje zámky a krúžky, vymieňa gumičky.

Dentálna hygienička na základe dôkladného vyšetrenia dutiny ústnej a ošetroní, pomožé a odporúči pacientovi zvoliť správnu techniku čistenia zubov, vyberie vhodné pomôcky pre domácu starostlivosť a priamo v ambulancii naciví postup jeho domáceho čistenia a poradí v oblasti výživy. Pacientovi vysvetlí príčiny vzniku jeho ochorenia, informuje ho, ako je možné týmto ochoreniam predchádzať a ako sa dajú liečiť. Naučí pacienta čo je v jeho ústach zdravé a čo choré, vedie ho k tomu čo je v hygiene najdôležitejšie. V zásade platí že dobre motivovaný pacient je dobre informovaný pacient. Všetky tieto poznatky vedú nielen k orálemu zdraviu, ale aj zdraviu celého tela, nakolko je dokázané na základe štúdií, že závažné ochorenia v dutine ústnej vyvolávajú aterosklerotické ochorenia ciev, poškodené vnuťornú výstelku tepien, zvyšujú pravdepodobnosť výskumu infarktu myokardu, pravdepodobnosť mozgovej mŕtvice a výskumy dokázali, že vplyv škodlivých látok spôsobuje predčasné pôrody a zníženú hmotnosť novorodencov.

Zubný kaz a zápal v dutine ústnej sú veľmi časté infekčné ochorenia. V spolupráci so zubným lekárom, je úlohou a cieľom dentálnej hygieničky predchádzať týmto ochoreniam, zostaviť plán liečby, preventívnych opatrení a kontrol vytvorených priamo pre každého pacienta individuálne a tým pomôcť dosiahnuť efektívnu starostlivosť o jeho orálne zdravie.

Nezabudnite sa postarať o svoje zdravie v ústach pravidelnou návštevou zubnej hygieničky, minimálne 2x ročne a zoberte so sebou aj svoje deti, ktoré je potrebné viest' už v rannom veku k starostlivosti o svoje zúbky a dásná.

Oral health should not be underestimated



People have felt the need to take care of their teeth since the origins of humankind. First records of a toothbrush are dating from 3000 BC and the Sumerians. Its predecessors were toothpicks, wooden chew sticks and frayed ends of twigs used by Assyrians, Babylonians and ancient Chinese.

At the end of the 19th century dental journals began to publish articles on prevention and prophylactic cleaning methods. The profession of a dental hygienist formed especially under the influence of D.D.Smith from Philadelphia. In 1906 Dr. Alfred Fones Civilion taught his cousin Irene Newman, who worked as his dental assistant, how to take care of patients and keep their teeth clean. He applied and tested his new methods both on her and himself. In 1913 he founded the first school of dental hygiene in Bridgeport, Connecticut. In the thirties and forties, similar schools were opened in Norway, UK, and Canada and later on even worldwide. In Slovakia, the first dental hygiene school was established in Zvolen in 1992. Dental hygiene plays a fundamental role in promoting prevention in the lives of patients. Dental prophylaxis can be described as a set of precautionary methods aimed at preventing tooth decay, inflammation, orthodontic anomalies, traumas and tumors based on personal motivation and information on oral hygiene, nutrition and fluoridation.

Dental prophylaxis is the main focus of a dental hygienist although it can be performed by a dentist too. It is carried out individually or in groups. Dental hygienists work individually, but always under the supervision of a dentist. Helping patients find their way through the maze of dental devices and select the most suitable ones is their mission. On a daily basis we treat patients with deposits of plaque and calculus, bleeding gums, bad breath, periodontal diseases or gapped teeth that occur as a result of poor oral hygiene. The patient has to brush his teeth once a day removing any plaque or tartar while avoiding inflammation and malodor.

Tooth decay and periodontal disease are not hereditary diseases; they are a result of improper or even nonexistent tooth cleaning techniques and dental aids. This causes dentists to often treat teeth that are simply not clean enough. Without

the proper oral care at home, the patient is prone to losing his tooth anyway.

Dental filling without treating the root cause is reduced to merely a symptom treatment and the disease keeps spreading. We often choose the easier way around with the highly advertised mouthwashes and miracle-promising toothpastes because we live our lives on a fast track; however they only cover up the symptoms but do not treat the actual problem. All you need is a toothbrush and a suitable interdental cleaning device.

You should be able to learn about all this from your local dental hygienist. His main goal is to promote ideal oral hygiene, increase patient's awareness on oral health and have a positive impact on a patient before his dental treatment. A dental hygienist assists the dentist in a treatment, he checks the teeth vitality, the periodontium, the level of oral hygiene; he also removes plaque, performs deep cleaning (also known as a curettage of the periodontal pockets); he polishes roots, fluoridates, polishes and adjusts dental fillings and seals fissures after a dental examination. In the case of orthodontic patients he prepares the study models as per dentist's directions.

Based on a previous examination of his oral cavity and the previously received treatment, a dental hygienist supports the patient in his choice of suitable teeth cleaning techniques and devices for home use, demonstrates their use and offers advice on healthy nutrition. He educates and informs the patient about the cause of his illness, prevention and treatment. He teaches patients to distinguish between healthy and unhealthy teeth and promotes regular oral hygiene. Generally speaking, a motivated patient is a well informed patient. All our findings lead to improvements in oral and overall health. Studies have shown that severe dental issues can lead to atherosclerotic vascular diseases, are capable of damaging the inner lining of arteries and increase the likelihood of heart attacks, strokes, premature births and reduced weight in newborns.

Tooth decay and oral cavity inflammation are some very common infectious diseases. In cooperation with a dentist, the objective and goal of a dental hygienist is to prevent these diseases, design a plan of treatment including prevention steps and checkups designed individually for each patient and thus help him achieve effective oral health care.

Remind yourself to take proper care of your oral health and schedule an appointment with your dental hygienist at least twice a year. Take your kids with you; the sooner they start with proper teeth and gum care, the better for them.





NOVÉ FINANCOVANIE NA JEDNOTKU



**ŠKODA Octavia s Financovaním na jednotku
už od 145 € mesačne**



S Financovaním na jednotku je to detsky jednoduché:

- > zaplatíte vami zvolenú prvú splátku
- > zvolíte si obdobie splácania od 3 do 6 rokov
- > mesačne platíte iba 1 % z ceny vozidla
- > nakoniec doplatíte poslednú splátku
- > s Financovaním na jednotku to máte bez navýšenia

www.skoda-auto.sk

Príklad financovania modelu ŠKODA Octavia

Cenníková cena vozidla 14 490 €

Dĺžka financovania 3, 4, 5 alebo 6 rokov	Flexibilná akontácia 20 % – 64 % z ceny vozidla*	Splátka vo výške 1 % z ceny vozidla	Posledná spátkav**
4 roky	30 % = 4 347 €	mesačne 144,90 €	3 333 €
6 rokov	28 % = 4 057 €	mesačne 144,90 €	144,90 €

* Zákazník má možnosť zvoliť si rôzne percento akontácie už od 20 %.

** Klient sa rozhodne pre poslednú splátku od 1% do 25 % v závislosti od výšky akontácie a od dĺžky splácania.



Budúcnosť vzdelávania



Filip Orth III

(16) | Bratislava | Founder of PHORTEC s.r.o. & student at Galileo High School

Vzdelávanie sa presunulo na internet. Zrejme iba malé percento ľudí si uvedomuje, že dnes je možné študovať online na úrovni porovnateľnej so strednými školami a univerzitami. Online kurzy a prednášky pomáhajú ľudom vzdelávať sa v danej oblasti zo širekého výberu bez ohľadu na vek.

Pri volení prednášok si vyberáte z dvoch základných kategórií - spoplatnené a prednášky zdarma. Pochopiteľne, spoplatnené prednášky sú oveľa komplexnejšie a zahŕňajú extra funkcie. Príkladom je rozpoznávanie algoritmu vašej klávesnice pri písaní, čím sa potvrdí že ste to skutočne vy, kto absolvuje celý kurz. Navyše je tu výšia šanca, že budete odmenení lichotivejším potvrdením o absolvovaní.

Potvrdenie o absolvovaní je druh certifikátu pre absolventov kurz o jeho úspešnom zakončení, ktoré je podmienené dosiahnutím určeného počtu bodov. Celkový počet bodov je stanovený profesorom a univerzitou, ktorá kurz ponúka. Vo väčšine kurzov je celkový počet bodov dosiahnuteľný zapájaním sa do diskusií, pridávaním príspevkov na fórach, počtom ukončených kvízov a skúšok a hlavne video prednášok, ktoré hrajú klúčovú úlohu. Okrem toho je stanovený najnižší počet bodov, ktorý účastník na úspešné absolvovanie kurzu musí dosiahnuť v každej z vyššie uvedených disciplín. Na druhej strane je svetlou stránkou väčšiny kurzov možnosť absolvovať testy aj viackrát.

Každý kurz je vedený univerzitným profesorom a ponúka pevný bodový systém a detailné osnovy obsahujúce témy na každý týždeň. To predstavuje výhodu a cenný zdroj informácií pri výbere toho správneho kurzu, pretože si viete vypočítať priemernú dobu potrebnú na študijné aktivity, zistiť v akých jazykoch sa kurz ponúka, overiť si celkovú dĺžku jeho trvania

a takisto sa dozviete viac o univerzite a profesori, pod ktorých záštitou sa koná.

Osobne som už niekoľko takýchto kurzov úspešne absolvoval a musím povedať, že zloženie skupín študentov bolo veľmi rôznorodé. Stretol som účastníkov rozdielneho veku a národností, profesnej pochádzajúcich z mnohých odvetví. Coursera a edX sú príkladmi spoločností na trhu s online vzdelávaním a online kurzy ponúka takisto značný počet univerzít patriacich do Ivy League.

Som presvedčený, že tento druh celosvetového vzdelávania a štúdia má významný dopad v globálnom merítku. Ponúkané kurzy majú vysokú hodnotu nielen vďaka získanému potvrdeniu o absolvovaní, ktoré sa vám v budúnosti môže veľmi zísť. Hovorí vo vás prospech pri prijímacom pohovore na univerzitu ako príklad mimoškolských aktivít, takisto ako potvrdzuje vaše vedomosti a schopnosti v danej oblasti pri výberovom procese do zamestnania. Tak či tak bude potvrdenie o absolvovaní kurzu prínosom pre vás životopis a výborným spôsobom, ako poukázať na skúsenosti získané počas kurzu.

Myslím si a verím, že za pomocí dnešných a budúcich technológií sa stáva predstava toho, že raz vymeníme školské lavice za webovú kameru a domáci notebook viac než reálnu. Celý tento vývoj by vskutku mohol viesť až k novej ére vzdelávania, to však záleží jedine na ľudoch a ich rozhodnutiach, ako to už väčšinou býva. Online vzdelávacie kurzy sa môžu stať pevnou súčasťou domáceho vyučovania, čo by mohlo viesť až k úplnej zmene školského systému. Kurzy na webe sú tak možno len začiatkom nového vzdelávacieho systému, ktorý je zatiaľ iba v plienkach.

The future of learning



Education migrated online. Perhaps only a small percentage of people understand that they can study online on a level comparable to that offered by high schools and universities. Online courses and video lectures help people of any age to get educated in any particular area of a vast range of choices.

When deciding which lecture to opt for, there are mainly two categories to choose from - free and paid lectures. Obviously, paid lectures are more complex including functionalities such as sensing the algorithm of your keyboard when you type, hence verifying that it is actually you participating in the course. Additionally, you may be rewarded with a better statement of accomplishment.

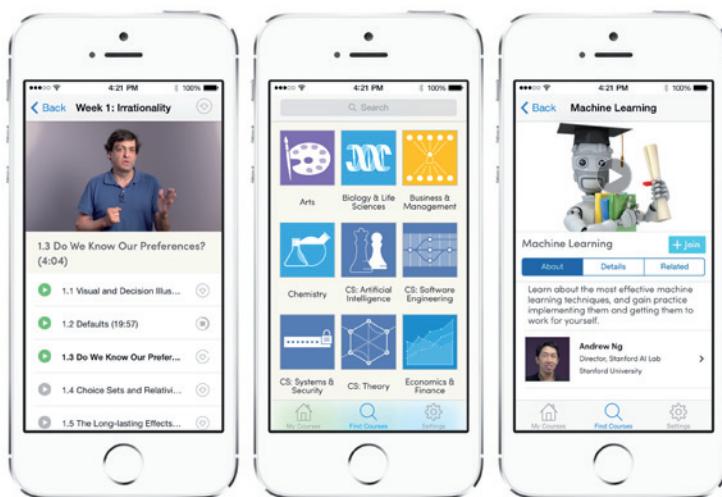
The statement of accomplishment is a type of diploma issued after successfully completing a course, while 'successful' stands for the required score achieved. Total score is decided by each professor and university holding the course.

Most courses split the total score to equally encompass discussion participation, forum posts, finished quizzes, exams and mostly video lectures as these play a crucial role. In addition to the above listed requirements, there is yet another rule of the

grading scheme that defines the lowest score a course participant must obtain for each activity in order to earn the statement of accomplishment. There is still a bright side to all of this since the majority of courses offer more attempts on these tests. Each course led by a university professor has a pre-defined grading scheme and syllabus which offers details on weekly learnings. This provides you with an advantage and valuable information when picking the right course for you as you are able to calculate the average amount of studying hours needed, see the available languages, the entire course duration and also some background on the university offering the course and the professor leading it. Personally I have already successfully absolved several courses and I must say the group structure was highly diversified - I met participants of different ages and nationalities coming from various industries. Coursera and edX are examples of companies operating in the online education market and quite a number of universities providing these online courses are a part of the Ivy League.

I believe that this kind of learning and education around the world has a significant impact on a global scale. The courses offer a great value not only but also because of the statement of accomplishment which can come in handy. It can be used as a proof of an extracurricular activity when applying for a university or to demonstrate a particular skill in a given area when applying for a job. After all, adding the statement to your resume is also great way to show the experience acquired during the course.

In my opinion I think and believe that with all the technology available today and with all the technology that will be available later on, the idea of swapping a school classroom for a webcam and a notebook at home is becoming more than realistic. This might lead indeed to an interesting age of education, but it all depends on people and their choices, as it always does. Online courses can be a solid part of domestic schooling and this could reconfigure the whole education system. They may be just the start of a new education system type which is still in diapers.



A screenshot of the edX mobile website. At the top, it says "Take great online courses from the world's best universities". Below this is a search bar and a "Choose a Topic" dropdown. To the right, there is a news snippet about "War for the Greater Middle East". Further down, it says "edX online courses starting soon". There are several course cards visible, including "AP® English Language and Compo..." by Tennessee Board of Regents, "AP® Statistics" by Tennessee Board of Regents, "AP® Environmental Science" by Rice University, and "Introduction to Computer Science" by Princeton University.

Najtenší a najľahší tablet na svete – Xperia Z3 Tablet Compact



Tablet, ktorý nanovo definuje ľahkosť, znova objavuje možnosti zábavy a prehodnocuje výkon. Všetky tie roky projektových a konštrukčných skúseností spoločnosti Sony vyvrcholili vytvorením tabletu, pri ktorom veľkolepost nie je obmedzovaná rozmermi.

Najtenší a najľahší vodeodolný kompaktný tablet na svete, Xperia Z3 Tablet Compact, prináša vodeodolný dizajn na najvyšej úrovni, s dôrazom na detaily, ktoré ho odlišujú. Funguje na najvyškonejšom procesore, aký bol kedy použitý v kompaktnom tablete, má najjasnejšiu a najostrejšiu 8" Full HD displej a využíva tiež tie najnovšie audio technológie. A je to tiež jediný tablet s ovládačom PS4 Remote Play2, vďaka čomu sa seriózne hranie mobilných hier stáva skutočnosťou.

Neskutočne tenký, prekvapivo ľahký a skvele prepracovaný – Xperia Z3 Tablet Compact je dizajnovou senzáciou. S hrúbkou len 6,4 mm je jeho kompaktný dizajn perfektný pre tých, ktorí sú neustále v pohybe, pričom pokroková Sony technológia zabezpečí, aby ste sa nemuseli obmedzovať vo výkone. S váhou len 270 gramov máte pocit, že tento ultra prenosný tablet vo vašej ruke neváži takmer nič.

Je vyrobený z materiálov najvyššej kvality, jeho čisté línie a jedinečný dizajn tlačidla na vypnutie a zapnutie vystihujú výnimočnú pozornosť, ktorú výrobca venuje detailom. Hrany z nehrdzavejúcej ocele, ultratenký zaoblený rám a tvrdene sklo na prednej časti dodávajú elegantný a odolný vzhľad. Xperia Z3 Tablet Compact je dostupný buď v bielej alebo čiernej farbe, čo zaistuje klasickú eleganciu.

Vášerň pre dokonalosť spoločnosti Sony posúva dizajn tohto kompaktného tabletu ešte ďalej – ku kráse pridáva na trhu

p o -
predný
rating vode-
odolnosti. Norma
IP65/68 znamená, že
sa nikdy nebudete musi-
eť obávať, že by voda alebo
prach obmedzovali výkon.

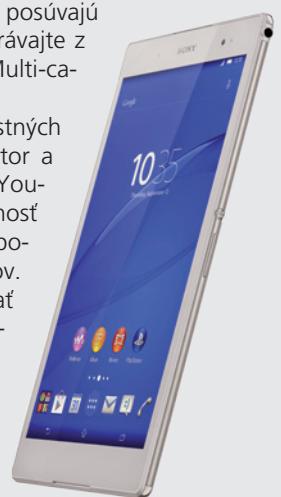
Xperia Z3 Tablet Compact prináša to najlepšie zo Sony zábavy, s podporou najnovších pokrokových riešení výkonu a rýchlosťi.

Je vybavený celosvetovo najrýchlejším procesorom v kompaktnom tablete, vďaka Snapdragon™ 801 Quad-core 2,5 GHz procesoru s 3GB RAM, čo zabezpečuje, že zábava prichádza ohromnou rýchlosťou. Každá interakcia prebehne plynule, surfovanie je bleskurýchle a viacnásobné úkony sú jednoduché a bez námahy. Asynchronny procesor sa postará o to, aby každé jadro bolo napájané samostatne, čo znamená, že dostanete presné množstvo energie, práve keď ju potrebujete, bez zbytočného miňania.

Tento kompaktný krásavec je navrhnutý tak, aby vám doprial až 13 hodín video prehrávania, kým ste v pohybe. A z batérie vytážite ešte viac vďaka Sony režimu šetrenia STAMINA, ktorý vypne funkcie bežiace na pozadí, keď tablet nepoužívate a pomôže tak predĺžiť životnosť vašej batérie, takže hra sa neskončí skôr ako budete chcieť a filmový maratón môže bežať do konca.

Zachyté všetky výnimočné chvíle s 8,1MP fotoaparátom a novými inovatívnymi Xperia kamerovými aplikáciami. S obrazovým senzorom Exmor RSTM pre mobilné zariadenia môžete urobiť úžasné zábery aj pri slabom osvetlení a 2,2MP predná HD chat kamera je ideálna pre videohovory s rodinou a priateľmi. Integrované sociálne kamerové aplikácie ponúkajú jedinečný užívateľský zážitok, skvelý pre zdieľanie na sociálnych sieťach. Tie najnovšie z nich posúvajú kamerové zážitky na novú úroveň. Nahrávajte z viacerých uhlov zároveň s aplikáciou Multi-camera.

Môžete vytvoriť film automaticky z vlastných fotiek a videí cez aplikáciu Movie creator a odvysielat svoje videá naživo cez Live on YouTube by Xperia. To je skvelá nová možnosť pre všetky druhy firiem, v ktorých sú potrebné online semináre pre zamestnancov. Nový tablet od Sony by mohol určovať trendy a stať sa bestsellerom v kompaktnnej kategórii. Technické parametre vyzerajú veľmi pôsobivo a my sa už tešíme na reklamnú kampaň, ktorú Sony pre svoj Xperia Z3 Tablet Compact pripravilo.



The world's slimmest and lightest – Xperia Z3 Tablet Compact



A tablet that re-defines lightness, re-invents entertainment and re-imagines power. The culmination of years of Sony engineering have resulted in a tablet where might isn't held back by measurements.

The world's slimmest and lightest waterproof compact tablet, Xperia Z3 Tablet Compact delivers the highest level of waterproof design with attention to detail that makes the difference. Running with the most powerful processor in a compact tablet, it has the brightest and sharpest 8" Full HD display, as well as the latest audio technology. It's also the only tablet with PS4 Remote Play2, making serious mobile gaming a reality.

Impossibly slim, astonishingly light and exquisitely crafted – Xperia Z3 Tablet Compact is a design sensation. At just 6.4mm slim, its compact design is perfect for those on the go, while advanced Sony technology ensures you don't have to compromise on power. Weighing just 270g, the ultra-portable tablet feels weightless in your hand.

Created using the highest quality materials, its clean lines and uniquely designed power button capture manufacturer's exquisite attention to detail. Stainless steel corners, an ultra slim rounded frame and a tempered glass front give an elegant and durable finish. Xperia Z3 Tablet Compact is available in either white or black to ensure a classic finish.

Sony's passion for perfection takes the design of this compact tablet even further – adding market-leading waterproofing to beauty. The IP65/68 rating means you won't ever have to worry about water or dust getting in the way of performance.

Xperia Z3 Tablet Compact brings all the best in Sony entertainment, backed up by the latest advancements in performance and speed. Featuring the world's fastest processor in a compact tablet, thanks to the Snapdragon™ 801 Quad-core 2.5 GHz processor with 3GB RAM, ensuring entertainment comes at a breakneck pace. Every interaction is fluid, browsing is lightning-quick and multi-tasking is effortless. The asynchronous processor makes sure each core is powered independently which means you get the precise amount of power when you need it, without wasting power when you don't.

This compact beauty has been engineered to keep going even when you're on the go with 13 hours of high quality video playback. Get even more from your battery with Sony's Battery STAMINA Mode, which turns off background functions when

you're not using them to help extend your battery life, so your game won't quit before you're ready and your movie marathon can run the distance.

Capture all your special moments with an 8.1MP camera and innovative new Xperia camera apps. With Exmor RS™ for mobile you can capture stunning images even in low light conditions and the 2.2MP front-facing HD chat camera is ideal for video calls with family and friends. The integrated social camera apps offer a unique user experience perfect for social sharing and the latest of these will take your camera experience to the next level. Record from multiple angles at the same time with Multi-camera.

You can create a movie automatically from your photos and videos with Movie creator and broadcast your videos live via Live on YouTube by Xperia. This is great new possibility for all kinds of companies where are needed online seminars for employees. New tablet from Sony could be new trendsetter and bestseller in compact category. Technical data looks very impressive and we are looking forward to see Sony's campaign for new Xperia Z3 Tablet Compact.





Noste si teplo vnútri

Soňa Zajačeková

(27) | Bratislava | United Farms

Jar aj jeseň so sebou prinášajú citelné zmeny v našich pocitoch a organizmoch. Na jar si naše telá žiadajú hocičo zelené, čo práve vzišlo z matky zeme; počas leta sme plní energie a hravo aktívni. Naša denná dávka štastia prichádza priamo z oblohy v podobe spŕšok slnečného žiarenia. Na prelome sezón sa však obraciame smerom dovnútra, doslovne ako aj metaforicky.

Začíname si uvedomovať vnútornú túžbu zamýšľať sa nad tým podstatným a zároveň sa zohrievať zvnútra pomocou správnej výživy. Keď jeseň rozcherá prvé listy, istým spôsobom sa stáhujeme z vonkajšieho sveta späť ku svojim koreňom, spájame sa opäť s našou dušou. Hodnotíme smer našich životných ciet, podľa potreby ho upravujeme a rastieme.

Predovšetkým ženy to poznajú veľmi dobre. Čokoláda je ich utešiteľkou počas celej cesty životom aj v momentoch, kedy sú zahnané dovnútra nepriaznivým počasím. Ony však vedia veľmi dobre rozpoznať ten rozdiel medzi vytváraním vnútorného tepla pomocou polievok, omáčok a dobrôt a medzi emocionálnym kompenzovaním svojich starostí a potrieb. V takom prípade je potrebná hlbšia výživa tela aj duše, ktorá sa dá získať mnohými spôsobmi. Patrí medzi ne aj pečenie chleba, ktoré sama odporúčam. Nevedela som pochopiť, prečo si viac ľudí nepečie chlieb doma, keď som zistila, že je to rýchlejšie a ľahšie, ako som si kedy predstavovala. Jediné, čo potrebujete, je zmes vašich oblúbených prísad, kedže existuje široká škála mûk na pečenie, semiačok na dochutenie a vylepšenie a receptov na vyskúšanie, okrem iného zahrňujúcich prísady ako jogurt, orechy alebo mrkva. Na miesení cesta je jednoducho niečo základné a inštinktuálne a nič nepripomína atmosféru domova viac ako vôňa čerstvo upečeného chleba.

Takisto sa to nenaďáva slepačia polievka pre dušu bezdôvodne. Pravidelným zavedením polievok do vášho jedálnička vám už

nikdy viac nebude zima, ani keď bývate v pôvodných domoch s centrálnym vykurovaním, ktoré sa obvykle zapne až koncom októbra. Pridajte do nich hojne čierne korenie, kardamón, kajenské korenie, bazalku, oregano alebo škoricu a studené nohy budú minulosťou. Cesnak je tiež výborný stimulátor krvného obehu a navyše činí zázraky pre váš imunitný systém. Zvyšná koreňová zelenina vrátane cibule, kvaky, repy, cvikly a zázvoru pomôže organizmu prispôsobiť sa súčasnému ročnému obdobiu a dodá výživné látky. Zázvorový kúpeľ vás zahreje, uvoľní vaše svalstvo a pomáha predchádzať a liečiť prechladnutia a chrípky. Poľahky si ho pripravíte zmiešaním 200g pomletého zázvoru v dvoch litroch vody, ktoré slabo varíte po dobu 20 minút a následovne vylejete do pripraveného kúpeľa. Sladké zemiaky, tekvice a mrkva takisto okrem iného podporujú imunitný systém dávkami betakaroténu a hrejivou tmavooranžovou farbou. Medzi ďalšie oblúbené potraviny schopné telo doslova zahriať patria rukola, špenát a prekvapujúco aj mango. Orechy, semienka a ich oleje a výtažky poslúžia ako chutná a hrejivá ochranná vrstva.

Príchod jesene spoznám každoročne podľa času, kedy z políč opäť vytiahnem dobrú knihu a plechové škatuľky s čajmi. Zvestujú príchod magického obdobia vóní, pocitov, umenia, stretnutí a chvíľ strávených premýšľaním. Blíži sa čas, kedy sa jedlá stávajú korenistejšími, kedy si ľudia pochutnajú aj na cviklovom koláči a kedy vás rozvoniacajúce pečené gaštany vylákajú do dláždených ulíc. Aj preto na záver ponúkam malú, rýchlu a chutnú dobrôtku. Jediné, čo potrebujete, je zmiešať dva zrelé banány, 120g kokosovej/miešanej mûky, sódu bikarbónu, jedno vajce, kardamón a škoricu; piecť 40 minút pri 180°C, následovne nakrájať cesto na pásiky a znova piecť 45 minút pri 150°C a potom si už len vychutnávať vaše vlastné domáce banánové sušienky.

Wear the warmth on the inside

Both spring and fall bring about perceptible changes in our moods and bodies. In spring our bodies crave for anything fresh and green that has just recently sprung directly from Mother Earth; we are energized and playfully active throughout summer. Our daily shot of happiness comes directly from the skies in splashes of sunlight. Our attention is drawn below the surface, both metaphorically and literally, with the turn of seasons.

We start to sense a familiar longing coming from the inside – for more food for thought and for food that is keeping you warm inside. Similarly, when fall rustles the leaves, we withdraw in certain ways from the outside world and go back to our roots, reconnect with our psyche. We evaluate our life tracks and make necessary adjustments, we grow.

Women know this especially well. Chocolate nurses them very well when they navigate through their lives while being ushered back inside by the rainy weather. But women also know very well when they are providing the necessary warmth through soups, sauces and delicacies; and when they are already only emotionally compensating their sorrows and needs. When the latter is recognized, it only calls for more nourishment for body and soul which can be obtained in so many ways. Baking your own bread is one I can certainly recommend. I couldn't grasp why didn't more people bake their own bread since it was easier and quicker than I ever imagined. You only need to mix up your favourite ingredients as there is an abundant variety of baking flours to be used, seeds to be added and recipes including adding yoghurt, nuts or carrots to be tried. There is just something very instinctual and basic about kneading and nothing feels more like home than the smell of freshly baked bread.

Also remember it gets called a 'chicken soup for the soul' for a reason. By introducing soups regularly into your diet, you will never get cold again even if you live in those old apartments without individually regulated heaters that start working only by the end of October. If you add a spoonful of herbs like black pepper, cardamom, cayenne pepper, basil, oregano or cinnamon, there will be no more cold feet. Garlic stimulates your circulation as well, in addition to boosting your immune system.



Other roots such as onions, rutabagas, turnips, beets and ginger can help one better acclimate to the season and provide essential nutrients. Ginger baths are warming, muscle relaxing and cold and flu relieving. They can easily be made by mixing 200g of ginger with 2 liters of water, simmering at a low boil for twenty minutes and then straining into the bathtub. Dark orange vegetables such as sweet potatoes, pumpkins and carrots provide immune system benefiting beta-carotene and their orange warmth. Other popular foods that increase your body temperature include rucola, spinach, and surprisingly mango. Nuts, seeds and their butters make tasty and insulating snacks. I realize the fall has arrived each year when I pull out my tea tins and a good read from the shelves. They herald the coming of a magical time full of scents, emotions, art, gatherings and contemplation. The meals will very soon get spicier, the time when people enjoy a beetroot cakes is approaching and the smell of roasted chestnuts drags you into cobbled streets. At this point I would like to conclude with a quick little yummy something. Two ripe mashed bananas, 60g of real butter or coconut oil, 120g coconut/mixed flour, baking soda, an egg, cardamom and cinnamon is all you need to whisk in a bowl, bake at 180 degrees for 40 minutes, then cut into strips and bake for another 45 minutes at 150 degrees. Enjoy your own home made banana rusks.



Peter Sagan



1. Kedy ste získali prezývku „Terminátor“, Páči sa vám?

Prezývku som získal ešte v prvom roku, keď som bol medzi profesionálmi.

2. Čo si myslíte že je dôležitejšie - talent alebo výdrž?

Najlepšie je mať obe tieto spojitosťi. Talent je daný od Boha, máte ho, ale musíte ho aj udržiavať a vylepšovať a k tomu potrebujete ohromnú výdrž!

3. Ktoré preteky v sezóne sú pre vás najdôležitejšie? A prečo?

V priebehu jari sú to klasiky, ktoré by som chcel v budúcnosti vyhľadať a v lete je prioritou Tour de France, hlavne obhajoba zeleného dresu a v septembri je to nepochybnie svetový šampionát.

4. Do akej miery vnímate fanúšikov počas pretekov? Máte nastavený nejaký špeciálny režim? Prezradte, popíšte nám to bližšie.

Niekedy ich vnímam, inokedy zasa nie... kedy ako. Samozrejme, že ak uzriem fanúšikov v slovenskom oblečení, tak je to príjemné a povzbudzujúce. Nehovoriac o tom, keď ma prídu povzbudiť moji najbližší.

5. Skúste nám popísať aký máte proces regenerácie po náročnej etape na Tour de France? Aké procedúry absolvujete tak, aby ste mohli plný sústupný silu nastúpiť na druhý deň na ešte náročnejšiu etapu?

Bezprostredne po etape absolvujem pódiu a vyhlásenie, potom nasledujú mediálne povinnosti, vzápäť dopingová kontrola, neskôr presun autobusom do hotela, po ňom približne jeden a pol až dve hodiny masáže, okolo deviatej večera a potom mám trocha voľna pred spánkom. Najradšej si vychutnávam masáž, ktorá neraz trvá aj dve hodiny...

6. Ste na začiatku svojej kariéry, ale uvažujete niekedy, čo by ste chceli robiť po jej skončení?

Ešte som nad tým nepremýšľal. Nezaťažujem sa podobnými vecami...

7. Kde najradšej trénujete, máte oblúbené miesto?

Kedy ako. Keď som v Monaku, tak v jeho okolí, najradšej chodím na taliansku stranu a keď som práve doma v Žiline, tak idem smerom na Považie, Rajec alebo na Oravu.

8. Koľko rôznych typov bicyklov máte doma, aké je ich využitie?

Nemám to zrátané, to by ste sa mohli opýtať otca, on je môj archívár. Niektoré mám len tréningové.

9. Venujete sa aj iným športom vo voľnom čase?

Ak sa naskytne trochu času, tak si zajazdím na motorke, aute, vodných lyžiach alebo v zime si zahrám hokej. Mám rád adrenalínové športy, kde sa do sýtosti vybláznim.

10. Čo je tá najvyššia metá vo vašom živote, ktorú chcete dosiahnuť?

Posúvať sa stále vyššie a vyššie. Neviem, kde budú hraničce...

11. Čo by ste poradili začínajúcim cestným cyklistom, pre ktorých ste vzorom?

Poradil by som im, aby na sebe tvrdzo pracovali a neklamali samých seba. Chce to však veľa odriekania, úsilia, motivácie a hlavne chcenia. Úspech sa dostaví celkom určite.

12. Udalali sa vo Vašom živote veľké zmeny po úspechoch na Tour de France? Ako ich vnímate Vy a Vaše okolie?

Neviem, aké zmeny, všetko beží v normále.





Peter Sagan

1. „The Terminator“ is one of your nicknames. Do you like it?

I got the nickname in my first year among professionals.

2. What is more important – talent or endurance?

It is best to have both. Talent is god given, you have it but you also need to be maintained and perfected and you need an incredible endurance for that!

3. Which race of the season is the most important one to you and why?

There are the known spring races I would like to be winning in the future. Then there are Tour de France in summer with my defense of the green jersey and the World Championship in September, these are my priorities.

4. Up to what extent are you aware of your fans during races? Can you reveal more to us; are you in some sort of a special state when racing?

Sometimes I am aware of them, sometimes not... it depends. Of course it feels good and it motivates me when I notice fans in Slovak attire, let alone when my dearest ones are there to cheer me on.



5. Would you describe the regeneration process after a demanding day during Tour de France? What are the procedures you undergo in order to continue the race the next day vitalized and energized?

Immediately after finishing a day I have to give an official statement followed by media commitments. Doping controls are next, after they are finished the bus takes me back to my hotel where I have a two hour massage. Then I have my dinner at nine and some free time before I go to sleep. The massage, though, is my favorite part.

6. You stand at the beginning of your career. In spite of that, do you sometimes think of what will you do after the end of it?

I haven't thought about that yet. I do not burden myself with such questions.

7. What is your favorite training spot?

That depends. During my stay in Monaco, I preferred its surroundings, the Italian side.

When I am home in Zilina, I take the trails in Povazie, Rajec or Orava.

8. How many different bicycles do you have at home? What do you use them for?

I don't keep a count; you would have to ask my father, he is the archivist. Some of them are for training purposes only.

9. Do you do any other sports in your free time?

If I happen to have some free time, I take my motorcycle or my car for a ride. I also enjoy water skiing and I play some hockey in winter. I generally like extreme sports, that's when I enjoy myself the most.

10. What is the highest goal in your life you would like to achieve?

To climb higher and higher. I haven't found the boundaries yet.

11. What is your advice to beginner road cyclists who see you as a role model?

Work hard and don't cheat on yourself - that is my advice. You need a strong will, plenty of effort, motivation and inner drive; and success will come to you for sure.

12. Has your life changed dramatically after your triumph at the Tour de France? Have you or people around you noticed any change?

I haven't noticed anything different, life is back to normal.



Perfektný svet. Pre každú generáciu je niečo charakteristické.



Lisa Marie Black

(40) | Salzburg, Austria | Psychologist

A každá generácia vyhováva ďalšiu generáciu, pre ktorú sú typické určité druhy správania, hodnoty či vlastnosti. Vonkajšie pdomienky, platné spoločenské normy a daná doba generáciu formuje a dotvára. Ľudia žijúci dnes v krajinách OECD sa v podstate ešte nikdy predtým nemali lepšie. Každý má možnosť vol'by a slobodu rozhodnúť sa podľa vlastného uváženia bez závažných následkov.

Dnes máme slobodu vysloviť svoj názor, rozhodnúť sa, kde chceme žiť a pracovať, s kym chceme žiť, s akým pohlavím, či byť single, v pevnom vzťahu alebo vzťahu, dnes môžeme byť v manželstve či rozvedení, žiadne spoločenské konzervacie nehrdzia. Ženy majú možnosti v kariére, sú sebestačnejšie a samostanejšie.

Neohrozujú nás žiadne reálne hrozby straty bezpečnosti či ľstot. Moderná medicína a vzdelanie sú dostupné pre každého. V podstate by sme mali byť mimoriadne šťastná generácia, pretože ešte žiadna predtým sa nemala tak dobre - a to je fakt! Sme ale šťastní?

Nie je to práve sloboda, ktorá v nás vytvorila chaos a pocit nespokojnosti? Nie sme predovšetkým jej vinou mnohokrát takí dezorientovaní? Alebo s ňou iba nevieme zaobchádzať? Sme vôbec skutočne slobodní? Či len žijeme v zajatí očakávaní a nárokov perfektného sveta?

Ešte nikdy predtým sa nekonzumovalo toľko psychofarmákom, ako práve dnes. Farmaceutický priemysel je obrovský generátor peňazí. Samozrejme, že konzumácia psychofarmák pomáha vo-

veľa prípadoch prekonať ťažké krízy, ale medzičasom sa z nich stali bonbóny na šťastie. Lenže v skutočnosti žiadne šťastie neprinášajú a jediné, čo prinesú, je množstvo vedľajších účinkov. Napríklad v Spojených štátach užíva desať percent populácie antidepresíva a je tu aj najväčší výskyt autizmu. Štúdie zistili koláciu medzi užívaním antidepresív a narodením autistických detí.

Ale prečo sme teda taká nešťastná generácia? Kedysi dávno sa ľudia rodili do istej spoločenskej triedy a ich životný údol a možnosti im boli vopred jasné a zrejmé. Skutočná sloboda neexistovala, ale boli pevne stanovené pravidlá, podľa ktorých sa ľudia museli riadiť. Takto vyrastajúca generácia, oblopená mantinelmi, ktoré nebolo možné prekročiť, súce nebola slobodná, ale bola spokojnejšia, pretože každý vedel, kde je jeho miesto a nemal zbytočné očakávania, ktoré by sa aj tak nenaplnili.

Tým ale nechcem povedať, že takto nastavený svet je správny. Je len oveľa jednoduchšie sa v ňom orientovať. Dnešná generácia má obrovské možnosti a veľmi veľa opcí na výber. A veľakrát sme v tom výbere stratení. A tak sa snažíme budovať náš vlastný perfektný svet, ktorý sa od nás očakáva. Všade čítame slogany, ako be happy, have fun a smile...

Čítame návody a knihy, ako byť dobrou matkou, otom, milencom, partnerom, partnerkou, ako čo najlepšie vyzerá, obliekať sa a maľovať, ako sa čo najlepšie predať v práci, ako čo najlepšie fungovať, ako čo najviac zarobiť a ako byť šťastnými.

Médiá a spoločnosť nás iba utvrdzujú v tom, že len keď budeme dokonalí, krásni, bohatí a úspešní, budeme aj šťastní. A tak si teda budujeme náš perfektný svet, zahľtení informáciami, ktoré sú tiež prístupné okamžite, hned. Naša miera frustrácie je tak

nízka, že sme schopní urobiť čokoľvek, aj predať samých seba, na zachovanie ilúzie nášho dokonalého sveta. Hrdosť, odvaha, trpežlivosť, lojalita či česť sú cnosti, ktorých sa rýchlo zbavíme, ak niekde blízko nájdeme výhľad na zvečadenie nášho dokonalého sveta.

Správame sa zbabelo. Pretože so sklamiami, prehrami a die-rami sa v našom perfektne a dokonale prepracovanom a naplávanom živote jednoducho nepočítá – je to osobná prehra nášho ega. Pretože pre nedokonalých niet v dokonalom svete miesta. Dnes máme možnosť konečne si vychutnať slobodu, ale zvolili sme diktatúru perfektného sveta. Svet a ani ľudia avšak nikdy dokonalí neboli a ani nebudú.

A perfect world. Each generation has its own defining qualities.

Each generation creates the next one with its typical behavioral patterns, values or characteristics while the external conditions, valid social norms and the given times only form and mold it. People living in the OECD countries today have basically never been better. Everybody is granted a freedom of choice according to his own will without any severe cons

Nowadays we are free to express our opinions, to decide where we would like to work and live, who we want to live with regardless of their gender; whether we stay single or live in an intimate partnership, as a married couple or just are divorced without any social stigma attached to it. Women can design their careers; they are more independent and self-sufficient.

There are no real threats to our security or values. Modern medicine and education are accessible for everyone. As a matter of fact we should be an extraordinarily happy generation because we live better than any other generation before. But are we happy?

Could the very same freedom have caused this chaos and feeling of dissatisfaction? Aren't we so often disoriented precisely because of this freedom or do we just not know how to handle it? Are we free, after all, or do we just live our lives imprisoned by the expectations and demands of a perfect world?

The daily consumption of psychoactive medication has never been as high as it is today. The pharmaceutical industry generates huge profits. The use of psychiatric medication admittedly in many cases helps to overcome periods of great grief but in the meantime they turned into happy pills. In reality, instead of causing real happiness, they cause only countless side effects. For illustration, 10% of the American population uses antidepressants and at the same time, America records the highest rise in autism. There are studies that demonstrate a positive correlation between the use of antidepressants and newborns with autism.

So why are we such an unhappy generation? Once upon a time, people were born into a certain social class and their choices and destiny were clearly defined from the beginning. True freedom didn't exist; there was only a firmly defined set of rules people had to obey. A generation growing up surrounded by boundaries that couldn't be crossed wasn't free on one hand, but perhaps it was more satisfied because everybody knew the-

Perfektní svet je iba ilúzia, ktorá sa zoči voči realite veľmi rýchlo rozplynie a s bonbónmi na šťastie iba nastane flegmatizmus. Nie sú to práve tie nedokonalosti, omyly a slabiny, ktoré sú na nás také krásne, pretože sú výnimcočné a jedinečné? Vedľa povedzte, čo je na dokonalosti také krásne? Ved z tých prehier a pádov sa učíme, duchovne rastieme, vo vnútri krásnieme. Svet nikdy neboli dokonalý, svet iba je, čo je. A je iba na nás, či možnosti skutočnej slobody dneška aj využijeme. S pokorou, cnostami a so správnymi hodnotami v nás dokážeme nájsť neobyčajnú silu a až potom bude aj sloboda pre nás šťastím, nie trestom. Šťastie je v nás a nie v dokonalom, umelom svete.

ir place and nobody had exceeding expectations because they wouldn't be met anyway.

By having said that I certainly am not advocating such a world; all I am saying it was much easier to find your way in it. Today's generation has vast opportunities and so many options to choose from yet it gets lost in those choices so many times. And so we try to build our own perfect world that we are supposed to live in. Everywhere you look, you are told to be happy, have fun and smile...

We read books that instruct us on how to be good mothers, fathers, lovers, partners; how to look our best, how to dress, how to succeed at work, which lifestyle to lead, how to earn the big money and how to be happy.

Media and the society only confirm the illusion of happiness being only attainable if you are perfect, good-looking, rich and successful. So we keep on building our ideal world, overwhelmed by information that is available at any place, any time. Our frustration has grown so far that we are willing to do anything, including selling ourselves, to maintain the illusion of our perfect world. Self-respect, courage, patience, loyalty or honor are virtues we forget very soon in situations promising a boost for our perfect illusion.

We act like cowards because there simply isn't any room left for disappointment, loss and gaps in our immaculate and detailed life plans - our ego would perceive them as personal defeat since there isn't any room for imperfection in a perfect world. Although we are finally able to enjoy our freedom, we opted for a dictatorship of a perfect world. It's just the world and people have never been perfect and never will be.

The idea of a perfect world is merely an illusion that vanishes very soon upon meeting reality and the happy pills only cause apathy. Aren't our imperfections and weak spots beautiful because they are so unique and individual? Tell me, what is so appealing about perfection? We learn from all our losses and failures, we grow spiritually and increase our inner beauty. The world has never been perfect, it is what it is. It is solely our decision whether we make any use of our freedom. It will be a gift and not a punishment only after we find an unusual inner strength with humbleness, virtues and the right personal values. Happiness doesn't lie within an unnaturally perfect world; it lies within us.



Divadlo je náboženstvo, ktorého veriacimi sú herci i obecenstvo

Ferko Urbánek, významný slovenský dramatik, prozaik, básnik a autor viac ako 50 divadelných hier, veľmi presne vystihol význam divadla. Vo svojom diele Dramatická literatúra písal o tom, ako divadlo kultivuje ľudí, buduje národné cítenie a dáva priestor na prejavenie emócií, ktoré bežne skrývame pod maskou dôstojnosti.

Všeobecný význam divadla

Mohlo by sa zdať, že inštitúcia divadla ako taká sa v posledných desaťročiach dostáva do úzadia záujmu väčšiny. Na tento okraj ho vytáčajú predovšetkým masmédiá a moderná kinematografia, ktorá sa začiatkom 21. storočia stala fenomenálnym multimiliardovým biznisom. Tá je teraz priestorom pre viac či menej viditeľné reakcie na aktuálnu politickú, ekonomickú či spoločenskú situáciu v krajinе a vo svete, avšak v minulosti bolo takýmto médiom práve divadlo. Satira vsadená do klasických umeleckých diel

bola kultivovanou a niekedy nepriamou reflexiou na to, čo sa dialo okolo nás. Význam divadla je nespochybniťelný, pretože je prejavom kultúry národa a jej úrovne. Či už ide o hudobné, tanecné alebo rýdzo herecké predstavenia, ich kvalita a aktuálnosť poukazujú na stav spoločnosti ako takej, politickej moci, dokonca aj o inteligencii národa a jeho emotívnosti. Jedným zo základných ukazovateľov mieru slobody v danej krajinе je to, ako je v nej akceptované umenie. Aj to je dôvod, prečo na Slovensku nie vždy rozumieme excentrickým a neraz možno až nevkusným predstavenia, ktoré sú napríklad v Spojených štátach relatívne bežnou záležitosťou so stabilným publikom. U nás sa aj alternatívne divadlo stále drží akej línie morálnosti a dôstojnosti, možno aj z obavy pred negatívnymi reakciami.

História svetového divadla

Väčšina z nás v sebe nosí vedomosť, že divadlo vzniklo v antickom Grécku a jeho vnútorné pravidlá by boli dnes celkom neakceptovateľné. Napríklad mohli hrať iba muži, dokonca aj ženské postavy, herci

Queen Elizabeth Theatre (Vancouver)

mali masky a počet hercov na javisku bol obmedzený. Avšak aj pred šiestym storočím pred Kristom existovalo niečo, čo sa považuje za prapočiatok divadla či herectva. Pravéký človek si nevedel vysvetliť prírodné javy, blesky či dážď považoval za nadprirodzené a snažil sa o ich priazeň tancami, maskami zvierat a rôznymi teatrálnymi obradmi.

V antickom Ríme nabralo divadlo o niečo profesionálnejší charakter, ako v antickom Grécku: mohli hrať už aj ženy, nemuseli sa používať masky, neboli určený maximálny počet hercov a dokonca vznikali samostatné stavby - skutočné divadlá. V porovnaní so súčasným herectvom sa viac využívala okázaná mimika a gestikulácia, ktorej výkon bol na úkor slovného prejavu. Rímske divadlo súčasťou nebolo tak úspešné ako grécke, malo však charakter medzinárodného prínosu, pretože Rím pomohol rozšíriť divadlo do zvyšku Európy. Zaujímať sa o divadlo, pretože vtedajšia kresťanská elita ho považovala za nežiadúce. Aj napriek tomu však Cirkev všetky zakázané antické hry uschovala, rovnako

aj literárnu tvorbu a celú antickú vzdelenosť. A rovnako na počin Cirkvi sa neskôr v 9. storočí n.l. opäť k slovu dostalo divadlo ako nástroj na oslovenie más. V kostoloch sa hrali latinské dramatické výstupy pri veľkonočných bohoslužbách (tzv. veľkonočné trópy), ako uvádzajú zdroje. Divadlom bol kostol a vznikli náboženské žánre ako mystérium, mirákulum a morálita. Vznikli však aj žáne svetské – plebejské: fraška a pastorála.

Nasledovalo obdobie humanistického a renesančného divadla, divadlo od baroka po preromantizmus a napokon romantizmus a realizmus v 19. storočí. V prvej polovici 20. storočia sa začal uplatňovať impresionizmus, teda stvárvhovanie pocitov, myšlienok, nálady, vyjadrenie okamžitého zmyslového dojmu. Práve v tomto období vzniká aj naše Slovenské národné divadlo a profesionálne herec-tvo.

História SND

Rok 1919 hrá v histórii slovenského divadla významnú úlohu. Práve v jeho priebehu vznikla požiadavka na prvú profesionálnu divadelnú scénu, keď bolo Družstvo SND poverené založením Slovenského národného divadla. Už v roku 1920 začala prevádzka všetkých troch súborov SND v budove bývalého Mestského divadla v Bratislave pod taktovkou riadiťa Východočeskej spoločnosti Bedřicha Ježákba.

Opera Slovenského národného divadla začala svoju činnosť 1. marca 1920 inscenáciou opery **Hubička** českého skladateľa Bedřicha Smetanu. O deň neskôr

činoherný súbor uviedol hru Aloisa a Viléma Mrštíkovcov **Mariša**. Balet Slovenského národného divadla debutoval inscenáciou baletu **Coppelia** od Léa Delibesa 19. mája 1920 (zdroj: Wikipedia). Prví slovenskí profesionálni herci boli Andrej Bagar, Ján Borodáč a Olga Borodáčová-Országová, Jozef Kello a Gašpar Arbét vytvorili jadro Propagačného činoherného súboru SND. Tomuto súboru sa vrávelo aj Marška a zaujímavosťou je, že väčšina predstavení bola v českom jazyku.

Poslovenčenie Slovenského národného divadla sa dokončilo až v roku 1938, po získaní autonómie Slovenska v rámci ČSR. Vtedy zanikla Česká činohra a veľa českých hercov a spevákov odišlo zo Slovenska. O rok neskôr, po vzniku samostatnej Slovenskej republiky, takzvaného Slovenského štátu, sa začali uvádzať po slovensky hrané tituly, zo slovenských autorov uvádzalo v týchto rokoch SND diela našich klasikov. Divadlo už v tom čase reprezentovali špičkové osobnosti a umělecký kolektív schopný vysokej inscenácej úrovne bez ohľadu na to, či išlo o domáce alebo svetové diela.

Historicky najvýznamnejší sa však javí rok 1989 a revolúcia, po ktorej dostali divadlá po celom Česko-Slovensku možnosť väčšieho výberu dramatických predlôh, takisto im bolo umožnené venovať viac kreativity ich stvárneniu. Súčasne sa však vynorili celkom nové potreby, predovšetkým ekonomicke nároky na prevádzku divadiel a potreba osloviť nielen náročného, ale v prvom rade väčšinového diváka. Napriek tomu sa nezdá, že by kvalita repertoáru SND klesala, práve naopak.

Budúcnosť divadla

Divadlo môže pomerne lukratívny biznis, čomu nasvedčuje neustále rastúce množstvo menších či alternatívnych divadelných scén. Existujú predpoklady, že časom sa aj väčšinový divák presýti modernej kinematografie a jeho pozornosť sa sústredí na skutočné herecké umenie v na doskách, ktoré znamenajú svet. To dáva tušiť, že divadlo budúcnosti sa bude snažiť o priažeň čoraz väčšieho množstva ľudí nielen klasickými a kultivovanými spôsobmi, ale aj bulvárnosťou a prehnau expresivnosťou. Takýto trend sledujeme najmä v zahraničí, kde už morálka nehrá v repertoároch divadiel významnú úlohu.

Presne opačný prístup k zveľaďovaniu umenia sa však očakáva od SND. Pokrok sa zastaviť nedá a nepochybne sa aj na týchto doskách budeme stretávať s čoraz odvážnejšími inscenáciami, vždy však existuje cesta umeleckej a kultúrnej zrelosti, ktorá nepodlieha krátkodobým ekonomickým tlakom a ktorá má charakter nástroja na kultivovanie národa.

"Výchovný význam divadla sa prejavuje aj na obecenstve, ktoré sa predstavenými charaktermi zlepšuje, prebúdajú sa v ňom city, ktoré inak by zostali utajené. Činohry a tragédie zjemňujú cit, prehľbjujú ho a robia dokonalejším, veselohradúča od hrubianstva a učí jemnejším žartom. Divadlo udržuje spoločenský život tej-ktorej dediny alebo mesta. Na predstaveniach sa schádza rôznorodé obecenstvo, čím prispieva k chápaniu zdravej demokracie."

Ferko Urbánek

Theatre is like a religion with actors and audience as worshippers

Ferko Urbánek, a major Slovak playwright, novelist, poet and author of more than 50 plays very accurately captured the importance of theaters. In his work 'Dramatic literature' he elaborates on how theatre cultivates people, enhances national consciousness and provides opportunities to express emotions usually hidden behind the mask of dignity.

General importance of theater

It might seem that theatre as an institution hasn't been the main focal point in the past decades.

Theaters are being pushed aside especially by mass media and modern cinema that turned into a phenomenal multi-billion business at the beginning of the 21st century. The silver screen became a platform for more or less open reactions to the current political, economic and social situation in the country and the world, although theatres served this purpose

already in the past. Satire embedded in classical works of art was cultured, offering an indirect reflection on what was happening around.

The indisputable importance of theatre lies in its expression of a nation's cultural state. Whether it's music, dance or purely dramatic performances, their quality and topicality inform about the state of a society as such, the current political environment and even the intelligence and emotionality of a nation. Acceptance of art in any country is one of the main in-

dicitors of its freedom which is also the reason why certain eccentric and sometimes even tasteless plays are not always appreciated in Slovakia, although they find many viewers and are quite commonly spread in the US. Even Slovak alternative plays are still not willing to cross certain moral standards where dignity is at stake perhaps fearing negative reactions.

The history of world theater

Most of us are aware that ancient Greece was the cradle of theater which however applied rules that would be totally unacceptable today. For example, only men were allowed on stage, portraying even female characters; actors were wearing masks and their number on stage was limited. Nevertheless, what is considered to be the very roots of theatre and acting can be found already in 6th century BC. Prehistoric men could not explain natural phenomena and therefore considered lightning or rain to be supernatural forces, so he tried to remain in their favor with the help of dances, animal masks and various dramatic ceremonies.

Theatre evolved further in ancient Rome and became so to speak more professional than in ancient Greece – female actors were allowed to participate, the number of actors in a play was not limited and even dedicated buildings – real theatres were built. A rich use of demonstrative facial expressions and body language left verbal expression behind compared to acting as we know it today. Although Roman theater was not as successful as the Greek one, it certainly was a contribution on an international scale because Rome spurred an expansion of theatres to rest of Europe.

It is interesting to observe that theater was banned with a decline of the empire as it was simply unwelcome by the

Christian elite. In spite of that the church saved all prohibited antic plays, literature and the entire antic scholarship, just like it introduced theatre once again in 9th century AD as a tool to reach the masses. According to historical sources Latin dramas were played at Easter masses (so-called Easter tropes). Church became theatre and it gave rise to various religious genres such as mystery, miracle and morality plays but also ignoble secular genres – farce and pastoral plays.

Theater evolved from a period of humanism and renaissance to baroque and preromanticism and finally realism and romanticism in the 19th century. Impressionistic moods, ideas and the expressions of immediate sensory perceptions started to prevail in the first half of the 20th century. At this time Slovak National Theatre and professional acting emerged.

The history of Slovak National Theatre

1919 plays a major role in the history of Slovak theater since it was decided to build a professional stage in the form of the Slovak National Theatre as a cooperative. It started operating in 1920 with three ensembles in the building of the former city theatre in Bratislava under the baton of the director of Eastern-Czech theatrical society Bedřich Jeřábek.

The opera ensemble started performing on 1st March 1920 with the Czech opera Hubička by the Czech composer Bedřich Smetana. The drama ensemble introduced the play Mariša by Alois and Viléma Mrštík a day later while the opera ensemble debuted with Coppelia by Léon Delibes on 19th May 1920. Andrej Bagar, Ján Borodáč and Olga Borodáčová-Országhová were the first professional Slovak actors; Jozef Kello and Gašpar Arbét were the core of the wandering drama company so often called Marška. Interestingly, the majority of plays were in Czech. Slovakization of Slovak National Theatre came to an end in 1938 after Slovakia gained autonomy inside Czechoslovakia. The Czech Drama Company ceased to operate and many Czech actors and singers left Slovakia.

SNT introduced Slovak plays, among them many national classics one year later after the birth of Slovak republic or the so-called Slovak state. Already at this time top professionals together with an art society experienced both in domestic and international plays represented the theatre. Historically speaking the most

important year appears to be 1989 with its revolution, which was followed by a broader choice of drama topics and a deeper focus on creative portrayal. At the same time however completely new questions emerged, especially the operating cost of a theater and therefore the need to address not only demanding, but also mainstream audiences – a decision which doesn't seem to decrease its quality, quite on the contrary.

The future of theater

Running a theatre can be a lucrative business, as the ever-increasing number of smaller or alternative theater scenes tells you. It can be assumed that even mainstream audiences will eventually lose interest in modern cinema and shift their focus to the real performing arts on stage. This leaves us with a guess that theatre will seek to attract increasingly more visitors not only in classical and sophisticated ways but also with tasteless and exaggerated expressiveness. This trend is known especially from abroad where morality doesn't play any significant role in the choice of repertoire.

A different approach to cultivating art is expected from the SNT. Progress cannot be stopped and there certainly are more daring plays waiting for us; however there is always the path of artistic and cultural maturity that doesn't succumb to short-term economic pressures and therefore represents a path to a culturally educated nation.

„The educational significance of theater is also reflected in its audience which evolves with the portrayed characters; emotions are awakened that would otherwise be asleep. Dramas and tragedies soften, deepen and perfect our emotions; comedies show you how to joke subtly instead of harshly. Theatre keeps social life of a particular village or town alive. Diverse audiences come together and meet at theatre performances, thus theatre contributes to the understanding of a healthy democracy.“

Ferko Urbanek





Prvé povinné zmluvné poistenie bez amortizácie

Vyrazte na cesty s jedinečným pocitom bezpečia. **Ako jediná poistovňa na Slovensku vám pri likvidácii poistnej udalosti neodpočítame amortizáciu** a preplatíme opravu škody v plnej výške. Využite služby niektorého z našich zmluvných servisov a celé náklady na opravu zaplatíme priamo na účet servisu.

Infolinka 0800 122 222

Allianz 
Slovenská poistovňa



1. MIESTO
PPP súťažnosť z prevádzky
motorových vozidiel



DON'T CRACK UNDER PRESSURE



TAGHeuer
SWISS AVANT-GARDE SINCE 1860

TAG HEUER CARRERA CALIBRE 1887

Formula E is the first all-electric racing car that combines the best of motorsports technology and the latest improvements in clean energy. Like TAG Heuer, Formula E is an avant-garde technology which never cracks under pressure.



www.hodinky-tagheuer.sk

